

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 1

PROBLEMS OF LEARNING AND TEACHING IN AGRICULTURAL
PROJECT SUBJECT OF LOWER SECONDARY SCHOOLS IN
THE EDUCATIONAL REGION I.

1 T 0 3 3 3 9 6 1

อานิสรา บัวคงดี

ANISSARA BOUKONGDEE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2542

ISBN 974 - 622 - 495 - 6

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 33396
วัน, เดือน, ปี..... 2 ส.ค. 2542

หรือการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ที่ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**PROBLEMS OF LEARNING AND TEACHING IN AGRICULTURAL
PROJECT SUBJECT OF LOWER SECONDARY SCHOOLS IN
THE EDUCATIONAL REGION I.**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE AGRICULTURAL EDUCATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

1999

ISBN 974 – 622 – 495 - 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 1999

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT 'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 1

นักศึกษา

นางอานิสรา บัวคงดี

รหัสประจำตัว

39064307

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

ครุศาสตร์เกษตร

พ.ศ

2542

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร. ปรีชาพร วงศ์อนุตโรจน์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ผศ. รมณีย์ อภาภิกรม

อาจารย์สุจิตรา สุกนรมัต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของหัว
หน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร

ประชากร คือ หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตรของโรง
เรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 จำนวน 133 คน จาก 66 โรงเรียน
โดยแยกเป็น หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม จำนวน 66 คน และอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร
จำนวน 67 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 115 ชุด แยกเป็น
หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม จำนวน 60 ชุด และอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร จำนวน 55 ชุด
คิดเป็นร้อยละ 86.47 สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 41.5 ปี
สมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี สาขาเกษตรศาสตร์มากที่สุด โดย
เฉลี่ยสอนคนละ 4 รายวิชา มีคาบสอนโค่นเฉลี่ย 19.5 คาบต่อสัปดาห์ และมีหน้าที่พิเศษอื่นๆนอก
เหนือจากงานสอนโดยเฉลี่ยคนละ 3 หน้าที่ ส่วนอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตรส่วนใหญ่จะ
เป็นหญิง มีอายุเฉลี่ย 40.5 ปี สมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี สาขา
เกษตรศาสตร์มากที่สุด โดยเฉลี่ยสอนคนละ 5 รายวิชา มีคาบสอนโดยเฉลี่ย 20 คาบต่อสัปดาห์
และมีหน้าที่พิเศษอื่นๆนอกเหนือจากงานสอนโดยเฉลี่ยคนละ 4 หน้าที่

ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรปรากฏว่า ประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมาก ไปหาน้อยดังนี้ 1) .ด้านสื่อการสอนประสบปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับ 1.1) โรงเรือนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง 1.2) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตรที่มีอยู่ชำรุด 1.3) หมวดมีงบประมาณไม่พอเพียง 1.4) ขาดตำราและเอกสารวิชาโครงการเกษตรสำหรับให้ครูและนักเรียนค้นคว้าและ 1.5) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตรเช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญหายบ่อยๆ

2.) ด้านผู้เรียนประสบปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับ 2.1) นักเรียน ไม่มีทุนทำโครงการเกษตรและ 2.2) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน 3.) ด้านหลักสูตร ปัญหาไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลาจำกัด มีค่าคะแนนเฉลี่ย ค่อนมาทางประสบปัญหาในระดับมาก

4.) ด้านผู้สอน ประสบปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการเกษตร 5.) ด้านการประเมินผล ปัญหาประเมินผลด้วยแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชามีค่าคะแนนเฉลี่ยค่อนมาทางประสบปัญหาในระดับมาก

ส่วนปัญหาอื่นๆ ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมพบว่า ประสบปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญของวิชาเกษตรมากที่สุด ส่วนอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรประสบปัญหานักเรียนเบื่อหน่ายวิชาเกษตร เพราะต้องช่วยผู้ปกครองทำการเกษตรมากที่สุด ซึ่งอาจารย์ผู้สอนได้แก้ไขโดย ให้นักเรียนทำโครงการเกี่ยวกับการประดิษฐ์แทนที่จะปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์

Thesis Title	Problems of Learning and Teaching in Agricultural Project Subject of Lower Secondary Schools in the Educational Region I
Student	Mrs. Anissara Boukongdee
Student ID.	39064307
Degree	Master of Science
Programme	Agricultural Education
Year	1999
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Preeyaporn Wonganutrohd
Thesis Co - Advisor	Assis. Prof. Rommanee Abhabhrama Miss. Sujitra Sukonthamut

ABSTRACT

This research was aimed to study problems of learning and teaching agricultural project subject of lower secondary schools in the Educational Region I. The research data based on the opinions of agricultural department heads and agricultural project subject teachers.

Population was of agricultural department heads and teachers who were presently teaching the agricultural project subject in schools affiliated to the secondary education division, Region I, Ministry of Education. The total number of population was 133 persons from 66 schools. Among them the divided to be 60 agricultural department heads and 67 agricultural project subject teachers. The research tool was a questionnaires. The respondent returned questionnaires of which were divided into 60 copies completed by the agricultural department heads and 55 copies by the teachers teaching the agricultural project subject. (86.47%) The statistics applied the frequency, average, percentage and standard deviation.

According to the research, most of the agricultural department heads were married males and the average age group was 41.5 years.

Their highest education was bachelor degree in agricultural. They averagely taught 4 subjects. Their average teaching periods were 19.5 per week. Besides, they had

average 3 extra duties other than teaching. In comparison , teachers who taught The agricultural project subject were mostly married females . They were belonged to the average 40.5 years of age . Their highest education was mostly bachelor degree in agricultural . They averagely taught 4 subjects with 20 periods teaching per week . They also had 4 extra duties other than teaching.

The comprehensive problems in teaching the agricultural project subject in accordance with the agricultural department heads opinions and the teachers were in moderate degree in every aspect , ranging from high – low levels as followed : 1) Teaching media The problems were found in 1.1) the lack of feeding houses 1.2) the damage of equipment 1.3) the lack of budget 1.4) the lack of text books on the agricultural project subject for teachers and students and 1.5) the loss of equipment such as hoes , spades , watering cans , scissors etc. 2) students , students faced quite serious problems in the following issues : 2.1) students had scanty budgets 2.2) students were lack of responsibility and attention towards study. 3. Curriculums The curriculums were not suitable with the limited time. As a result , students could not achieve the objectives of the subject as the earned point tended to be very low. 4. Teachers , teachers had to face bigger problems in teaching because they had never been trained how to teach the subject . 5. Evaluation usually , the examination papers were not relevant to the features of subject. Thus , the average value of the problem tended to be in a very high degree.

In the department heads' point of view , other difficulties of the agricultural project subject were that the executives did not see the importance of the subject . Students were bored with agricultural subject to a very high degree for they had to help their parents on farms.

Therefore , the teachers had solved the problem by assigning works on agricultural inventions instead of farming.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 สำเร็จลุล่วงได้เพราะ ได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ครมปริษาพร วงศ์อนุตโรจน์ ผศ.รมณีย์ อาภาภิรม และอาจารย์สุจิตรา สุนัขมัต ที่ได้ช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษา สนับสนุนและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้งให้กำลังใจ และแนวความคิดตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.คณัช คิษขบุตรและอาจารย์วันทนี โชติสฤต ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบ ที่ให้การช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆและให้แนวคิดในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.คณัช คิษขบุตร ดร.วิไลพร วรจิตตานนท์ อาจารย์ปัญญา พึ่งกริม อาจารย์ปรีชานาด เกษสมบูรณ์และอาจารย์ชัชวาลย์ พลแก้ว ซึ่งกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสอบถามโดยให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่างๆเกี่ยวกับแบบสอบถาม ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอขอบพระคุณหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ทุกท่าน ที่ได้ตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์พัชรี ทวีผล ที่ให้คำแนะนำปรึกษาและช่วยเหลือในการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษและขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ประสิทธิประสาทวิชาการงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ นายวราวุธ บัวคงดี ที่เป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยตลอดมา รวมทั้งขอขอบพระคุณเพื่อนๆนักศึกษาทุกคนที่ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำต่างๆ งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์อันมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาแก่ บิดา-มารดา ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

อานิสรา บัวคงดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.6 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1.1 หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).....	6
2.1.2 วิชาโครงการเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	8
2.1.3 วิธีสอนแบบโครงการ.....	15
2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	16
2.2.1 ทฤษฎีองค์ประกอบการเรียนการสอน.....	16
- ผู้สอน.....	17
- ผู้เรียน.....	22
- หลักสูตร.....	24
- สื่อการสอน.....	27
- การประเมินผล.....	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
3.1 ประชากร.....	32
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
3.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	35
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล.....	35
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	37
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
ตอนที่ 2 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร.....	43
- ปัญหาด้านผู้สอนตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม.....	43
- ปัญหาด้านผู้สอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร.....	45
- ปัญหาด้านผู้เรียนตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม.....	47
- ปัญหาด้านผู้เรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร.....	48
- ปัญหาด้านหลักสูตรตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม.....	49
- ปัญหาด้านหลักสูตรตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร.....	50
- ปัญหาด้านสื่อการสอนตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม.....	51
- ปัญหาด้านสื่อการสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร ..	52
- ปัญหาด้านการประเมินผลตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม.....	54
- ปัญหาด้านสื่อการสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร..	55
- ปัญหาด้านผู้สอนในภาพรวม.....	58
- ปัญหาด้านผู้เรียนในภาพรวม.....	60
- ปัญหาด้านหลักสูตรในภาพรวม.....	61
- ปัญหาด้านสื่อการสอนในภาพรวม.....	62
- ปัญหาด้านการประเมินผลในภาพรวม.....	63
ตอนที่ 3 ปัญหาอื่นๆ แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ.....	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	73
อภิปรายผลการวิจัย.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	95
ภาคผนวก ข รายชื่อ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เก็บข้อมูล.....	110
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	115
ภาคผนวก ง โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).....	123
ภาคผนวก จ โครงสร้างการบริหารและการปฏิบัติงานของกรมสามัญศึกษา.....	126
ภาคผนวก ฉ คำร้อยละ.....	128
ภาคผนวก ช ลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรของประชากร ในเขตการศึกษา 1.....	141
ประวัติผู้เขียน.....	147

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนวิชาโครงการเกษตร เขตการศึกษา 1 จำแนกตามจังหวัด.....	สังกัดกรมสามัญศึกษา 32
3.2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดและจำนวนแบบสอบถามที่ได้คืนมา.....	35
4.1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1	37
4.2 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1	40
4.3 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านผู้สอน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม.....	43
4.4 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านผู้สอน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร.....	45
4.5 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านผู้เรียน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม.....	47
4.6 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านผู้เรียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร.....	48
4.7 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านหลักสูตร ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม.....	49
4.8 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านหลักสูตร ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร.....	50
4.9 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านสื่อการสอน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม.....	51
4.10 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านสื่อการสอน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร.....	52
4.11 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านการประเมินผล ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม.....	54

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.12 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรด้านการประเมินผล ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร.....	55
4.13 สรุปปัญหาทั้ง 5 ด้านตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม	56
4.14 สรุปปัญหาทั้ง 5 ด้านตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร.....	57
4.15 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรด้านผู้สอนตามความคิดเห็นในภาพรวม.....	58
4.16 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรด้านผู้เรียนตามความคิดเห็นในภาพรวม.....	60
4.17 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรด้านหลักสูตรตามความคิดเห็นในภาพรวม.....	61
4.18 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรด้านสื่อการสอน ตามความคิดเห็นในภาพรวม.....	62
4.19 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรด้านการประเมินผล ตามความคิดเห็นในภาพรวม.....	63
4.20 สรุปปัญหาทั้ง 5 ด้านตามความคิดเห็นในภาพรวม.....	65
4.21 ปัญหาอื่นๆที่หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมได้รับในการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร.....	66
4.22 ปัญหาอื่นๆที่อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร ได้รับในการเรียนการสอน วิชาโครงงานเกษตร.....	67
4.23 แนวทางแก้ไขปัญหาที่หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมได้รับในการเรียนการสอน วิชาโครงงานเกษตร.....	68
4.24 แนวทางแก้ไขปัญหาที่อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร ได้รับในการเรียนการสอน วิชาโครงงานเกษตร.....	69
4.25 ข้อเสนอแนะของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม.....	70
4.26 ข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร.....	71

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและศึกษาต่อ ซึ่งการศึกษาในระดับนี้ได้แบ่งการศึกษาเป็นสองระดับคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาทั่วประเทศ โดยใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ระยะเวลาเรียน 3 ปี ทั้งสองระดับ

สำหรับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานการประกอบสัมมาชีพหรือศึกษาต่อและเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ 2533:1) ซึ่งโครงสร้างของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้กำหนดให้เรียนวิชาต่างๆ 90 หน่วยการเรียนรู้ เป็นวิชาบังคับ 57 หน่วยการเรียนรู้ (แบ่งเป็นวิชาบังคับ 39 หน่วยการเรียนรู้ และวิชาบังคับเลือก 18 หน่วยการเรียนรู้) และวิชาเลือกเสรีอีก 33 หน่วยการเรียนรู้ โดยหลักสูตรกำหนดให้วิชาการงานเป็นวิชาบังคับเลือก กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ(2533:91) ได้กำหนดจุดประสงค์ของกลุ่มวิชาการงานไว้ เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ ปรับปรุง วิเคราะห์ วางแผนการทำงาน และมีนิสัยรักการทำงาน มีคุณธรรม ตลอดจนได้ค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง กลุ่มของวิชาการงานจะประกอบด้วยวิชาต่างๆ 7 วิชา ได้แก่

- ง 011 งานบ้าน
- ง 012 การจัดการในบ้าน
- ง 013 งานช่างพื้นฐาน
- ง 014 งานเกษตรพื้นฐาน
- ง 015 งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น
- ง 321 โครงการงาน ...
- ง 322 โครงการงาน

ทั้งนี้กำหนดให้เปิดสอนวิชาหัตถ ง 011 – ง 015 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จะเลือกเรียนรายวิชาใดก่อนหลังก็ได้ รวม 4 รายวิชา ภายในระยะเวลา 2 ปี โดยฝ่ายวิชาการของโรงเรียนร่วมกับหัวหน้าหมวดวิชาการงานต่างๆ เช่น เกษตร คหกรรมและอุตสาหกรรม เป็นผู้จัด

ส่วนวิชา ง 321 (โครงการงาน...) และ ง 322 (โครงการงาน ...) จัดให้นักเรียนเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนละ 1 รายวิชา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกโครงการเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคลก็ได้ตามความเหมาะสม และในหนึ่งรายวิชาจะเลือก หนึ่งโครงการ หรือมากกว่าหนึ่งโครงการก็ได้หรือจะเลือกโครงการเดียวต่อเนื่องตลอดทั้งสองรายวิชาก็ได้

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2533:94) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของวิชาโครงการ เกณฑ์ไว้ว่า “เพื่อศึกษาหลักการและวิธีการเกี่ยวกับโครงการที่เลือก วิเคราะห์ วางแผน ลงมือผลิตชิ้นงานและปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้ทำงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ ประหยัดปลอดภัยและได้ชิ้นงานที่นำไปใช้ประโยชน์ได้” หลักสูตรจึงได้กำหนดให้วิชาโครงการเปิดกว้างเน้นโครงการในกลุ่มการงาน ซึ่งได้แก่ โครงการงานเกษตร โครงการงานอุตสาหกรรมและโครงการนันทกรรมโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษาด้านบุคลากรประจำกลุ่ม ด้านอุปกรณ์ และสถานที่ฝึกปฏิบัติและเนื่องจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวนมาก ประกอบกับการขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทำให้จำนวนนักเรียนยิ่งมากขึ้น จึงมีปัญหาการเรียนการสอนตลอดมา ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์สอนวิชาเกษตรและสอนวิชาโครงการงานเกษตร พบปัญหามากมายหลายด้านได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียนและปัญหาด้านครูผู้สอนที่มีภาระหน้าที่มากเกินไป ซึ่งพรทิพย์ นิมิตรพรสุโข (2521:6-50) และนางเยาว์ คลังวิจิตร (2525 : 4-69) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการจัดการสอนวิชาเกษตร ได้กล่าวไว้ว่า ครู – อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรขาดความรู้และทักษะด้านการเกษตรและไม่เข้าใจหลักสูตร ตลอดทั้งอุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนขาดแคลน ซึ่งสอดคล้องกับ วราภรณ์ สุนาลัย (2536:2-3) กล่าวถึงองค์ประกอบที่ทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร สื่อการสอนและการประเมินผล ซึ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเนื่องจากผู้วิจัยเป็นอาจารย์สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่ 5 จังหวัด ในเขตปริมณฑล คือ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และนครปฐม ซึ่งเขตนี้ประชาชนส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำสวนผัก ไม้ดอกไม้ประดับ และทำสวนไม้ผล เป็นต้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2537 :107) กล่าวว่าหลักสูตรที่ดีต้องมีการยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปพัฒนาตน ครอบครัวและท้องถิ่น

เมื่อพิจารณาจากเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว จึงเห็นควรที่จะทำงานวิจัยขึ้น เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของปัญหาการเรียนการสอน วิชาโครงการงานเกษตร และเสนอแนวทางในการจัด วิชาโครงการงานเกษตรให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพเกษตรของประชากรในเขตการศึกษา 1 และเพื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม และอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร

1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวความคิดของ วรากรณ์ สุณาถย์ (2536 : 2-3) มาเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ซึ่งกล่าวถึงองค์ประกอบที่ช่วยทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ต้องประกอบด้วย

1.ผู้สอน เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการเรียนการสอน จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการ ประสบการณ์ มีบุคลิกภาพดี เป็นผู้ที่ไม่หาความรู้อันทันสมัยอยู่เสมอ สามารถให้คำแนะนำผู้เรียนในด้านต่างๆ ได้

2.ผู้เรียน เป็นบุคคลที่เป็นส่วนประกอบในการเรียนการสอนและเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ จึงควรรู้จักค้นคว้าใฝ่หาความรู้ด้วยตนเองและมีระเบียบวินัย

3.หลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอน หลักสูตรจะเป็นตัวชี้นำในการจัดการศึกษา

4.สื่อการสอน เป็นสิ่งที่สำคัญในกระบวนการเรียนการสอนเพราะจะเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้หรือช่วยในการเรียนรู้ ผู้สอนต้องจัดหามาให้ผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

5.การประเมินผล เป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญที่จะช่วยให้ทราบว่า การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด หากมีข้อบกพร่องก็นำมาปรับปรุงแก้ไข

ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดดังกล่าวข้างต้นมาศึกษาเป็นปัญหาในการวิจัยครั้งนี้

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 เฉพาะโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาโครงงานเกษตรจำนวน 66 โรงเรียน

1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยคือปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร โดยศึกษาข้อมูลกับหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร

1.6 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการสอนวิชาโครงงานเกษตรทุกโรงเรียนในเขตการศึกษา 1 จำนวนทั้งหมด 66 คนและ อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร จำนวน 67 คน รวมประชากรทั้งหมด 133 คน

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัญหาการเรียนการสอน หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร สื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล

ผู้สอน หมายถึง อาจารย์เกษตรที่สอนวิชาโครงงานเกษตร ซึ่งเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สอนและการเตรียมการสอน

ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนที่เรียนวิชาโครงงานเกษตร ซึ่งเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียน

หลักสูตร หมายถึง แนวทางที่ให้ครูถือปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง 2533) ซึ่งเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของวิชา เนื้อหาวิชา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สื่อการสอน หมายถึง เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ครูและนักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร

การประเมินผล หมายถึง เกณฑ์การประเมินผลวิชาโครงงานเกษตร เกี่ยวกับการประเมินก่อนการเรียน การประเมินระหว่างเรียนและการประเมินผลรวม

วิชาโครงการเกษตร หมายถึงวิชาที่จัดอยู่ในกลุ่มวิชาการงาน ซึ่งเป็นวิชาบังคับเลือก สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึงโรงเรียนที่มีการสอนวิชาโครงการเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 1 ยกเว้นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนการศึกษาพิเศษ

มัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 1

หัวหน้าหมวด หมายถึงอาจารย์เกษตรที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม หรือผู้ที่ทำหน้าที่ในลักษณะของหัวหน้างานในหมวดวิชาการงานและอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

อาจารย์เกษตร หมายถึงอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาโครงการเกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของเขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เขตการศึกษา 1 หมายถึงเขตทางด้านการบริหารการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาครและนครปฐม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนวิชา
โครงการเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 มีรายละเอียดดัง
ต่อไปนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 หลักสูตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533)

2.1.2.วิชาโครงการเกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.3.วิธีสอนแบบโครงการ (Project Method)

2.2.ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.2.1ทฤษฎีองค์ประกอบการเรียนการสอน ได้แก่

- 1.ผู้สอน
- 2.ผู้เรียน
- 3.หลักสูตร
- 4.สื่อการสอน
- 5.การประเมินผล

2.1.1.หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นกระบวนการด้านความคิดและการปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน
วิชาสามัญ และวิชาชีพได้อย่างกว้างขวาง มีคาบเวลาสำหรับผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอิสระอัน จะนำ
ไปสู่การค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างแท้จริง ดังนั้นหลักการ
ของหลักสูตรจึงกำหนดไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจ
ของตนเอง
2. เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพ หรือการ
ศึกษาต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประชาชาติ
ด้านโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียนรู้

1.1 วิชาบังคับแกน	จำนวน 39	หน่วยการเรียนรู้
- ภาษาไทย	จำนวน 12	หน่วยการเรียนรู้
- วิทยาศาสตร์	จำนวน 9	หน่วยการเรียนรู้
- คณิตศาสตร์	จำนวน 6	หน่วยการเรียนรู้
- สังคมศึกษา	จำนวน 6	หน่วยการเรียนรู้
- พละนามัย	จำนวน 3	หน่วยการเรียนรู้
- ศิลปะศึกษา	จำนวน 3	หน่วยการเรียนรู้
1.2 วิชาบังคับเลือก	จำนวน 18	หน่วยการเรียนรู้
- สังคมศึกษา	จำนวน 6	หน่วยการเรียนรู้
- พละนามัย	จำนวน 6	หน่วยการเรียนรู้
- การงาน	จำนวน 6	หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ต่อไป

นี้

- 2.1 กลุ่มวิชาภาษา
- 2.2 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์
- 2.3 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา
- 2.4 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ
- 2.5 กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้จัดวิชาเกษตร
เป็น 2 กลุ่มวิชา คือ

1. กลุ่มวิชาการงาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ให้มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน 2) ให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการทำงาน 3) ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงาน 4) ให้วิเคราะห์และวางแผนการทำงานในชีวิตประจำวัน 5) ให้มีนิสัยรักการทำงาน 6) ให้ค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง

หลักสูตร ได้กำหนดให้วิชาการงานเป็นวิชาบังคับเลือกสำหรับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3
สำหรับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-2 จะต้องเรียนวิชาบังคับเลือก จากรายวิชาต่อไปนี้ ภาคเรียนละ
1 รายวิชา โดยจะเลือกเรียนรายวิชาใดก่อนหลังก็ได้ คือ

ง 011 งานบ้าน

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง 012 การจัดการในบ้าน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง 013 งานช่างพื้นฐาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง 014 งานเกษตรพื้นฐาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง 015 งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

ส่วนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมีวิชาบังคับเลือก ภาคเรียนละ 1 รายวิชา คือ

ง 321 โครงการงาน 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง 322 โครงการงาน 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกโครงการเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคลก็ได้ตามความเหมาะสม และใน 1 รายวิชาจะเลือก 1 โครงการ หรือมากกว่า 1 โครงการก็ได้ หรือจะเลือกโครงการเดียวต่อเนื่อง ตลอดทั้ง 2 รายวิชาก็ได้

2. กลุ่มวิชาอาชีพ ซึ่งหลักสูตรได้กำหนดจุดประสงค์ไว้เพื่อ 1) ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักของวิชาชีพพอที่จะนำไปปรับปรุงการดำรงชีวิต 2) ให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะใน อาชีพเพียงพอ ที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตามควรแก่วัย 3) ให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ 4) ให้มีความสามารถในด้านการจัดการ การตลาด และร่วม มือในการประกอบอาชีพในตลาดแรงงาน ปัจจุบัน และสภาพความเป็น ไปของสภาพเศรษฐกิจและ สังคม กลุ่มวิชาอาชีพจัดเป็นวิชาเลือกเสรีสำหรับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 - 3 หลักสูตรได้จัด รายวิชาอาชีพ ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ และความถนัด สามารถแบ่งเป็นกลุ่ม ใหญ่ ๆ ได้ 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มงานผลิต เป็นวิชา ที่กล่าวถึงการผลิตทั้งหมด ที่เกี่ยวข้อง กับงานอาชีพ เกษตร ซึ่งมีรายวิชาต่าง ๆ รวม 51 รายวิชา ซึ่งจะเป็นวิชาว่าด้วยการผลิตพืชและผลิตสัตว์ต่าง ๆ

2. กลุ่มงานบริการ เป็นวิชาด้านการให้บริการด้านการเกษตร ซึ่งมีจำนวน 2 ราย วิชา คือ วิชาการบริการงานเกษตร และวิชาการผลิตก๊าซชีวภาพ

3. กลุ่มงานเสริมงานผลิตและบริการ มีรายวิชาจำนวนมากให้เลือกรเรียน สำหรับ รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ได้แก่ วิชาการประกอบธุรกิจขนาดเล็ก การสหกรณ์ งานบัญชี ฟาร์ม เป็นต้น

4. กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน เป็นการปฏิบัติงานอาชีพเกษตร ซึ่งสามารถ ลงทะเบียนเรียนและทำงานควบคู่ไปเพื่อหารายได้ ซึ่งอาจจะเรียนและทำงานต่อเนื่องได้เรื่อยๆ ลง ทะเบียนเรียนได้ต่อเนื่องถึง 12 หน่วยการเรียนรู้

2.1.2. วิชาโครงการเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

วิชาโครงการเกษตรเป็นวิชาบังคับเลือก ที่อยู่ในกลุ่มวิชาการงาน ซึ่งมีรายละเอียดหัวข้อ ต่างๆ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำอธิบายรายวิชา โครงการงาน (ง 321 , ง 322)

ศึกษาหลักการ และวิธีการเกี่ยวกับโครงการงานที่เลือก วิเคราะห์ วางแผน ลงมือผลิตชิ้นงาน และปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้ทำงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ ประหยัด ปลอดภัยและได้ชิ้นงานที่นำไปใช้ประโยชน์ได้

จุดประสงค์รายวิชา โครงการงาน (ง 321 , ง 322)

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโครงการงานที่เลือก
2. เพื่อให้วิเคราะห์และวางแผนโครงการงานที่เลือกได้
3. เพื่อให้ผลิตชิ้นงานและปรับปรุงการทำงาน
4. เพื่อให้ทำงาน ได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ ประหยัดและปลอดภัย
5. เพื่อให้ได้ชิ้นงานที่นำไปใช้ประโยชน์ได้

พรรถทิพย์ อุ่นใจ (2538 : 14) ได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของวิชาโครงการงานเกษตรไว้ดังนี้

1. ศึกษาหลักการและวิธีการเกี่ยวกับโครงการงานต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกโครงการงานได้

2. เลือกโครงการงานเพื่อผลิตชิ้นงาน หรือผลงานตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

3. วิเคราะห์และวางแผนผลิตชิ้นงานตามโครงการงานที่เลือกได้

4. เขียนโครงการงานได้อย่างน้อย 1 โครงการงาน

5. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการผลิตชิ้นงานหรือผลงานได้

6. ผลิตชิ้นงานหรือผลงานตามลำดับขั้นตอนจากแผนที่กำหนดไว้ได้

7. จดบันทึกการปฏิบัติงานในการทำโครงการงานและทำบัญชีของโครงการงานได้

ความหมายและความสำคัญของโครงการงาน

วิชาโครงการงานเริ่มมีการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2533 โดยบรรจุอยู่ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยหลักสูตรกำหนดให้มีการเรียนการสอน โครงการงานหลายสาขาวิชาด้วยกันคือ โครงการงานเกษตร โครงการงานวิทยาศาสตร์ โครงการงานอุตสาหกรรม และโครงการงานคหกรรม ซึ่งเป็นวิชาบังคับเลือกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โครงการงานและโครงการงานเกษตรจะมีความหมายใกล้เคียงกับโครงการ การเกษตร และโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ ซึ่งมีผู้รู้ได้ให้ความหมายของคำเหล่านี้ไว้ดังนี้

จุลจักร โนนันท์และบำรุง นอบน้อม (2536 : 10) ได้กล่าวถึงความหมายของโครงการงานไว้ดังนี้

โครงการงาน หมายถึง กิจกรรมการศึกษาวิชาการงานที่ส่งเสริมสนับสนุนให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใช้ได้เห็นเว็บไซต์หรือเว็บไซต์อื่นที่มีการนำเอกสารนี้ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือมีการนำเอกสารนี้ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือมีการนำเอกสารนี้ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์

นักเรียนได้เลือกขึ้นมาศึกษา ค้นคว้า ริเริ่ม สร้างสรรค์ผลงานตามที่ตนเองมีความถนัด มีความพร้อมและสนใจ และลงมือปฏิบัติ ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดของงาน ที่จะทำไว้ล่วงหน้า เป็นขั้นตอน พร้อมทั้งคาดการณ์ ผลที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้โดยได้รับคำแนะนำ ปรีกษาจากครูอาจารย์ในโรงเรียนของคุณ

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่าโครงการเกษตรหมายถึง การปฏิบัติด้านการเกษตรของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ค้นคว้าริเริ่มและวางแผนงานเป็นขั้นตอนแล้ว ลงมือปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ โดยมีอาจารย์เกษตรเป็นผู้ให้คำแนะนำปรีกษา

เกรียงไกร ก้อนแก้ว (2526 : 6) และพรรณทิพย์ อุ่นใจ (2538 : 20-22) กล่าวถึงความ สำคัญของโครงการที่มีค่อนักเรียน โรงเรียนและท้องถิ่นดังนี้

1. ด้านนักเรียน

1.1 นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการประกอบอาชีพ และศึกษาต่อ ความที่ตนเองสนใจ

1.2 นักเรียนได้ฝึกการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง โดยนำความรู้ที่ได้จาก โรงเรียนไปปฏิบัติด้วยตนเอง

1.3 นักเรียนได้มีโอกาสหารายได้ระหว่างเรียน

1.4 นักเรียนได้มีโอกาสฝึกการแก้ปัญหาในงานด้วยตนเอง

1.5 นักเรียนเกิดความภูมิใจในผลงานของตนเอง และเกิดความมั่นใจใน การทำงานในอนาคต

1.6 นักเรียนได้มีโอกาสฝึกการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

1.7 นักเรียนเกิดความรู้ และทักษะกว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้รับ ความสำเร็จในการศึกษาตามหลักสูตรและตรงกับจุดหมายที่กำหนดไว้

1.8 นักเรียนสามารถปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และเป็น ที่ประทับใจแก่ผู้พบเห็น

2. ด้านโรงเรียน

2.1 เกิดการประสานงานทางวิชาการ ที่ผสมผสานมากขึ้นในโรงเรียน

2.2 เกิดความเข้าใจที่ตรงกันว่า การเรียนการสอนในปัจจุบันขึ้นอยู่กับ การฝึกปฏิบัติจริง ในโครงการของนักเรียนมากกว่าที่จะเรียนอยู่แต่ในห้องเรียนเท่านั้น

2.3 เกิดศูนย์รวมสื่อการเรียนการสอน หรือศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอน สำหรับให้หมวดวิชาต่างๆ ในโรงเรียนได้ใช้ร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกใช้สื่อ การสอนอย่างแท้จริงและหลากหลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 เกิดความสัมพันธ์อันดี ระหว่างนักเรียน และครูอาจารย์ที่มีโอกาส ปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

2.5 โรงเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานทางวิชาการให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของชุมชนมากขึ้น

2.6 โรงเรียนเป็นศูนย์ฝึกทางด้านธุรกิจ มีการจำหน่ายพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ให้แก่นักเรียน อาจารย์และชุมชน

3. ด้านท้องถิ่น

3.1 ทำให้โรงเรียนและท้องถิ่นมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

3.2 ช่วยลดปัญหาวัยรุ่นในท้องถิ่นเกี่ยวกับความประพฤติ จรรยาบรรณ และศีลธรรมเพราะนักเรียนที่มีโครงการมักจะเป็นนักเรียนที่มีความประพฤติดีมุ่งมั่นและสนใจการศึกษาเล่าเรียนเท่านั้น

3.3 ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้ในวิชาชีพมากขึ้น

3.4 ทำให้ทรัพยากรตามธรรมชาติที่ไร้คุณค่า สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

3.5 ทำให้ชุมชนในท้องถิ่นเห็นคุณค่าของการทำฟาร์มมากยิ่งขึ้น

3.6 ทำให้เกิดผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่นมากขึ้น

ลักษณะของโครงการ

1. เป็นกิจกรรมการศึกษาที่ให้นักเรียนเป็นผู้ริเริ่ม ศึกษาค้นคว้า ปฏิบัติด้วยตนเอง โดยอาศัยหลักวิชาการตามทฤษฎีและประสบการณ์ โดยมีอาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษา

2. นักเรียนทุกคนพิจารณาจัดทำโครงการด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่ม จำนวน 2-3 คนต่อกลุ่ม โดยใช้ระยะเวลาสั้น ๆ เป็นภาคเรียนหรือมากกว่าก็ได้

3. นักเรียนเป็นผู้พิจารณาริเริ่มสร้างสรรค์เลือกโครงการ ที่จะศึกษาค้นคว้า ปฏิบัติด้วยตนเองตามความถนัด สนใจและความพร้อม

4. นักเรียนเป็นผู้เสนอโครงการ รายละเอียดของโครงการ แผนปฏิบัติงานและการแปลผล รายงานผลต่อครูอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อดำเนินงานร่วมกันให้บรรลุตามจุด มุ่งหมายที่กำหนด

5. เป็นโครงการที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียนตามวัย และสติปัญญา รวมทั้งการใช้จ่ายเงินดำเนินงานด้วย

ขั้นตอนการจัดทำโครงการ

1. การเลือกโครงการที่จะทำ ควรพิจารณาดังนี้

1.1 นักเรียนควรเลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง โดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาจากความรู้ความชอบของตน ตลอดจนปรึกษาครูอาจารย์ เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจเลือกหัวข้อโครงการ

1.2 นักเรียนควรพิจารณาถึงถึงอำนาจความสะดวกต่างๆ เช่น เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ เงินทุน พื้นที่ในการจัดทำโครงการ ความร่วมมือของผู้ปกครองและเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

1.3 นักเรียนควรสังเกตสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัวว่าจะมีผลกระทบต่อโครงการที่จะทำหรือไม่

2. การวางแผนโครงการ การวางแผนจะช่วยกำหนดทิศทางการทำงานได้อย่างถูกต้อง ไม่ผิดพลาดหรือหลงทาง ซึ่งมีขั้นตอนในการทำงานดังนี้

2.1 การเตรียมงาน ด้านการศึกษาหาความรู้และสำรวจข้อมูลต่างๆ ต้องมีการกำหนดว่าจะศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ถึงพิมพ์ ตำราไต่บ้างและสถานที่แหล่งวิชาการตัวบุคคลที่สำคัญและจำเป็นจะต้องค้นหาข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งจะทำการดำเนินงานไปได้ด้วยดี

2.2 การเริ่มงาน ควรกำหนดถึงว่าจะเริ่มงานอย่างไร มีงานใดที่ต้องเริ่มก่อนหลังตามลำดับขั้นตอน คิดต่อหาตลาดจำหน่ายผลผลิตได้หรือไม่ วัสดุอุปกรณ์มีเตรียมไว้เพียงพอ

2.3 การปฏิบัติงาน มีขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างไรควรกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน รวมทั้งระบุระยะเวลาที่ปฏิบัติผู้ที่รับผิดชอบโครงการและมีการประเมินผลระหว่างปฏิบัติงานด้วย

2.4 การประเมินค่าใช้จ่าย ควรพิจารณาว่ามีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง ที่ต้องใช้ในการทำโครงการ และต้องใช้จำนวนเท่าใด มีเงินทุนพอเพียงหรือไม่ ตลอดจนแหล่งเงินทุนสำรอง

2.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับแสดงให้เห็นว่าการวางแผนทำโครงการนี้ จะได้รับความรู้ ทักษะและประสบการณ์อะไรบ้าง มีรายได้เท่าใด บุคคลอื่นจะได้รับประโยชน์จากโครงการนี้อย่างไร และจะมีการขยายผลต่อไปหรือไม่

2.6 ปัญหา อุปสรรคที่คาดว่าจะเกิด และแนวทางแก้ไข แสดงการคาดการณ์ว่า การดำเนินงานตามโครงการนี้จะมีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ทั้งในด้านตัวบุคคลที่ร่วมงาน ขั้นตอนการปฏิบัติ ภัยธรรมชาติ ตลาดจำหน่ายและอื่นๆ พร้อมทั้งชี้แจงสาเหตุที่อาจเกิดขึ้นด้วย รวมทั้งแนวทางแก้ไข

3. การเขียนโครงการ เมื่อได้ศึกษาข้อมูลต่างๆ ของโครงการและตัดสินใจเลือกหัวข้อโครงการได้แล้ว จึงเริ่มเขียนโครงการเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเห็นชอบ ซึ่งพรหมทิพย์ อุ๋นใจ (2538 : 120 - 126) และสมพงษ์ เอี่ยมวิริยวัฒน์ (2528 : 21-22) ได้เสนอรูปแบบการเขียนโครงการประกอบไปด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.) ชื่อโครงการ ควรใช้ถ้อยคำกระชับรัดกุมและมีความหมายครอบคลุม
- 2.) ผู้ทำโครงการ คือผู้ที่รับผิดชอบโครงการ
- 3.) ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
- 4.) หลักการและเหตุผล เขียนบรรยายถึงความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการ
- 5.) วัตถุประสงค์ คือสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้น นิยมเขียนเป็นข้อๆ
- 6.) เป้าหมาย รวมถึงขอบเขตและขนาดของโครงการ
- 7.) ระยะเวลาและสถานที่ทำโครงการ
- 8.) วิธีดำเนินงาน ควรระบุการดำเนินงานเป็นขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจน

เสร็จสิ้นโครงการ

ละเอียด

- 9.) งบประมาณ ให้ระบุค่าใช้จ่ายต่างๆที่ใช้ในการทำโครงการอย่างละเอียด
- 10.) ผลที่คาดว่าจะได้รับ เขียนเป็นข้อๆให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 11.) การประเมินผล และข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 12.) ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และแนวทางแก้ไข

4. ปฏิทินปฏิบัติงาน เป็นงานที่จำเป็นและสำคัญเพราะจะเป็นตัวกำหนดที่จะทำให้ทราบว่าในระยะเวลาใดบ้าง จะต้องปฏิบัติงานอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบและมีข้อสังเกต การปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง จึงควรจัดทำไว้ด้วยซึ่ง พระรณทิวศ อุ่นใจ (2538 : 94) ได้เสนอรูปแบบปฏิทินปฏิบัติงานของโครงการไว้ ดังนี้

วันเดือนปี ระยะเวลา	รายการปฏิบัติงาน	สถานที่	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ

5. การจดบันทึกการปฏิบัติงาน การจดบันทึกคือ การเขียนเรื่องราวต่างๆ ตามความเป็นจริงตามถ้อยคำอักษร หรือรูปภาพ โดยระบุวัน เดือน ปี และสถานที่และบุคคลที่เกี่ยวข้อง การจดบันทึกการปฏิบัติโครงการเป็นการจดบันทึกการทำงานทั้งหมดในโครงการเพื่อเป็นหลักฐาน

6. การทำบัญชีโครงการ บัญชีที่ควรจัดทำคือ

- 1.) บัญชีทรัพย์สิน เช่น บัญชีเงินสด บัญชีอุปกรณ์
- 2.) งบกำไรขาดทุน
- 3.) งบดุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. การประเมินผลโครงการ เป็นการประเมินเพื่อศึกษาหาข้อบกพร่อง หรือผลสำเร็จของงาน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน และสิ้นสุดการปฏิบัติงานแล้ว การประเมินผลมักจะประเมินตามจุดประสงค์ และการปฏิบัติงาน จะต้องทำอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ และให้ผลย้อนกลับต่อผู้ปฏิบัติงาน คือนำผลประเมิน ไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ประโยชน์ของการประเมินโครงการ มีดังนี้คือ

- 1.) ทำให้ทราบข้อบกพร่อง และความสำนึกของงาน
- 2.) ทำให้มีการแก้ไขปรับปรุงตลอดเวลาที่กำลังปฏิบัติงาน
- 3.) ผู้ปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้นที่จะทำงานด้วยความตั้งใจ และเสียสละ

สละ

4.) ทำให้บุคคลอื่นได้ทราบว่า โครงการประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ถ้าได้รับความสำเร็จก็จะนำไปเป็นแบบอย่างต่อไป

8. การเขียนรายงานโครงการ จัดทำเมื่อได้ปฏิบัติโครงการบรรลุตามจุดมุ่งหมายเรียบร้อยแล้ว ลักษณะการเขียนจะต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สั้น รัดกุม และสรุปได้ชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจแนวความคิด การดำเนินงาน ศึกษาค้นคว้าและผลที่ได้รับ หัวข้อการเขียนรายงานโครงการควรประกอบด้วย

- 1.) ชื่อโครงการ
- 2.) ชื่อผู้ทำโครงการ
- 3.) ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
- 4.) บทคัดย่อ ระบุจุดมุ่งหมาย ความสำคัญของโครงการ การดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน โดยเขียนสรุปอย่างย่อๆ
- 5.) วิธีดำเนินงาน และผลการปฏิบัติงาน
- 6.) สรุปและข้อเสนอแนะ
- 7.) เอกสารอ้างอิง

ปัจจัยที่ทำให้โครงการประสบผลสำเร็จ

- 1.เขียนโครงการด้วยความรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วน
- 2.อาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจโครงการและอนุมัติให้ทำโครงการ
- 3.ปฏิบัติตามขั้นตอนของโครงการอย่างสม่ำเสมอ
- 4.มีความเอาใจใส่ สังเกตรีบแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างทันเหตุการณ์
- 5.ใช้วิธีการทางเกษตรกรรมแผนใหม่ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชา

สาเหตุที่ทำให้โครงการล้มเหลว

- 1.อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจโครงการไม่ละเอียด แต่อนุมัติให้จัดทำโครงการ
- 2.ปฏิบัติงานไม่สม่ำเสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.ขาดหลักวิชาการ
- 4.ภัยธรรมชาติ
- 5.ความผันผวนของตลาดสินค้าเกษตร
- 6.ภัยที่ไม่คาดคิดมาก่อน

จากการศึกษาเอกสารของ สมพงษ์ เอี่ยมวิริยวัฒน์ (2528 : 28-29) กำจัด เกดียง จันทร์ (2522 : 89-97) ปัญญา หิรัญรัมย์ (2520 : 108-112) และพิทยา ขวัญทอง (2523 : 11-16) สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ดังนี้

1. โรงเรียนไม่มีปรัชญาและนโยบายที่แน่นอน และไม่ได้ยึดถือเป็นเรื่องจริงจังทำให้การเรียนการสอนวิชาโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร
2. โรงเรียนมีพื้นที่ในการทำการเกษตรจำกัด หรือบางแห่งไม่มีเลย และพื้นที่บางแห่งมีสภาพไม่เหมาะสมกับการทำการเกษตร เช่น น้ำท่วมขัง และดินเป็นหินกรวด เป็นต้น
3. โรงเรียนขาดการวางแผน และประสานความร่วมมือกันระหว่าง ผู้บริหาร ครูเกษตร และเพื่อนครูอื่นๆ ทำให้ขาดความร่วมมือซึ่งกันและกัน
4. อาจารย์เกษตรขาดความรู้ และทักษะทางด้านอาชีพเกษตร และไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีใหม่ๆ บางครั้งพบว่าเมื่อผู้เรียนมาขอคำปรึกษาอาจารย์เกษตรจึงไม่สามารถให้คำปรึกษาที่ดีได้
5. อัตราส่วนระหว่างครู ต่อนักเรียนมีมากเกินไป เกดียงครู 1 คน รับผิดชอบนักเรียน 150 - 200 คน
6. อาจารย์เกษตรขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน เพราะผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนและไม่เห็นความสำคัญของการทำโครงการเกษตร
7. ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน และไม่เห็นความสำคัญของ วิชาเกษตรจึงจัดสรรงบประมาณให้น้อย
8. ผู้ปกครองมีฐานะยากจน

2.1.3 วิธีสอนแบบโครงการ (Project Method)

วรารักษ์ สุนาลัย (2536 : 26) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบโครงการไว้ว่า การสอนแบบโครงการเป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม หรือทำโครงการที่เป็นปัญหา อาจทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ผู้เรียนเป็นผู้คิดโครงการ เลือกโครงการ กำหนดโครงการและประเมินผลโครงการด้วยตนเอง ผู้สอนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและคอยชี้แนะเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

ขั้นตอนของวิธีการสอน

วรารักษ์ สุนาลัย (2536 : 27) ได้เสนอขั้นตอนของวิธีการสอนไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.ขั้นการกำหนดความมุ่งหมาย เป็นขั้นการกำหนดความมุ่งหมายของโครงการ โดยผู้เรียนเป็นผู้วางแผน ปฏิบัติและประเมินผลโครงการด้วยตนเอง ผู้สอนคอยดูแลและช่วยเหลือ เพื่อให้ได้โครงการที่เหมาะสม

2.ขั้นการวางแผนโครงการ เมื่อเลือกโครงการแล้วผู้เรียนร่วมกันวางแผนว่าจะดำเนินการอย่างไร เก็บข้อมูลที่ไหน และใช้วิธีการใดเลือกทำกิจกรรมจึงจะเหมาะสมกับโครงการนั้นๆ

3.ขั้นการปฏิบัติ ในขั้นนี้เป็นการดำเนินการตามแผนที่ตกลงไว้ โดยทำตามขั้นตอน ในการปฏิบัตินี้ ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นผู้สอนต้องเป็นผู้คอยช่วยเหลือแนะนำและแก้ไข

4. การประเมินผล หลังจากโครงการเสร็จสิ้นแล้วก็ประเมินผลว่าโครงการที่ทำไปบรรลุถึงจุดประสงค์ที่วางไว้หรือไม่เพียงไร เพื่อหาทางปรับปรุงและแก้ไขต่อไป

จันงศ์ พรายเข้มแม (2529 : 78) ได้เสนอรูปแบบการเขียนโครงการไว้ดังนี้

1. ชื่อโครงการสั้นและชัดเจน
 2. หลักการและเหตุผล บอกถึงเหตุผลที่ต้องจัดทำโครงการนั้นๆขึ้นมา
 3. วัตถุประสงค์ ควรระบุให้ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้
 4. เป้าหมาย ชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้
 5. ระยะเวลา เริ่มตั้งแต่เมื่อใดและเสร็จสิ้นเมื่อใด
 6. สถานที่ ใช้สถานที่ใดควรระบุให้ชัดเจน
 7. ผู้รับผิดชอบ ระบุผู้รับผิดชอบการทำโครงการให้ชัดเจน
 8. งบประมาณค่าใช้จ่ายที่ใช้ทำโครงการ
 9. ขั้นตอนการดำเนินงาน ระบุ วัน เดือน ปี ให้ชัดเจนว่าจะทำอะไรบ้าง
 10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ เขียนเป็นข้อๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- วิธีสอนแบบ โครงการมีข้อดีคือ
1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์
 2. ช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้
 3. ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง
 4. รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ

ส่วนข้อจำกัดของวิธีการสอนแบบโครงการคือ เสียค่าใช้จ่ายสูง ถิ่นปลี่ยนเวลาในการวางแผนและปฏิบัติ และถ้าผู้สอนมีความรู้ไม่เพียงพอการสอนจะประสบความล้มเหลว

2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 ทฤษฎีองค์ประกอบการเรียนรู้การสอน

จินตนา สุขมาก (2536 : 4) ให้ความหมายของการเรียนการสอนไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์เพื่อการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ดูเห็นหน้าใช้จะประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการสร้างสถานการณ์ อันจะทำให้ผู้เรียน เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมนี้เราเรียกว่า การเรียนรู้ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้รับความคิดรวบยอด และหลักการชัดเจน โดยผู้สอนจะทำหน้าที่แนะนำแนวทางให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น ทั้งนี้โดยยึดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นหลัก

องค์ประกอบของการเรียนการสอน

วรภรณ์ สุนาถย์ (2536:2-3) กล่าวว่าองค์ประกอบของการเรียนการสอนต้องประกอบด้วย

1. ผู้สอน
2. ผู้เรียน
3. หลักสูตร
4. สื่อการสอน
5. การประเมินผล

ผู้สอน

ผู้สอนจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุด ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ต่างๆ ตลอดทั้งบุคลิกภาพของผู้สอนจะต้องพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่ง วรภรณ์ สุนาถย์ (2535 : 62) กล่าวถึงหน้าที่ของผู้สอนมีดังต่อไปนี้

1. มีความตั้งใจให้ความรู้แก่ผู้เรียนจนสุดความสามารถ
2. สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน
3. รู้จักใช้เทคนิควิธีการสอนหลายรูปแบบ
4. จัดกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมในแต่ละบทเรียน
5. สังเกตพร้อมทั้งบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน
6. เตรียมอุปกรณ์ให้ครบตามเนื้อหาวิชา
7. ให้ความใกล้ชิดและเป็นกันเองต่อผู้เรียน
8. แนะนำแหล่งความรู้ต่างๆ
9. เป็นที่ปรึกษาและแนะนำในเรื่องต่างๆ
10. ประเมินผลการเรียนการสอน

นอกจากนี้ ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2525 : 164-170) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีนั้นต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้คือ

1. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูคือต้องมีใจรักในอาชีพ
2. มีความรู้ คือต้องมีความรู้ด้านวิชาการและความรู้ในด้านวิชาครูหรือวิชาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีประสบการณ์และทักษะในการสอน ประสบการณ์ช่วยให้เข้าใจปัญหาและสถานการณ์ตามความเป็นจริง

4. มีบุคลิกภาพดีประกอบด้วย รูปร่าง หน้าตา การแต่งกาย น่าเชื่อถือ

5. มีอารมณ์ขัน ร่าเริงและสุภาพสามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนได้

6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

7. มีความเมตตา กรุณา และเข้าใจลูกศิษย์

8. มีคุณธรรมและมีความประพฤติเป็นแบบอย่างแก่ศิษย์

9. รักความก้าวหน้าในอาชีพหมั่นศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา

10. กระตือรือร้นในการทำงาน

Phipps (1972 : 30-33) และปัญญา ทิรัญรัตน์ และคณะ (2520 : 106) กล่าวถึงลักษณะของครูเกษตรที่ดีมีดังนี้

1. มีความรอบรู้ในพื้นฐานการเกษตร เช่นดิน น้ำ อากาศ ชลประทาน การขยายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ โรคและแมลง เป็นต้น เพราะเกษตรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเริ่มจากการผลิต การแปรรูป และการจำหน่าย

2. มีประสบการณ์ในฟาร์มบ้าง ประสบการณ์ในฟาร์มอาจจะหาไม่ได้ในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียนหรือเคยเข้ารับการอบรมทางการเกษตร เพราะประสบการณ์เฉพาะอย่างนี้เป็นตัวเสริมความสำเร็จทำให้เกิดขึ้นได้ง่าย

3. มีความรู้ความสามารถด้านการสอน เพราะเมื่อมีความรอบรู้พื้นฐานทางการเกษตรแล้วและมีประสบการณ์ในฟาร์มบ้างแล้วแต่เมื่อมาสอนกลับสอนไม่เป็น ไม่มีหลักและวิธีการสอนการเตรียมกิจกรรมและไม่รู้หลักการประเมินผล

4. มีเจตคติที่ดีและมีใจรักในอาชีพครูเกษตรจริงๆ ครูเกษตรที่ดีต้องมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพต่อโรงเรียนและต่อนักเรียน ซึ่งมีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2527 : 347) กล่าวว่า ปัญหาครูเกษตรมักขาดความรักและศรัทธาในอาชีพ ผู้ที่มาเรียนบางคนมาเรียนโดยบังเอิญมากกว่าที่จะตั้งใจจริง บางคนดูถูกอาชีพของตัวเองเสียอีก

5. เป็นคนที่มีใจรักงานบท ต้องเข้าใจถึงการดำรงชีวิตและมีไมตรีจิตที่ดีต่อเกษตรกรและผู้ทำงานด้านการเกษตร

6. เป็นคนที่มีใจเข้าถึงในเมืองหรือรักในเมือง ครูเกษตรที่จะสอนเกษตรในเมืองได้ต้องเข้าใจสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในเมือง เข้าใจสภาพการทำงานของผู้ประกอบอาชีพทำฟาร์มในเขตเมืองที่ต้องการความรู้และทักษะในการเกษตร

7. ความเป็นผู้นำ กล่าวที่จะเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่เลวร้าย มีความอดทน อดกลั้น มีความศรัทธาและเชื่อมั่นในอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.มีปณิธานที่แน่วแน่ในการสอนคือ มีความตั้งใจอุทิศตนให้กับงานสอน มีความพากเพียรพยายามเพื่อให้งานประสบผลสำเร็จ มีความซื่อสัตย์สุจริต

9.มีความเชื่อมั่นในตนเอง ครูที่ได้รับการฝึกอบรมและมีความรู้ในเนื้อหาวิชามาเป็นอย่างดี แต่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองก็ไม่สามารถทำงานให้ดีได้

10.มีความปรานีตริยวริย ครูเกษตรควรแต่งตัวให้เหมาะสมกับโอกาสและทำงานต่างๆ อย่างปรานีตริยวริย ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ควรดูแลรักษาให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อนักเรียนจะได้มีนิสัยที่ดีที่ติดตัวไปใช้ที่บ้าน

11.สุภาพอ่อนโยน ครูเป็นบุคคลที่มีการศึกษาและเป็นแบบอย่างกับนักเรียน ควรมีความสามารถที่สุภาพอ่อนโยน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

12.ให้ความร่วมมือ ครูเกษตรจะต้องเป็นผู้ที่มีความตั้งใจร่วมมือกับโรงเรียนตลอดเวลา และสนับสนุนนโยบายของโรงเรียน

13.มีจรรยาบรรณในอาชีพ คือตั้งใจปฏิบัติงานในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ไม่ไต่ร้ายเพื่อนร่วมงาน ไม่ปฏิเสธงาน มีน้ำใจเป็นนักกีฬาและปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของโรงเรียน

14.มีความตั้งใจในการทำงาน ครูเกษตรที่ประสบผลสำเร็จ ได้จะต้องเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการทำงาน

15.มีไหวพริบปฏิภาณและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นักเรียนที่เรียนเกษตรมิได้หวังให้ครูของเขา มีความจำดีเลิศ แต่เขาหวังให้ครูของเขา มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาได้

16.มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่มั่นคงและหนักแน่น

17.มีสุขภาพทางร่างกายที่แข็งแรง

18.มีอนามัยที่ดี คือรักษาสุขภาพให้คืออยู่เสมอ

19.มีความรู้วิชาสามัญพื้นฐาน ครูเกษตร ไม่ควรมีความรู้ทางการเกษตรอย่างเดียวเท่านั้น ควรมีความรู้ทั่วไปเช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เป็นต้น

20 มีความสนใจในสิ่งรอบ และมีความรู้รอบตัวกว้างขวาง สอดคล้องกับ รมณีย์ อากาภิรม (2538:13-16) กล่าวถึงลักษณะผู้สอนที่จะทำการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้

1.ความสามารถของครูด้านภูมิปัญญาหมายถึง ความรู้ของครูในวิชาที่สอนถ้าครูมีความรู้ดี ก็ยอมให้เนื้อหาที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน สอดคล้องกับพรทิพย์ นิมิตรพรต (2521:64-50) สุมาลี กุตประคิษฐ์ (2525:85-91)และนางเยาว์ คลังวิจิตร (2525:4-69) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรพบว่า ครู – อาจารย์เกษตรขาดความรู้และประสบการณ์ทางอาชีพและการตลาด

2. ทักษะและประสบการณ์ของครู ครูที่มีทักษะหรือประสบการณ์ในเรื่องที่สอนมากย่อมสอนได้ดี นักเรียนจะเกิดความศรัทธาในตัวครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา พึ่งกริม (อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2531 : 55) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนอาชีพเกษตรกรรมในจังหวัดสุโขทัยที่มีต่อคุณลักษณะของครูเกษตรที่พึงปรารถนา คือ ต้องมีการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี เข้าใจความต้องการของนักเรียนมีวิธีการสอนและจัดกิจกรรมได้ดี

3. เจตคติของครู หมายถึง เจตคติต่อวิชาที่สอน ต่อผู้เรียน ต่ออาชีพครู

4. อายุของครู ครูที่มีอายุมากย่อมมีประสบการณ์มาก

5. เพศ ครูเกษตรชายและครูเกษตรหญิงจะมีความแตกต่างกัน เช่น ครูหญิงจะมีความรับผิดชอบมากกว่าครูชาย

6. สภาพครอบครัวและสังคม ถ้าผู้สอนมีปัญหาทางครอบครัวและไม่สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากกัน ได้จะทำให้การสอนไม่ประสบผลสำเร็จ
ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2525 : 114-119) และรมณีธี อภาภิรม (2531 : 70-71) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเตรียมการสอนของครูไว้ดังนี้

1. การทำแผนการสอนหรือบันทึกการสอน หมายถึง การเตรียมการสอนแต่ละครั้งที่เข้าสอน โดยเตรียมอย่างละเอียดและแน่ชัด ซึ่งจะประกอบด้วย

- เรื่องที่จะสอน
- ระดับชั้นและเวลาที่จะสอน
- วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้
- การนำเข้าสู่บทเรียน
- เนื้อหา
- วิธีการสอนและกิจกรรม
- อุปกรณ์
- การประเมินผล
- สรุป
- เอกสารอ้างอิง

2. การเตรียมเนื้อหาหรือเรื่องที่จะสอน ในการเตรียมเนื้อหาที่จะสอนนั้น ความสำคัญอยู่ที่ความพยายามในการค้นคว้าและสอบถาม การค้นคว้าอย่ายึดถือตำราเพียง 2-3 เล่มควรให้หลายๆเล่มมาเปรียบเทียบกัน

3. การเตรียมอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ซึ่งผู้สอนต้องระมัดระวังว่าการนำอุปกรณ์เข้ามาประกอบการสอนนั้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ในการเลือกอุปกรณ์ประกอบการสอน ผู้สอนต้องพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ก. ลักษณะของอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ผู้สอนต้องพิจารณาข้อดีข้อเสีย
- ข. เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และลักษณะของเนื้อหา
- ค. เหมาะสมกับผู้เรียน
- ง. เวลาและสถานที่เหมาะสมกับชนิดของอุปกรณ์
- จ. ความสามารถของครูผู้สอน

4. การเลือกวิธีการสอน ผู้สอนต้องศึกษาวิธีการสอนแต่ละวิธี นพคุณ ศิริวรรณและคณะ (2537:20-68) และกรองจิต บัณฑอง (2526:25) กล่าวถึงปัญหาที่เกี่ยวกับวิธีการสอนของครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจะใช้วิธีบรรยายและบอกจุด ซึ่งเน้นภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนไม่มีความรู้ในด้านวิธีการสอนคือพอและอีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากหมวดเกษตรยังขาดอุปกรณ์ในการสอนเช่น ภาพยนตร์ และภาพนิ่งเป็นต้น ซึ่งมีปัจจัยในการพิจารณาเลือกวิธีการสอนดังนี้

- ก. ผู้สอนต้องมีความถนัด
- ข. วัตถุประสงค์ของการสอน
- ค. ลักษณะของเนื้อหา
- ง. เหมาะสมกับผู้เรียน
- จ. เหมาะสมกับเวลาและสถานที่
- ฉ. อุปกรณ์ประกอบการสอน
- ช. สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้

5. การเตรียมกิจกรรม ผู้สอนต้องกำหนดกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติระหว่างการเรียนการสอนปัจจัยที่ควรคำนึงในการจัดกิจกรรมมีดังนี้

- ก. วัตถุประสงค์ของการสอน
- ข. ลักษณะของเนื้อหา
- ค. เหมาะสมกับวัยและจำนวนผู้เรียน
- ง. เวลาและสถานที่
- จ. ผู้สอนมีเวลาเพียงพอในการประเมินกิจกรรม

6. การเตรียมการประเมินผล ผู้สอนต้องเตรียมการประเมินผลไว้ล่วงหน้าว่าจะประเมินแต่ละบทเรียนโดยวิธีใด โดยยึดวัตถุประสงค์ของการสอนเป็นเกณฑ์ สทวงค์ ดัน ไทช (2541:24) กล่าวถึงสภาพการสอนของครูเกษตรในปัจจุบันปฏิบัติดังนี้

1. ใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆ คือครูเป็นผู้ป้อนความรู้ให้แก่ผู้เรียนด้วยวิธีการบรรยาย
2. ขาดการศึกษาหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่แท้จริง ทำให้ครูเกษตรขาดแนวทางการแน่นอนในการสอนวิชาเกษตร

3. สอนโดยยึดตำราและเอกสารเดิมๆ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย ทันเทคโนโลยี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.สอนโดยที่ใจไม่รักและขาดศรัทธาในวิชาชีพครูเกษม

5.สอนโดยเน้นเนื้อหามากกว่ากระบวนการปฏิบัติทางการเกษตร ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะทางการเกษตรไม่สามารถแก้ไขปัญหาทางการเกษตรได้

6.สอนโดยไม่มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดปัญหาเมื่อต้องออกไปประกอบอาชีพจริงๆ

7.สอนโดยไม่ใช้สื่อการสอน เครื่องมือและอุปกรณ์ ทำให้นักเรียนไม่ได้รับความรู้และประสบการณ์ที่แท้จริง

ผู้เรียน

ผู้เรียนเป็นบุคคลที่เป็นส่วนประกอบในการเรียนการสอนและเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ วราภรณ์ สุมาลัย (2535 : 63) กล่าวถึงหน้าที่ของผู้เรียนไว้ดังนี้

- 1.รักการเรียนและรู้จักศึกษาค้นคว้าใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
- 2.มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 3.เคารพและเชื่อฟังผู้สอน
- 4.มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน
- 5.มีระเบียบและวินัยในตนเอง
- 6.สามารถแก้ปัญหาต่างๆด้วยตนเอง
- 7.แสดงความคิดเห็นและสรุปบทเรียนได้ด้วยตนเอง
- 8.ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- 9.ประเมินผลการเรียนได้ด้วยตนเอง

สังค์ อุทรานันท์ (2532 : 46-50) กล่าวถึงองค์ประกอบของผู้เรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ไว้ดังนี้คือ

1.ความสามารถทางสติปัญญา เป็นความสามารถทางการเรียนของเด็ก โดยธรรมชาติแล้วเด็กแต่ละคนจะมีความสามารถไม่เหมือนกัน

2.อัตราการเรียนหมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลของเด็กที่สามารถเรียนรู้หรือเข้าใจที่ครูสอนได้มากน้อยและรวดเร็วเพียงใด

3.ลักษณะการเรียนเกี่ยวข้องกับความสนใจ ความเอาใจใส่ ความมานะอดทนและความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

4.ประสบการณ์เดิม เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

สอดคล้องกับรมณี อภาภิรม (2538 : 38-39) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้เรียนที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

- 1.ความสามารถทางสติปัญญา
2. ความสามารถทางด้านทักษะและสุขภาพของนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.เพศของผู้เรียน

4.เจตคติของนักเรียนหมายถึงเจตคติต่อผู้สอนและต่อวิชา

5.อายุของผู้เรียน

6.สภาพครอบครัวและสังคมของนักเรียน ซึ่งวัตสัน สุธธโส (2540:80) กล่าวว่านักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน จึงทำให้ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน พินิต เข้มทอง (2523:41-42) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิราช (2527:348-349) ศรีสุวรรณ ปิยะศิริศิลป์ (2532:4) และคุริยะ จันทรประจักษ์ (2534:88-89) ได้กล่าวถึงปัญหาของผู้เรียนมีดังนี้

- 1.ผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพเกษตร ขาดความรักและความศรัทธาในวิชาเกษตร
 - 2.ผู้เรียนไม่ได้เลือกเรียนเพราะใจรัก มาเรียนเพราะเรียนสาขาอื่น ๆ ไม่ได้
 - 3.ผู้เรียนขาดความเข้าใจว่าเรียนเกษตรแล้วมีประโยชน์อย่างไรกับตนเอง
 - 4.ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ไม่เหมาะสมกับชั้นเรียนและมีวุฒิภาวะต่ำ
 - 5.ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบ
 - 6.ผู้เรียนไม่คิดประกอบอาชีพเกษตร ซึ่งเป็นปัญหาต่อเนื่องจากความศรัทธาในวิชาเกษตร และมองว่าอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่เลี่ยงสูงขาดการยอมรับทางสังคม
 - 7.ผู้เรียนมุ่งรับราชการ มีความเชื่อมั่นว่างานราชการเป็นงานที่มีเกียรติของสังคมไทย
 - 8.ผู้เรียนไม่ใช้ถูกหลานเกษตรกร ในปัจจุบันจำนวนของผู้เรียนวิชาเกษตรมีมากขึ้นที่ไม่ใช้ถูกหลานเกษตรกร จึงเป็นการยากที่จะให้รักและศรัทธาในอาชีพเกษตร
 - 9.ผู้เรียนขาดความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียนจึงทำให้ผลการเรียนตกต่ำ ซึ่ง สอนงค์ ต้น ไทย (2541:25) กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนหลังจากได้เรียนวิชาเกษตรจากครูแล้วมีดังนี้
 - 1.ได้รับความรู้แค่นือหาทฤษฎีแต่ขาดทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาอาชีพ
 - 2.นักเรียนเกษตรส่วนใหญ่ขาดทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตร
 - 3.นักเรียนขาดทักษะทางการเกษตรและความสามารถในการจัดการ ตลอดจนไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
 - 4.ขาดความริเริ่มสร้างสรรค์ไม่สามารถนำแนวทางใหม่ๆมาปรับใช้พัฒนาตนเองและชุมชน
 - 5.ไม่สามารถแก้ปัญหาหรือวางแผนแก้ปัญหาในอาชีพเกษตรได้
 - 6.ไม่สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้
- จันทรทัณู เชื้อพานิชและคณะ (2536:132) กล่าวถึงลักษณะผู้เรียน โดยภาพรวมเมื่อ ดำเนินการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตได้แก่ มีความรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี พูด อ่าน เขียน ได้ศึกษาระดับและชัดเจน กล่าวโดยสรุปคือ เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เนื่องจากสภาพสังคมได้เปลี่ยนจากชนบทเป็นสังคมเมืองมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนข้อมูล การสื่อสาร การผลิต การบริโภค จะใช้เทคโนโลยีมาช่วยส่งเสริมทักษะการทำงานและการดำเนินชีวิต

3. มีความสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

4. มีแนวทางที่จะเลือกดำเนินชีวิต ผู้เรียนจะมีชีวิตที่สมบูรณ์ มีความหมายและมีคุณค่า ถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสที่จะเลือกเรียนและกระทำในสิ่งที่ผู้เรียนสนใจ

5. มีความสามารถพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของตนเองให้เจริญถึงขีดสุด ทั้งด้านกระบวนการ การตัดสินใจและความคิดสร้างสรรค์

6. มีความสามารถที่จะนำตนเองได้ การควบคุมตนเองได้เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดระเบียบวินัย

7. มีโลกทัศน์กว้างและมีน้ำใจ รวมทั้งมีค่านิยมและความสำนึกในความเป็นชาติไทยของตนเอง

8. มีค่านิยม คุณธรรมและจริยธรรม

9. มีสุนทรียภาพ ในการดำเนินชีวิต

หลักสูตร

เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมาก ในกระบวนการเรียนการสอน หลักสูตรจะบอกรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

ความหมายของหลักสูตร

ประเสริฐ ชรรมโวหาร (2540 : 2-3) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรหมายถึง "ประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน ทั้งประสบการณ์ในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ เจตคติและทักษะที่สำคัญ ทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและเกิดการพัฒนาทุกๆด้าน"

ความสำคัญของหลักสูตร

ประเสริฐ ชรรมโวหาร (2540 : 2-3) และสันต์ ชรรมบำรุง (2525:11) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เป็นเอกสารของราชการจึงเปรียบเหมือนคำสั่งหรือข้อบังคับ
2. เป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. หลักสูตรเป็นเครื่องมือของกระทรวงศึกษาธิการ ในการควบคุมงานของโรงเรียน

4. เป็นแผนปฏิบัติงานของครู โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2537 :11) กล่าวว่าครูผู้สอนต้องอาศัยหลักสูตรเพื่อช่วยในการสอน โดยศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจแล้วนำไปแปลงเป็นภาคปฏิบัติ หรือการสอนเพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้

5. เป็นเครื่องมือของรัฐในการพัฒนากำลังคน

6. เป็นเครื่องชี้ถึงความเจริญของชาติ

พรทิพย์ อุดมสิน (2523 : 75) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์

2. เนื้อหาสาระ

3. การนำหลักสูตร ไปใช้หรือกิจกรรมการเรียนการสอน

4. การวัดผลและประเมินผล

ลักษณะของหลักสูตรที่ดี จันทร์เพ็ญ เชื้อพามิขและคณะ (2536:132-139) กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดีมีดังนี้

1. โครงสร้างของหลักสูตรจะต้องเหมาะสมกับผู้เรียน ไม่ใช่ทำให้ผู้เรียนเหมาะสมกับหลักสูตร
สัดส่วนโครงสร้างของหลักสูตรระหว่างวิชาบังคับควรจะมีมากกว่าวิชาเลือกเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน

2. เนื้อหาสาระจะ ไม่นับรายละเอียด แต่จะเน้นกระบวนการเพื่อนำไปสู่วิธีการแสวงหาคำความรู้

3. การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียน การออกแบบกิจกรรม จะต้องยึดหลักการว่า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนคิดและมองอะไรเป็นระบบมีเหตุผล รู้จักสร้างทางเลือกที่หลากหลาย รวมทั้ง ใฝ่ต่อการรับรู้ และการเปลี่ยนแปลง

4. การบริหารและการจัดการหลักสูตร ต้องมีการพัฒนาระบบการฝึกอบรมผู้สอนแบบเข้ม

5. ด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนจะสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนและการปรับปรุงการเรียนการสอน เครื่องมือการวัดผลการเรียนการสอนจะต้องมีความหลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละวิชา ซึ่งจะสอดคล้องกับ สุจริต เพ็ชรชอบ (อ้างในจันทร์เพ็ญ เชื้อพามิข 2536 : 141 – 50) กล่าวถึง ลักษณะของหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาในอนาคต (ประมาณปี 2545) มีลักษณะดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมัธยมศึกษาจะเน้นการฝึกฝนรู้จักวิธีเรียน วิธีแสวงหาคำความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรจะมีวิชาบังคับน้อยลงจำนวนวิชาเลือกจะมีมากขึ้น
 3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรจะเป็นไปในรูปบูรณาการ คือการหลอมรวมวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน
 4. นักเรียนจะได้ศึกษาวิชาที่จะช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจเรื่องราวปัจจุบันและอนาคตดีขึ้น
 5. สถานที่สำหรับการเรียนการสอน ไม่จำกัดอยู่เพียงในห้องเรียนหรือในโรงเรียนเท่านั้น
 6. นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทำงานตามไร่นา โรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบอาชีพต่างๆ
 7. นักเรียนจะมีโอกาสทำงานอาสาสมัครเพื่อประโยชน์ของชุมชนมากขึ้น
 8. ช่วงเวลาเรียนของแต่ละวิชาหรือแต่ละกลุ่มวิชาจะไม่เท่ากัน
 9. มีการจัดกลุ่มนักเรียนหลายแบบ
 10. ครูผู้สอนจะมีรูปแบบต่างๆ เช่นสอนเป็นคณะ สอนตัวต่อตัว
 11. ในด้านการจัดวิชาเรียนนั้น นักเรียนจะมีโปรแกรมการเรียนต่างๆ กันตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ
 12. เน้นการศึกษาที่มีความต่อเนื่องตลอดชีวิต นักเรียนจะออกจากโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อไปประกอบอาชีพเมื่อใดและหลังจากนั้นเข้ามาเรียนใหม่ให้จบหลักสูตรเมื่อมีอายุเท่าใดก็ได้
 13. จำนวนปี หรือจำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสังคม
 14. โรงเรียนมัธยมศึกษาในอนาคตจะใช้สื่อการสอนมากขึ้น
 15. โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกแห่งจะมีศูนย์การเรียน
 16. บทบาทของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาจะเปลี่ยนไปจากเดิมนอกจากจะทำการสอนให้คำปรึกษาแล้วยังทำหน้าที่วิจัยบริการสังคมด้วย
 17. โรงเรียนมัธยมศึกษาจะมีเครื่องมือช่วยสอนและบทเรียนสำเร็จรูปต่างๆ ที่ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองและเร่งอัตราเร็วในการเรียนของตนเองในวิชาต่างๆมากขึ้น
- ศรีสุวรรณ ปิยะศิริศิลป์ (2532:57) กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรในแผนการเรียนเกษตรกรรมไว้ดังนี้

1. เอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอและแบบเรียนบางรายวิชาไม่มี
2. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกว้างเกินไป
4. หลักสูตรกำหนดการเรียนวิชาสามัญมากเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5.เนื้อหาของหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการออกไปประกอบอาชีพได้จริง
- 6.เนื้อหาวิชาอาชีพซ้ำซ้อนกันหลายวิชา
- 7.เนื้อหาวิชาหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยและไม่มีความต่อเนื่องในชั้นสูงต่อไป

สื่อการสอน

สุโชติ คาวสุโขและสาโรจน์ แห่งยัง (2535 : 11) ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ดังนี้ สื่อการสอนหมายถึง “ สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางถ่ายทอดความรู้หรือช่วยในการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้ใช้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”

ความสำคัญของสื่อการสอน

สุโชติ คาวสุโขและสาโรจน์ แห่งยัง (2535 : 12) กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการสอนไว้ดังนี้

- 1.ช่วยให้ผู้เรียนจำได้เร็วและจำได้นาน
- 2.กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและมีส่วนร่วมในการเรียน
- 3.ผู้เรียนเข้าใจได้ชัดเจน
- 4.ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้นในเวลาที่ยากัด
- 5.ทำให้ผู้เรียนได้คิดและแก้ปัญหา
- 6.ช่วยทำให้การเรียนการสอนง่ายขึ้น

ประเภทของสื่อการสอน

สื่อการสอนแบ่งได้ 3 ประเภท

1.สื่อประเภทวัสดุ (Sofeware) หมายถึง สื่อที่มีขนาดเล็กทำหน้าที่เก็บเนื้อหาความรู้ในลักษณะของภาพและเสียง สื่อประเภทนี้ แบ่งได้ 2 กลุ่มคือ

- 1.1 สื่อวัสดุประเภทสิ่งพิมพ์เช่น หนังสือ ตำรา ฯลฯ
- 1.2 สื่อวัสดุประเภทไม่ใช่สิ่งพิมพ์เช่น ของจริง ของตัวอย่าง ฯลฯ

2.สื่อประเภทอุปกรณ์ (Hardware) เป็นสื่อประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ที่

ต้องอาศัยกระแสไฟฟ้า เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ

3.สื่อประเภทวิธีการ (Technique) เป็นสื่อประเภทวิธีการและกิจกรรมหรือกระบวนการและวิธีการสอนต่างๆ เช่น การบรรยาย การสาธิต เกมส์ ฯลฯ

หลักการเลือกสื่อการสอน

- 1.เลือกสื่อการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน
- 2.เลือกสื่อที่เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน
- 3.เลือกสื่อให้เหมาะสมกับศักยภาพของสื่อ
- 4.เลือกสื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหา และขนาดของกลุ่มผู้เรียน
- 5.เลือกสื่อที่มีความถูกต้องของเนื้อหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.เลือกสื่อที่มีคุณภาพที่ดี

7.เลือกสื่อที่มีราคาไม่แพง

สื่อการสอนที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตร

สื่อการสอนหรืออุปกรณ์ประกอบการสอนเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มความเป็นรูปธรรมและความเป็นจริงต่อการเรียนรู้ ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ อุปกรณ์การสอนจะเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด กรองจิต บัณฑิต (2526:30) และศิริรัตน์ ฉัตรศิรินทร์ (2530:63) กล่าวถึงประเภทของสื่อการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมมีดังต่อไปนี้

- 1.เรือนเพาะชำ
- 2.โรงเรือนเลี้ยงสัตว์
- 3.ห้องเรียนเกษตร
- 4.สถานที่ฝึกงานเกษตร
- 5.ห้องเก็บเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์การเกษตร
- 6.ห้องปฏิบัติการทดลองทางด้านดินและปุ๋ย
- 7.การ โรงและคณงานประจำหมวดเกษตรกรรม
- 8.พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์
- 9.แหล่งน้ำใช้สำหรับการเกษตร
- 10.หนังสือและตำราทางวิชาการสำหรับให้ครูและนักเรียนค้นคว้า
- 11.เครื่องมือและอุปกรณ์ฝึกภาคปฏิบัติ เช่น จอบ เสียม กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ
- 12.เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนภาคทฤษฎี เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เป็นต้น

ศิริรัตน์ ฉัตรศิรินทร์ (2530:63-64) และศิริสุวรรณ ปิยะศิริศิลป์ (2532:70-71) กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมมีดังนี้

1.ด้านความเพียงพอของอาคารสถานที่เรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ได้แก่ ห้องเรียนเกษตร เรือนเพาะชำ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ สถานที่ฝึกงานเกษตร ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์การเกษตร และแหล่งน้ำใช้ในการเกษตร จะประสบปัญหามีไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2529:75) กล่าวว่าจากผลการวิจัยความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกษตร ที่มีต่อความพร้อมเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีความเห็นว่ามีความพร้อมน้อย

2.ด้านการใช้อาคารสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ได้แก่ ขาดความสะดวกในการใช้อาคารเรียนเกษตร น้ำท่วมพื้นที่ทำการเกษตรในช่วงฤดูฝน โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ไม่เหมาะสม ห้องเก็บเครื่องมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คืบแคบไม่แข็งแรง สภาพดินไม่เหมาะสมในการทำการเกษตรและคุณภาพน้ำไม่เหมาะสมในการทำการเกษตร

3.ด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ได้แก่ เครื่องมือที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ เครื่องมือที่ได้รับไม่ตรงตามราชการ เครื่องมือชำรุดเสียหาย เครื่องมือที่ได้รับคุณภาพไม่ดีและเครื่องมือที่มีอยู่ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึงเป็นต้น

การประเมินผล

การประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าความพึงพอใจ ในลักษณะพฤติกรรม ตลอดจนการดำเนินงานต่างๆ การประเมินผลเป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่ต้องทำต่อจากการดำเนินการสอนและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน ผลการประเมินทำให้ทราบว่าการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด หากมีข้อบกพร่องก็นำมาปรับปรุงแก้ไข กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2533:4-5) กล่าวถึงหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาได้กำหนดการประเมินผลการศึกษาไว้ 3 ประเภท

1.การประเมินผลก่อนการเรียน เมื่อเริ่มต้นการเรียนในรายวิชาต่างๆหรือแต่ละหน่วยผู้สอนควรมีการประเมินผลก่อนเรียน วัตถุประสงค์เพื่อ

1.1 พิจารณาว่านักเรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนเพียงใด

1.2 พิจารณาว่าในการสอน ควรจะวางนักเรียนอยู่ในตำแหน่งใดของชั้น

การสอน

1.3 พิจารณาว่าส่วนใดของการเรียนที่นักเรียนพร้อมจะรู้

2.การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินขณะที่การเรียนการสอนกำลังดำเนินการอยู่ ผู้สอนมีเวลาเพียงพอในการตรวจสอบว่า นักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์หรือไม่ ดังนั้นในการประเมินแต่ละจุดประสงค์จึงสามารถทำได้อย่างครอบคลุม

3.การประเมินผลรวม เป็นการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละรายวิชา ในการประเมินผลรวมผู้สอนจำเป็นต้องประเมินประเมินให้ครอบคลุมทุกๆจุดประสงค์ แต่ในกรณีที่ผู้สอนมีเวลาน้อยแต่มีจุดประสงค์ที่ต้องประเมินมาก ผู้สอนอาจจะมีวิธีการเลือกจุดประสงค์ที่จะประเมินได้คือ สุ่มจุดประสงค์โดยสุ่มจากจุดประสงค์ที่สำคัญหรือสุ่มจากจุดประสงค์ที่สำคัญ การประเมินผลรวมมีจุดประสงค์เพื่อจะศึกษาว่า

3.1 นักเรียนมีความรู้ทั้งสิ้นเท่าไร

3.2 นักเรียนเก่งหรืออ่อนวิชาในกลุ่มใด

3.3 จะต้องปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนโดยส่วนรวมในเรื่องใดหรือวิชาใด

วิธีการประเมินผลการเรียน

กรมวิชาการ (2535:25) ได้กำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนไว้ดังนี้

1. ประเมินระหว่างภาคเรียนแล้วเก็บเป็นคะแนนประกอบด้วย
 - 1.1 ประเมินก่อนเรียนตามจุดประสงค์ก่อนวัดผลกลางภาคเรียน
 - 1.2 วัดผลกลางภาคเรียน
 - 1.3 ประเมินก่อนเรียนตามจุดประสงค์หลังวัดผลกลางภาคเรียน
 - 1.4 ประเมินลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม
2. ประเมินปลายภาคเรียนแล้วเก็บเป็นคะแนน พร้อมทั้งแสดงระดับผลการเรียน

นางเยาว์ คลังวิจิตร (2525:42) กล่าวถึงวิธีการวัดผลและหลักการประเมินผลที่ครู – อาจารย์ เกษครนิยมใช้ในการเรียนการสอนวิชาเกษตร โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยมีดังนี้

1. การปฏิบัติงาน
2. การตรวจผลงาน
3. การสอบปฏิบัติ
4. การสังเกตพฤติกรรม
5. การซักถาม
6. การสอบข้อเขียน
7. การเขียนรายงาน

หลักการประเมินผลมีดังนี้

1. ประเมินผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. ประเมินผลเป็นระยะๆ ทุกเรื่องเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่อง
3. ประเมินผลเป็นรายบุคคลตามการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
4. ประเมินผลจากการสอบปลายภาค ซึ่งนางเยาว์ คลังวิจิตร (2525:68) ได้กล่าวถึงปัญหาในการวัดผลและประเมินผลวิชาเกษตรที่ประสบปัญหาคือระเบียบการวัดผลและประเมินผลปฏิบัติได้ยาก

ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริรัตน์ ฉัตรศิรินทร์ (2530:87) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลจะแบ่งคะแนนเป็นภาคทฤษฎี และปฏิบัติ ประเมินตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

อัตราส่วนของคะแนน

ประเสริฐ ธรรมโวหาร (2540:227) กล่าวถึงอัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินผลวิชาเกษตรจะใช้อัตราส่วนของคะแนนดังนี้

1. อัตราส่วนคะแนน 70:30 แยกเป็น

- คะแนนวัดผลระหว่างภาคเรียน	30	ส่วน
- คะแนนวัดผลกลางภาค	30	ส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- คะแนนวัดผลจากการประเมินคุณลักษณะ 10 ส่วน
- คะแนนวัดผลปลายภาค 30 ส่วน

2. อัตราส่วนคะแนน 80:20 แยกเป็น

- คะแนนวัดผลระหว่างภาคเรียน 40 ส่วน
- คะแนนวัดผลกลางภาค 30 ส่วน
- คะแนนวัดผลจากการประเมินคุณลักษณะ 10 ส่วน
- คะแนนวัดผลปลายภาค 20 ส่วน

ระดับผลการเรียน

กรมวิชาการ (2533ช:26) ได้กำหนดระดับผลการเรียน โดยแสดงเป็นตัวเลขดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
4	ผลการเรียนดีมาก	80-100
3	ผลการเรียนดี	70-79
2	ผลการเรียนปานกลาง	60-69
1	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50-59
0	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	0-49

ผลการเรียนแสดงด้วยตัวอักษร

มส. หมายถึง ไม่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินผลปลายภาคเรียน

ร หมายถึง รอกการตัดสินหรือยังตัดสินไม่ได้

ห หมายถึง ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมแต่ละภาคเรียนและผ่านจุดประสงค์ที่สำคัญ

มผ หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมแต่ละภาคเรียนและไม่ผ่านจุดประสงค์สำคัญตามที่กำหนด

มก หมายถึง เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต มีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

รายวิชาใดติด ร หรือ มส หมายถึงรายวิชาที่ยังไม่มีการตัดสินผลการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงได้ กำหนดวิธีดำเนินงานดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการสอนวิชาโครงงานเกษตรทุกโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวนทั้งหมด 66 คน และอาจารย์สอนวิชาโครงงานเกษตร จำนวนทั้งหมด 67 คน รวมประชากรทั้งหมด 133 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนวิชาโครงงานเกษตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนวิชาโครงงานเกษตร
นครปฐม	22
นนทบุรี	11
ปทุมธานี	15
สมุทรปราการ	10
สมุทรสาคร	8
รวม	66

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสอบถามปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การสร้างเครื่องมือวิจัย

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร โดยกำหนดขอบเขตและประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

1.2 ร่างแบบสอบถาม และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และตรงตามวัตถุประสงค์แล้วนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบบสอบถามจะมี 1 ชุด คือ ชุดข้อคำถาม สำหรับหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร ซึ่งถามเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ ภาระหน้าที่ ด้านงานสอนและอื่นๆ ลักษณะของคำถามเป็นแบบเติมคำและแบบเลือกตอบ มีทั้งหมด 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร ซึ่งถามเกี่ยวกับ

- ผู้สอน ในด้านคุณลักษณะผู้สอนและการเตรียมการสอน จำนวน 16 ข้อ
- ผู้เรียน ในด้านคุณลักษณะของผู้เรียน จำนวน 11 ข้อ
- หลักสูตร เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของวิชา เนื้อหาวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ
- สื่อการสอน เกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ครูและนักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร จำนวน 11 ข้อ
- การประเมินผล เกี่ยวกับการประเมินผลก่อนเรียน ประเมินระหว่างเรียนและประเมินผลรวม จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

0 หมายถึง ไม่ประสบปัญหา

1 หมายถึง ประสบปัญหาน้อย

2 หมายถึง ประสบปัญหาปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3 หมายถึง ประสบปัญหา มาก

4 หมายถึง ประสบปัญหา มากที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาอื่นๆ และแนวทางแก้ไขปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะของหัวหน้าหมวด
เกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด มีจำนวน
3 ข้อ

3.1 ปัญหาอื่นๆ

3.2 แนวทางแก้ไขปัญหา

3.3 ข้อเสนอแนะ

3. การตรวจสอบเครื่องมือ/ทดสอบเครื่องมือ

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นมาโดยผ่านการพิจารณาคุณภาพ ดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ได้นำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและแนะนำเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุง จากนั้นได้นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ความเหมาะสมและการใช้ภาษาแล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จำนวน 5 ท่าน ดังนี้คือ

1. คร.วิไลพร วรจิตตานนท์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
2. คร. คณีย์ ดิษยบุตร ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม
3. อาจารย์จรัลวัลย์ พลแก้ว หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม โรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการบางใหญ่
4. อาจารย์ปริยชาติ เกษสมบูรณ์ อาจารย์สอนวิชาโครงการเกษตร
โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ
5. อาจารย์ปัญญา พึ่งกริม ศึกษาพิเศษด้านเกษตรของกรมสามัญศึกษา

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงและไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) กับหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง จำนวน 30 คน โดยแบ่งเป็น หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม 15 คน และอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร จำนวน 15 คน การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cocficient Alpha) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.93 ซึ่งสามารถนำไปสอบถามกับกลุ่มประชากรได้

3.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปยังผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ทั้ง 5 จังหวัดของเขตการศึกษา 1 เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในกรณีที่โรงเรียนอยู่ใกล้ และอีกบางส่วนผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และให้ส่งกลับทางไปรษณีย์มายังผู้วิจัย โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 133 ชุด ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนจำนวน 115 ชุด แยกเป็นหัวหน้าหมวด 60 ชุด และอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร 55 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.47 ซึ่งสามารถแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา

จำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป	หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมจำนวน	อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตรจำนวน	รวม	ร้อยละ
133 ชุด	66 ชุด	67 ชุด	133	100.00
จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	60	55	115	86.42

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows Release 6.1) แล้วนำเสนอผลในรูปแบบตารางและแปลผลโดยบรรยายดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบเดิมค่าและเลือกตอบเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร 5 ด้าน คือ ปัญหาด้านผู้สอน ปัญหาด้านผู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียน ปัญหาด้านหลักสูตร ปัญหาด้านสื่อการสอนและปัญหาด้านการประเมินผล นำมาจนเกิดความถี่ คำร้อยละ คำเฉลี่ยและหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนคำตอบไว้ 5 ระดับ ดังนี้

0	คะแนน	หมายถึง	ไม่ประสบปัญหา
1	คะแนน	หมายถึง	ประสบปัญหาน้อย
2	คะแนน	หมายถึง	ประสบปัญหาปานกลาง
3	คะแนน	หมายถึง	ประสบปัญหามาก
4	คะแนน	หมายถึง	ประสบปัญหามากที่สุด

กำหนดเกณฑ์แปรผลความหมายของระดับคำเฉลี่ย ซึ่งตัดแปลงมาจาก รวีวรรณ ชินะตระกูล (2538:164) โคขมิเกณท์ ดังนี้

0.00 – 0.49	หมายความว่าไม่ประสบปัญหา
0.50 – 1.49	หมายความว่าประสบปัญหาน้อย
1.50 – 2.49	หมายความว่าประสบปัญหาปานกลาง
2.50 – 3.49	หมายความว่าประสบปัญหามาก
3.50 – 4.00	หมายความว่าประสบปัญหามากที่สุด

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอื่นๆ แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ นำมาหาค่าความถี่และคำร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตร ซึ่งมี 3 ตอนด้วยกันคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตร

ตอนที่ 3 ปัญหาอื่น ๆ และแนวทางแก้ไข ตลอดทั้งข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

รายการ	จำนวน (คน) (N = 60)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	42	70.00
หญิง	18	30.00
รวม	60	100.00
อายุ (ปี)		
น้อยกว่า 35 ปี	4	6.66
35 – 40 ปี	28	46.67
มากกว่า 40 ปีขึ้นไป	28	46.67
อายุสูงสุด 52 ปี		
อายุต่ำสุด 31 ปี		
อายุเฉลี่ย 41.5 ปี		
รวม	60	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) (N=60)	ร้อยละ (%)
สถานภาพการสมรส		
โสด	8	13.33
สมรส	51	85.00
หม้าย	1	1.67
รวม	60	100.00
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	3.33
ปริญญาตรี	43	71.67
ปริญญาโท	15	25.00
รวม	60	100.00
สาขาวิชาเอก		
เกษตรศาสตร์	37	61.66
ครุศาสตร์เกษตรหรือศึกษาศาสตร์เกษตรศาสตร์	9	15.00
สาขาอื่นๆที่ไม่ใช่เกษตร	6	10.00
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	4	6.66
พืชไร่นา	1	1.67
สัตวบาล	1	1.67
พืชสวน	1	1.67
เทคโนโลยีการเกษตร (ผลิตพืช)	1	1.67
รวม	60	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) (N=60)	ร้อยละ (%)
จำนวนรายวิชาที่สอน		
น้อยกว่า 3 วิชา	14	23.33
มากกว่า 3 วิชา	46	76.67
โดยเฉลี่ยสอน 4 รายวิชา		
รวม	60	100.00
จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์		
15-20 คาบ	51	85.00
มากกว่า 20 คาบ	9	15.00
คาบสอนเฉลี่ย 19.50 คาบ		
รวม	60	100.00
หน้าที่พิเศษอื่นนอกเหนือจากงานสอน		
น้อยกว่า 3 หน้าที่	45	75.00
มากกว่า 3 หน้าที่	15	25.00
มีหน้าที่พิเศษอื่นโดยเฉลี่ย 3 หน้าที่		
รวม	60	100.00

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม จากการศึกษาพบว่าหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวนถึงร้อยละ 70.00 หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมมีอายุเฉลี่ย 41.5 ปี โดยมีอายุสูงสุด 52 ปี อายุต่ำสุด 31 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ ได้ดังนี้ อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 46.67 อายุ 35-40 ปี ร้อยละ 46.67 และอายุน้อยกว่า 35 ปี ร้อยละ 6.66 ตามลำดับ

สถานภาพสมรส พบว่า หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมส่วนใหญ่สมรสแล้ว โดยคิดเป็นร้อยละ 85.00 รองลงมาคือ โสดและหม้าย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 13.33 และ 1.67 ตามลำดับ

ด้านวุฒิการศึกษา พบว่าหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมมีการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือปริญญาโทและต่ำกว่าปริญญาตรี โดยคิดเป็นร้อยละ 71.67 , 25.00 และ 3.33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใช้ได้เห็นใบเสร็จรับเงินที่เป็นการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามลำดับ ส่วนด้านวิชาเอก จบทางด้านเกษตรศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือ ครุศาสตร์เกษตร หรือศึกษาศาสตร์เกษตร สาขาอื่นๆที่ไม่ใช่เกษตร ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ศึกษานาด ส่วนพืชไร่นา เทคโนโลยีการเกษตร(ผลิตพืช)และพืชไร่นาเท่านั้น โดยคิดเป็นร้อยละ 61.66 , 15.00 , 10.00 , 6.66 , 1.67 , 1.67 , 1.67 , และ 1.67 เรียงตามลำดับ

หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ส่วนใหญ่จะสอนมากกว่า 3 รายวิชา รองลงมาคือน้อยกว่า 3 รายวิชา โดยคิดเป็นร้อยละ 76.67 , 23.33 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยจะสอน 4 รายวิชา ซึ่งมีจำนวนคาบสอน 15 – 20 คาบ/สัปดาห์ มากที่สุด รองลงมาคือ มากกว่า 20 คาบ/สัปดาห์ โดยคิดเป็นร้อยละ 85.00และ15.00 ตามลำดับ โดยมีคาบสอนเฉลี่ย 19.5 คาบต่อสัปดาห์

หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ยังมีหน้าที่พิเศษอื่นนอกเหนือจากงานสอน มากกว่า 3 หน้าที่ มากที่สุด รองลงมาคือน้อยกว่า 3 หน้าที่ โดยคิดเป็นร้อยละ 75.00 และ 25.00 ตามลำดับ โดยมีหน้าที่พิเศษอื่นนอกเหนือจากงานสอน เฉลี่ยคนละ 3 หน้าที่ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ปกครอง หัวหน้าหมวด เป็นต้น

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

รายการ	จำนวน(คน) (N = 55)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	27	49.09
หญิง	28	50.91
รวม	55	100.00
อายุ (ปี)		
น้อยกว่า 35 ปี	10	18.18
35 – 40 ปี	28	50.91
มากกว่า 40 ปีขึ้นไป	17	30.91
อายุสูงสุด 53 ปี		
อายุต่ำสุด 28 ปี		
อายุเฉลี่ย 40.5 ปี		
รวม	55	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน(คน) (N=55)	ร้อยละ (%)
สถานภาพการสมรส		
โสด	11	20.00
สมรส	41	74.55
หม้าย	3	5.45
รวม	55	100.00
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	9.09
ปริญญาตรี	44	80.00
ปริญญาโท	6	10.91
รวม	55	100.00
สาขาวิชาเอก		
เกษตรศาสตร์	32	58.18
ครุศาสตร์เกษตรหรือศึกษาศาสตร์เกษตร	7	12.73
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	3	5.45
สาขาอื่นๆ ที่ไม่ใช่เกษตร	13	23.64
รวม	55	100.00
จำนวนรายวิชาที่สอน		
น้อยกว่า 5 วิชา	45	81.82
มากกว่า 5 วิชา	10	18.18
โดยเฉลี่ยสอน 5 รายวิชา		
รวม	55	100.00
จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์		
15-20 คาบ	46	83.64
มากกว่า 20 คาบ	9	16.36
โดยเฉลี่ยสอน 20 คาบ/สัปดาห์		
รวม	55	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) (N = 55)	ร้อยละ (%)
หน้าที่พิเศษอื่นๆนอกเหนือจากงานสอน		
น้อยกว่า 3 หน้าที่	21	38.18
มากกว่า 3 หน้าที่	34	61.82
มีหน้าที่พิเศษอื่น โดยเฉลี่ยคนละ 4 หน้าที่		
รวม	55	100.00

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร จากการศึกษาพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวนถึงร้อยละ 50.91 มีอายุเฉลี่ย 40.5 ปี โดยเฉลี่ยสูงสุด 53 ปี อายุต่ำสุด 28 ปี โดยคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้ อายุ 35- 40 ปี ร้อยละ 50.91 อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 30.91 และอายุน้อยกว่า 35 ปี ร้อยละ 18.18 ตามลำดับ

สถานภาพการสมรสพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรส่วนใหญ่สมรสแล้วโดยคิดเป็นร้อยละ 74.55 รองลงมาโสด และหม้าย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 20.00 และ 5.45 ตามลำดับ

ด้านวุฒิการศึกษาพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรมีการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ปริญญาโท และต่ำกว่าปริญญาตรี โดยคิดเป็นร้อยละ 80.00 , 10.91 และ 9.09 ตามลำดับ ส่วนด้านสาขาวิชาเอกจบด้านเกษตรศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือสาขาอื่นๆที่ไม่ใช่สาขาเกษตร ศาสตร์เกษตรหรือศึกษาศาสตร์เกษตร ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ โดยคิดเป็นร้อยละ ได้ดังนี้ 58.18 , 23.64 , 12.73 และ 5.45 ตามลำดับ

อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรส่วนใหญ่ สอนน้อยกว่า 5 รายวิชา คิดเป็นร้อยละ 81.82 รองลงมาคือ มากกว่า 5 รายวิชา คิดเป็นร้อยละ 18.18 โดยเฉลี่ยสอน 5 รายวิชา ซึ่งมีจำนวนคาบสอน 15 – 20 คาบ/สัปดาห์ มากที่สุด รองลงมาคือ สอนมากกว่า 20 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 83.64 และ 16.36 ตามลำดับ โดยมี คาบสอนเฉลี่ย 20 คาบต่อสัปดาห์

อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ยังมีหน้าที่พิเศษอื่นๆ มากกว่า 3 หน้าที่มากที่สุด และรองลงมาคือน้อยกว่า 3 หน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 61.82 และ 38.18 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยจะมีหน้าที่พิเศษอื่นคนละ 4 หน้าที่ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ปกครอง งานธุรการ งานพัสดุ หมวด เป็นต้น

ตอนที่ 2 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร

ตารางที่ 4.3 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร ด้านผู้สอนตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=60)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	มีภาระหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป.....	2.43	1.38	ปานกลาง
2	ครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการเกษตร.....	2.42	1.51	ปานกลาง
3	จำนวนครูเกษตรมีน้อยไม่พอเพียง.....	2.22	1.42	ปานกลาง
4	ครูเป็นผู้กำหนดโครงการนักเรียนเป็นผู้ทำตามคำสั่ง.....	2.08	1.31	ปานกลาง
5	ครูไม่ให้นักเรียนเลือกโครงการด้วยตนเองอย่างเสรี.....	1.90	1.39	ปานกลาง
6	ขาดความเข้าใจในการจัดสอนวิชาโครงการเกษตรที่ถูกต้อง.....	1.87	1.11	ปานกลาง
7	ขาดงบประมาณจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการสอน.....	1.83	1.26	ปานกลาง
8	ขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรเพื่อให้คำแนะนำปรึกษากับนักเรียน.....	1.77	1.21	ปานกลาง
8	ขาดทักษะในการสอนแบบโครงการ.....	1.77	1.24	ปานกลาง
10	ครูไม่ให้นักเรียนเขียนโครงการด้วยตนเอง.....	1.75	1.28	ปานกลาง
11	ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน.....	1.73	1.31	ปานกลาง
12	ไม่มีเวลาเตรียมการสอน.....	1.67	1.30	ปานกลาง
13	ครูไม่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการทำโครงการ.....	1.58	1.23	ปานกลาง
14	เลือกวิธีการสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาโครงการ.....	1.57	1.14	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=60)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
15	ไม่เข้าใจในการทำแผนการสอนและบันทึกการ สอน.....	1.55	1.16	ปานกลาง
16	ไม่มีวุฒิทางการเกษตรแต่ต้องสอนวิชาเกษตร...	1.13	1.41	น้อย
รวม		1.83	.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 แสดงปัญหาด้านผู้สอนตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ซึ่งมี 16 รายการ ประสบปัญหาระดับปานกลาง 15 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) มีภาระหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป 2) ครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการเกษตร 3) จำนวนครูเกษตรมีน้อยไม่พอเพียง 4) ครูเป็นผู้กำหนดโครงการนักเรียนเป็นผู้ทำตามคำสั่ง 5) ครูไม่ให้นักเรียนเลือกโครงการด้วยตนเองอย่างเสรี 6) ขาดความเข้าใจในการจัดสอนวิชาโครงการเกษตรที่ถูกต้อง 7) ขาดงบประมาณจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการสอน 8) ขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรเพื่อให้คำแนะนำปรึกษากับนักเรียนและขาดทักษะในการสอนแบบโครงการ (มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน) 10) ครูไม่ให้นักเรียนเขียนโครงการด้วยตนเอง 11) ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน 12) ไม่มีเวลาเตรียมการสอน 13) ครูไม่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการทำโครงการ 14) เลือกวิธีการสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาโครงการ 15) ไม่เข้าใจในการทำแผนการสอนและบันทึกการสอน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.43, 2.42, 2.22, 2.08, 1.90, 1.87, 1.83, 1.77, 1.77, 1.75, 1.73, 1.67, 1.58, 1.57 และ 1.55 ตามลำดับ และประสบปัญหาระดับน้อย 1 รายการ คือ ครูไม่มีวุฒิทางการเกษตรแต่ต้องสอนวิชาเกษตร โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.13

ตารางที่ 4.4 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร ด้านผู้สอนตามความคิดเห็นของ
อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร ตั้งกัศกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=55)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	ครู ไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงงานเกษตร...	2.80	1.37	มาก
2	ขาดงบประมาณจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ ประกอบการสอน.....	2.35	1.29	ปานกลาง
3	มีภาระหน้าที่อื่นๆนอกเหนือจากงานสอนมาก เกินไป.....	2.29	1.55	ปานกลาง
4	ขาดความเข้าใจในการจัดสอนวิชาโครงงาน เกษตรที่ถูกต้อง.....	2.04	1.07	ปานกลาง
4	ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน.....	2.04	1.23	ปานกลาง
6	จำนวนครูเกษตรมีน้อยไม่พอเพียง.....	1.96	1.48	ปานกลาง
7	ขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรเพื่อ ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน.....	1.93	1.15	ปานกลาง
8	ขาดทักษะในการสอนแบบโครงงาน.....	1.89	1.33	ปานกลาง
9	ครูเป็นผู้กำหนดโครงงานนักเรียนเป็นผู้ทำตาม คำสั่ง.....	1.82	1.28	ปานกลาง
10	ครู ไม่ให้นักเรียนเลือกโครงงานด้วยตนเองอย่าง เสรี.....	1.80	1.33	ปานกลาง
10	ไม่มีเวลาเตรียมการสอน.....	1.80	1.33	ปานกลาง
10	เลือกวิธีการสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของวิชาโครงงาน.....	1.80	1.33	ปานกลาง
13	ไม่เข้าใจในการทำแผนการสอนและบันทึกการ สอน.....	1.73	1.28	ปานกลาง
14	ครู ไม่ให้นักเรียนเขียนโครงงานด้วยตนเอง.....	1.66	1.28	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=55)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
15	ครูไม่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการทำ โครงการ.....	1.58	1.21	ปานกลาง
16	ไม่มีวุฒิทางการเกษตรแต่ต้องสอนวิชาเกษตร	0.08	1.31	น้อย
รวม		1.89	.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 แสดงปัญหาด้านผู้สอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ซึ่งมีทั้งหมด 16 รายการ ประสบปัญหาในระดับมาก 1 รายการ คือ ครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการเกษตร โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.80 และประสบปัญหาในระดับปานกลาง 14 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) ขาดงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการสอน 2) มีภาระหน้าที่อื่นนอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป 3) ครูขาดความเข้าใจในการจัดสอนวิชาโครงการเกษตรที่ถูกต้องและ ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน (มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน) 5) จำนวนครูเกษตรมีน้อยไม่พอเพียง 6) ครูขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรเพื่อให้คำแนะนำปรึกษากับนักเรียน 7) ครูขาดทักษะในการสอนแบบโครงการ 8) ครูเป็นผู้กำหนดโครงการ นักเรียนเป็นผู้ทำตามคำสั่ง 9) ครูไม่ให้นักเรียนเลือกโครงการด้วยตนเองอย่างเสรี 9) ครูไม่มีเวลาเตรียมการสอน และ 9) ครูเลือกวิธีการสอน ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาโครงการ (มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน) 12) ครูไม่เข้าใจในการทำแผนการสอนและบันทึกการสอน 13) ครูไม่ให้นักเรียนเขียนโครงการด้วยตนเอง 14) ครูไม่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการทำโครงการ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.35, 2.29, 2.04, 2.04, 1.96, 1.93, 1.89, 1.82, 1.80, 1.80, 1.80, 1.73, 1.66 และ 1.58 ตามลำดับ ส่วนประสบปัญหาในระดับน้อยมี 1 รายการคือ ครูไม่มีวุฒิทางการเกษตรแต่ต้องสอนวิชาเกษตร มีค่าคะแนนเฉลี่ย 0.80

ตารางที่ 4.5 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านผู้เรียนตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=60)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	นักเรียนไม่มีเงินทุนทำโครงการเกษตร.....	2.70	2.70	มาก
2	นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน	2.47	1.11	ปานกลาง
3	นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงการเกษตร	2.38	1.25	ปานกลาง
4	นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน.....	2.35	1.10	ปานกลาง
5	นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป.....	2.25	1.26	ปานกลาง
5	นักเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	2.25	1.30	ปานกลาง
7	นักเรียนขาดระเบียบวินัย (ชอบก่อความ).....	2.20	1.21	ปานกลาง
8	นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานทางการเกษตร..	2.08	1.18	ปานกลาง
9	นักเรียนไม่มีอิสระในการเลือกเรียน.....	1.88	1.17	ปานกลาง
10	นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูที่สอนวิชาโครงการเกษตร.....	1.75	1.22	ปานกลาง
11	นักเรียนมีอายุน้อยเกินไป.....	1.55	1.57	ปานกลาง
	รวม	2.17	.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงปัญหาด้านผู้เรียนตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ซึ่งมีทั้งหมด 11 รายการ พบว่า ประสบปัญหาในระดับมาก 1 รายการ คือ นักเรียนไม่มีเงินทุนทำโครงการเกษตร มีค่าเฉลี่ย 2.70 และประสบปัญหาในระดับปานกลาง 10 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยดังนี้ 1) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน 2) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงการเกษตร 3) นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน 4) นักเรียนมีจำนวนมากเกินไปและนักเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน) 6) นักเรียนขาดระเบียบวินัย (ชอบก่อความ) 7) นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานทางการเกษตร 8) นักเรียนไม่มีอิสระในการเลือกเรียน 9) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูที่สอนวิชาโครงการเกษตร 10) นักเรียนมีอายุน้อยเกินไป โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.47, 2.38, 2.35, 2.25, 2.25, 2.20, 2.08, 1.88, 1.75 และ 1.55 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรด้านผู้เรียนตามความคิดเห็นของ
 อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
 เขตการศึกษา 1

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=55)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจ เรียน.....	2.60	1.21	มาก
2	นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงงานเกษตร	2.55	1.20	มาก
3	นักเรียนไม่มีเงินทุนทำโครงงานเกษตร.....	2.53	1.22	มาก
4	นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน.....	2.51	1.10	มาก
5	นักเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	2.31	1.29	ปานกลาง
6	นักเรียนขาดระเบียบวินัย (ชอบก่อความ).....	2.16	1.26	ปานกลาง
7	นักเรียนไม่มีอิสระในการเลือกเรียน.....	2.06	1.25	ปานกลาง
8	นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป.....	2.04	1.31	ปานกลาง
9	นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานทางด้านการเกษตร	1.98	1.27	ปานกลาง
10	นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูที่สอนวิชาโครง งานเกษตร.....	1.58	1.15	ปานกลาง
11	นักเรียนมีอายุน้อยเกินไป.....	1.56	1.24	ปานกลาง
	รวม	2.17	.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 แสดงปัญหาด้านผู้เรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงาน
 เกษตร ซึ่งมีทั้งหมด 11 รายการ พบว่า ประสบปัญหาระดับมาก 4 รายการเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไป
 นาน้อย คือ 1)นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน 2)นักเรียนมีเจตคติที่
 ไม่ดีต่อวิชาโครงงานเกษตร 3)นักเรียนไม่มีเงินทุนทำโครงงานเกษตร และ 4)นักเรียน
 ขาดทักษะในการทำงาน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.60 , 2.55 , , 2.53 และ 2.51 ตามลำดับ
 และประสบปัญหาระดับปานกลาง 7 รายการเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1)ไม่ได้รับ
 การสนับสนุนจากผู้ปกครอง 2)นักเรียนขาดระเบียบวินัย(ชอบก่อความ) 3)นักเรียนไม่มีอิสระ
 ในการเลือกเรียน 4)นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป 5)นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานทางด้าน
 การเกษตร 6)นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูที่สอนวิชาโครงงานเกษตร 7)นักเรียนมีอายุน้อย
 เกินไป โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.31 , 2.16 , 2.06 , 2.04 , 1.98 , 1.58 และ 1.56 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของโรงเรียนหอการค้าฯ หากมีผู้ใดที่เห็นเป็นประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตรด้านหลักสูตรตามความคิดเห็นของ
หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 1

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=60)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลาจำกัด.....	2.12	1.30	ปานกลาง
2	เวลาของวิชาโครงการเกษตรที่กำหนดในหลักสูตรไม่มีความพอดีและเหมาะสม.....	1.85	1.09	ปานกลาง
3	วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรไม่ชัดเจน	1.83	1.03	ปานกลาง
4	วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรปฏิบัติ ยาก.....	1.78	.99	ปานกลาง
5	จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ วิชา.....	1.72	1.08	ปานกลาง
รวม		1.86	.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 แสดงปัญหาด้านหลักสูตรตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ซึ่งมีทั้งหมด 5 รายการ พบว่าประสบปัญหาระดับปานกลางทั้ง 5 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ 1) ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลาจำกัด 2) เวลาของวิชาโครงการเกษตรที่กำหนดในหลักสูตรไม่มีความพอดีและเหมาะสม 3) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรไม่ชัดเจน 4) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรปฏิบัติยาก 5) จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชา โดยมีค่าเฉลี่ย 2.12 , 1.85 , 1.83 , 1.78 และ 1.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านหลักสูตรตามความคิดเห็นของ
 อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
 เขตการศึกษา 1

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=55)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลาจำกัด.....	2.15	1.10	ปานกลาง
2	วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรไม่ชัดเจน	2.02	1.08	ปานกลาง
2	เวลาของวิชาโครงการเกษตรที่กำหนดในหลักสูตรไม่มีความพอดีและเหมาะสม.....	2.02	1.19	ปานกลาง
4	วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรปฏิบัติ ยาก.....	1.96	1.17	ปานกลาง
5	จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ วิชา.....	1.86	1.10	ปานกลาง
	รวม	2.00	.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 แสดงปัญหาด้านหลักสูตรตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ซึ่งมีทั้งหมด 5 รายการ พบว่า ประสบปัญหาระดับปานกลางทั้ง 5 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1) ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลาจำกัด 2) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรไม่ชัดเจนและเวลาของวิชาโครงการเกษตรที่กำหนดในหลักสูตรไม่มีความพอดีและเหมาะสม (มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน) 3) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรปฏิบัติยาก 4) จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชา โดยมีค่าเฉลี่ย 2.15, 2.02, 2.02 , 1.96 และ 1.86 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านสื่อการสอนตามความคิดเห็น
ของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 1

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=60)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	โรงเรียนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง.....	2.72	1.40	มาก
2	เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนน้อยไม่พอเพียงกับ จำนวนนักเรียน.....	2.70	1.21	มาก
3.	เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตรที่มี อยู่ชำรุด.....	2.53	1.17	มาก
4	ขาดตำราและเอกสารวิชาโครงการเกษตรสำหรับ ให้นักเรียนและครูค้นคว้า.....	2.52	1.33	มาก
5	หมวดมีงบประมาณไม่พอเพียง.....	2.50	1.23	มาก
5	เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตรเช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญ หายบ่อยๆ.....	2.50	1.24	ปานกลาง มาก
7	เรือนเพาะชำไม่พอเพียง.....	2.43	1.42	ปานกลาง
8	พื้นที่สำหรับให้นักเรียนทำโครงการเกษตรไม่พอ เพียง.....	2.40	1.49	ปานกลาง
9	ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทำโครงการเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง.....	2.18	1.37	ปานกลาง
10	. ห้องสำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำ โครงการเกษตรไม่พอเพียง.....	2.17	1.40	ปานกลาง
11	แหล่งน้ำใช้สำหรับทำโครงการเกษตร ไม่พอเพียง	2.02	1.29	ปานกลาง
	รวม	2.42	.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 แสดงปัญหาด้านสื่อการสอนตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ซึ่งมีทั้งหมด 11 รายการ พบว่าประสบปัญหาในระดับมาก 6 รายการเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1)โรงเรียนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง 2)เครื่องมือและอุปกรณ์มี

เอกสารเป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการเรียนการสอนให้แก่นักเรียน เมื่ออนุญาตให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนน้อยไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน 3) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตรที่มีอยู่ชำรุด 4) ขาดตำราและเอกสารวิชาโครงการเกษตร สำหรับให้นักเรียนและครูค้นคว้า 5) หมวดมิงประมาณไม่พอเพียง และเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญหายบ่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ย 2.72 , 2.70 , 2.53 , 2.52, 2.50 , และ 2.50 ตามลำดับ และประสบปัญหาในระดับปานกลาง 5 รายการเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1) เรือนเพาะชำไม่พอเพียง 2) พื้นที่สำหรับให้นักเรียนทำโครงการเกษตรไม่พอเพียง 3) ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทำโครงการเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง 4) ห้องสำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตรไม่พอเพียง 5) แหล่งน้ำใช้สำหรับทำโครงการเกษตรไม่พอเพียง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.43 , 2.40 , 2.18 , 2.17 และ 2.02 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านสื่อการสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ลำดับที่	รายการ	ค่าคะแนนเฉลี่ย (N=55)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับของปัญหา
1	หมวดมิงประมาณไม่พอเพียง.....	2.66	1.14	มาก
2	ขาดตำราและเอกสารวิชาโครงการเกษตร สำหรับให้นักเรียนและครูค้นคว้า.....	2.55	1.32	มาก
3	โรงเรียนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง.....	2.49	1.46	ปานกลาง
3	เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญหายบ่อยๆ.....	2.49	1.14	ปานกลาง
5	เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนน้อย ไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน.....	2.47	1.17	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=55)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
6	เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตร ที่มีอยู่ชำรุด.....	2.44	1.00	ปานกลาง
7	เรือนเพาะชำไม่พอเพียง.....	2.40	1.41	ปานกลาง
8	แหล่งน้ำใช้สำหรับทำโครงการงานเกษตร ไม่พอ เพียง.....	2.35	1.36	ปานกลาง
9	พื้นที่สำหรับให้นักเรียนทำโครงการงานเกษตรไม่ พอเพียง.....	2.26	1.55	ปานกลาง
10	ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทำโครงการงานเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรร ไกรตัดแต่ง ฯลฯ	2.22	1.34	ปานกลาง
11	ห้องสำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำ โครงการงานเกษตร ไม่พอเพียง.....	2.13	1.38	ปานกลาง
	รวม	2.42	.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 แสดงปัญหาด้านสื่อการสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชา
โครงการงานเกษตร ซึ่งมีทั้งหมด 11 รายการ พบว่า ประสพปัญหาในระดับมาก 2 รายการเรียง
จากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ 1)หมวดมิ่งบประมาณไม่พอเพียง 2)ขาดตำรา
และเอกสารวิชาโครงการงานเกษตรสำหรับให้ครูและนักเรียนค้นคว้า โดยมีค่าเฉลี่ย 2.66 และ 2.55
ตามลำดับ และประสพปัญหาในระดับปานกลาง 9 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย
คือ 1)โรงเรียนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง และ 2)เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตร
เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรร ไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญหายบ่อย (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน) 3)เครื่อง
มือและอุปกรณ์มีจำนวนน้อยไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน 4)เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครง
งานเกษตรที่มีอยู่ชำรุด 5)เรือนเพาะชำไม่พอเพียง 6)แหล่งน้ำใช้สำหรับทำโครงการงานเกษตรไม่
พอเพียง 7)พื้นที่สำหรับให้นักเรียนทำโครงการงานเกษตรไม่พอเพียง 8)ขาดเครื่องมือ
และอุปกรณ์ทำโครงการงานเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรร ไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ 9) ห้อง
สำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตร ไม่พอเพียง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.49 ,
2.49 , 2.47 , 2.44 , 2.40 , 2.35 , 2.26 , 2.22 และ 2.13 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านการประเมินผลตามความคิด
เห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 1

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=60)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	ประเมินผลด้วยแบบทดสอบ ไม่สอดคล้องกับ ลักษณะของวิชา.....	2.02	1.19	ปานกลาง
2	การสอบกลางภาคและปลายภาค ไม่เหมาะสม กับเนื้อหาวิชา.....	1.93	1.66	ปานกลาง
3	ไม่สามารถติดตามและประเมินผลตลอดเวลา การทำงาน.....	1.92	1.23	ปานกลาง
3	ไม่สามารถประเมินได้ครบทุกจุดประสงค์ได้	1.92	1.70	ปานกลาง
5	ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของ นักเรียนได้ เพราะนักเรียนมีจำนวนมาก.....	1.70	1.37	ปานกลาง
6	ไม่ได้ประเมินผลจากการทำงานของนักเรียน แต่จะประเมินจากผลผลิตของนักเรียน.....	1.68	1.10	ปานกลาง
7	ไม่ให้นักเรียนสรุปผล เมื่อสิ้นสุดการทำโครง งาน.....	1.58	1.31	ปานกลาง
8	ไม่มีการประเมินจากการเขียนโครงการ.....	1.48	1.30	น้อย
9	การวัดและประเมินผลปฏิบัติได้ยาก.....	1.40	1.22	น้อย
10	ประเมินผล ไม่สอดคล้องกับวิชา.....	1.38	1.08	น้อย
รวม		1.70	.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงปัญหาด้านการประเมินผลตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวด
เกษตรกรรม ซึ่งมีทั้งหมด 10 รายการ พบว่า ประสบปัญหาาระดับปานกลาง 7 รายการ
เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1) ประเมินผลด้วยแบบทดสอบ ไม่สอดคล้องกับ
ลักษณะของวิชา 2) การสอบกลางภาคและปลายภาค ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา 3) ไม่สามารถ
ติดตามและประเมินผลตลอดเวลาการทำงานและ 3) ไม่สามารถประเมินได้ครบทุกจุดประสงค์ได้
(มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน) 5) ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของนักเรียนได้ เพราะนัก
เรียนมีจำนวนมาก 6) ไม่ได้ประเมินผลจากการทำงานของนักเรียนแต่จะประเมินจากผลผลิตนัก
เรียน 7) ไม่ให้นักเรียนสรุปผล เมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.02, 1.93,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.92 , 1.92 , 1.70 , 1.68 และ 1.58 ตามลำดับ และประสบปัญหาในระดับน้อย 3 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) ไม่มีการประเมินจากการเขียนโครงการ 2) การวัดและประเมินผลปฏิบัติได้ยาก 3) ประเมินผลไม่สอดคล้องกับวิชา โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.48 , 1.40 และ 1.38 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านการประเมินผลตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ลำดับที่	รายการ	ค่าคะแนนเฉลี่ย (N=55)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับของปัญหา
1	ประเมินผลด้วยแบบทดสอบ ไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชา.....	2.06	1.21	ปานกลาง
2	ไม่สามารถติดตามและประเมินผลตลอดเวลาการทำงาน.....	2.02	1.13	ปานกลาง
3	การสอบกลางภาคและปลายภาคไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา.....	1.95	1.22	ปานกลาง
4	ไม่สามารถประเมิน ได้ครบทุกจุดประสงค์ได้	1.91	1.13	ปานกลาง
5	ไม่ได้ประเมินผลจากการทำงานของนักเรียน แต่จะประเมินจากผลผลิตของนักเรียน.....	1.78	1.10	ปานกลาง
6	ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของนักเรียน ได้เพราะนักเรียนมีจำนวนมาก.....	1.64	1.92	ปานกลาง
6	ประเมินผล ไม่สอดคล้องกับวิชา.....	1.64	1.92	ปานกลาง
8	ไม่มีการประเมินจากการเขียนโครงการ.....	1.60	1.28	ปานกลาง
9	การวัดและประเมินผลปฏิบัติได้ยาก.....	1.51	1.23	ปานกลาง
9	ไม่ให้นักเรียนสรุปผล เมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ.....	1.51	1.30	ปานกลาง
	รวม	1.76	.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 แสดงปัญหาด้านการประเมินผลตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ซึ่งมีทั้งหมด 10 รายการพบว่า ประสบปัญหาในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้ง 10 รายการเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1) ประเมินผลด้วยแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชา 2) ไม่สามารถติดตามและประเมินผลตลอดเวลาการปฏิบัติงาน 3) การสอบกลางภาคและปลายภาคไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา 4) ไม่สามารถประเมินได้ครบทุกจุดประสงค์ได้ 5) ไม่ได้ประเมินผลจากการทำงานของนักเรียนแต่จะประเมินจากผลผลิตของนักเรียน 6) ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของนักเรียนได้เพราะนักเรียนมีจำนวนมาก และ ประเมินผลไม่สอดคล้องกับวิชา (มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน) 8) ไม่มีการประเมินจากการทำงานโครงการ 9) การวัดผลและประเมินผลปฏิบัติได้ยาก และไม่ให้นักเรียนสรุปผลเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ (มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.06 , 2.02 , 1.95 , 1.91 , 1.78 , 1.64 , 1.64 , 1.60 , 1.51 และ 1.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 สรุปปัญหาทั้ง 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม

ลำดับที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (N=60)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	ด้านสื่อการสอน	2.42	.87	ปานกลาง
2	ด้านผู้เรียน	2.17	.77	ปานกลาง
3	ด้านหลักสูตร	1.86	.73	ปานกลาง
4	ด้านผู้สอน	1.83	.87	ปานกลาง
5	ด้านการประเมินผล	1.70	.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 แสดงสรุปปัญหาทั้ง 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมพบว่า ประสบปัญหาระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านสื่อการสอน 2) ด้านผู้เรียน 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านผู้สอน 5) ด้านการประเมินผล โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.42 , 2.17, 1.86, 1.83 และ 1.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 สรุปปัญหาทั้ง 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร

ลำดับที่	ปัญหา	ค่าคะแนนเฉลี่ย (N=55)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	ด้านสื่อการสอน	2.40	.87	ปานกลาง
2	ด้านผู้เรียน	2.17	.83	ปานกลาง
3	ด้านหลักสูตร	2.00	.94	ปานกลาง
4	ด้านผู้สอน	1.89	.83	ปานกลาง
5	ด้านการประเมินผล	1.76	.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 แสดงสรุปปัญหาทั้ง 5 ด้านตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรพบว่า ประสบปัญหาระดับปานกลาง ทั้ง 5 ด้าน เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1)ด้านสื่อการสอน 2)ด้านผู้เรียน 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านผู้สอน และ 5) ด้านการประเมินผล โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.40 , 2.17 , 2.00 , 1.89 และ 1.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรด้านผู้สอนในภาพรวมของ
หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=115)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	ครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงงานเกษตร	2.60	1.45	มาก
2	มีภาระหน้าที่อื่นๆนอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป.....	2.37	1.45	ปานกลาง
3	จำนวนครูเกษตรมีน้อยไม่พอเพียง.....	2.10	1.44	ปานกลาง
4	ขาดงบประมาณจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ ประกอบการสอน.....	2.08	1.30	ปานกลาง
5	ครูเป็นผู้กำหนดโครงงานนักเรียนเป็นผู้ทำ ตามคำสั่ง.....	1.96	1.29	ปานกลาง
6	ขาดความเข้าใจในการจัดสอนวิชาโครงงาน เกษตรที่ถูกต้อง.....	1.95	1.09	ปานกลาง
7	ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน.....	1.88	1.28	ปานกลาง
8	ครูไม่ให้นักเรียนเลือกโครงงานด้วยตนเอง อย่างเสรี.....	1.85	1.35	ปานกลาง
9	ขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตร เพื่อให้คำแนะนำปรึกษากับนักเรียน.....	1.84	1.18	ปานกลาง
10	ขาดทักษะในการสอนแบบโครงงาน.....	1.83	1.28	ปานกลาง
11	ไม่มีเวลาเตรียมการสอน.....	1.73	1.31	ปานกลาง
12	ครูไม่ให้นักเรียนเขียนโครงงานด้วยตนเอง.....	1.70	1.28	ปานกลาง
13	เลือกวิธีการสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของวิชาโครงงาน.....	1.68	1.14	ปานกลาง
14	ไม่เข้าใจในการทำแผนการสอนและบันทึก การสอน.....	1.63	1.22	ปานกลาง
15	ครูไม่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการทำ โครงงาน.....	1.58	1.21	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15(ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	ค่าคะแนนเฉลี่ย (N=115)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับของปัญหา
16	ไม่มีวุฒิทางการเกษตรแต่ต้องสอนวิชาเกษตร.....	0.97	1.37	น้อย
	รวม	1.86	.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร ด้านผู้สอน ตามความคิดเห็นในภาพรวม ของหัวหน้าหมวดเกษตรและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร พบว่า ประสบปัญหาในระดับมาก 1 รายการ คือ ครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการเกษตร มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.60 และประสบปัญหาในระดับปานกลาง 14 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปน้อย คือ 1) มีภาระหน้าที่อื่นๆ นอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป 2) จำนวนครูเกษตรมีน้อยไม่เพียงพอ 3) ขาดงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการสอน 4) ครูเป็นผู้กำหนดโครงการงาน นักเรียนเป็นผู้ทำตามคำสั่ง 5) ขาดความเข้าใจในการจัดสอนวิชาโครงการที่ถูกต้อง 6) ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน 7) ครูไม่ให้นักเรียนเลือกโครงการงานด้วยตนเองอย่างเสรี 8) ขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตร เพื่อให้คำแนะนำปรึกษากับนักเรียน 9) ขาดทักษะในการสอนแบบโครงการงาน 10) ไม่มีเวลาเตรียมการสอน 11) ครูไม่ให้นักเรียนเขียนโครงการงานด้วยตนเอง 12) เลือกวิธีการสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาโครงการงาน 13) ไม่เข้าใจในการทำแผนการสอนและบันทึกการสอน และ 14) ครูไม่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการทำโครงการงาน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.37, 2.10, 2.08, 1.96, 1.95, 1.88, 1.85, 1.84, 1.83, 1.73, 1.70, 1.68, 1.63, และ 1.58 เรียงตามลำดับ ส่วนประสบปัญหาในระดับน้อย มี 1 รายการ คือ ครูไม่มีวุฒิทางการเกษตร แต่ต้องสอนวิชาเกษตร มีค่าคะแนนเฉลี่ย 0.97

ตารางที่ 4.16 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านผู้เรียนในภาพรวมของ
หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=115)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	นักเรียนไม่มีเงินทุนทำโครงการเกษตร.....	2.62	2.11	มาก
2	นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน	2.53	1.16	มาก
3	นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงการเกษตร....	2.46	1.22	ปานกลาง
4	นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน.....	2.43	1.10	ปานกลาง
5	นักเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง...	2.28	1.29	ปานกลาง
6	นักเรียนขาดระเบียบวินัย (ชอบก่อความ).....	2.18	1.23	ปานกลาง
7	นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป.....	2.15	1.28	ปานกลาง
8	นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานทางการเกษตร...	2.03	1.22	ปานกลาง
9	นักเรียนไม่มีอิสระในการเลือกเรียน.....	1.97	1.21	ปานกลาง
10	นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูที่สอนวิชาโครงการ เกษตร.....	1.67	1.18	ปานกลาง
11	นักเรียนมีอายุน้อยเกินไป.....	1.56	1.19	ปานกลาง
	รวม	2.17	.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านผู้เรียน ในภาพรวมของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรพบว่า ประสบปัญหา ระดับมาก 2 รายการ เรียงจากค่าคะแนนมากไปหาน้อย คือ 1) นักเรียนไม่มีเงินทุนทำโครงการเกษตร 2) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.62 และ 2.53 ตามลำดับ และประสบปัญหาระดับปานกลาง 9 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงการเกษตร 2) นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน 3) ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง 4) นักเรียนขาดระเบียบวินัย (ชอบก่อความ) 5) นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป 6) ขาดความรู้พื้นฐานทางการเกษตร 7) นักเรียนไม่มีอิสระในการเลือกเรียน 8) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูที่สอนวิชาโครงการเกษตร และ 9) นักเรียนมีอายุน้อยเกินไป โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.46, 2.43, 2.28, 2.18, 2.15, 2.03, 1.97, 1.67 และ 1.56 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรด้านหลักสูตรตามความคิดในภาพรวมของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=115)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลาจำกัด.....	2.13	1.15	ปานกลาง
2	เวลาของวิชาโครงการเกษตรที่กำหนดในหลักสูตร ไม่มีความพอดีและเหมาะสม.....	1.93	1.14	ปานกลาง
3	วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรปฏิบัติยาก.....	1.87	1.08	ปานกลาง
4	จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชา.....	1.86	1.08	ปานกลาง
5	วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรไม่ชัดเจน.....	1.84	1.06	ปานกลาง
	รวม	1.93	.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร ด้านหลักสูตรในภาพรวมของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรพบว่า ประสบปัญหาระดับปานกลางทุกรายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลาจำกัด 2) เวลาของวิชาโครงการเกษตรที่กำหนดในหลักสูตร ไม่มีความพอดีและเหมาะสม 3) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรปฏิบัติยาก 4) จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชา และ 5) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรไม่ชัดเจน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.13, 1.93, 1.87, 1.86 และ 1.84 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตรด้านสื่อการสอนตามความคิดในภาพรวมของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตร

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=115)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	โรงเรือนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง.....	2.61	1.42	มาก
2	เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนน้อยไม่พอเพียง กับจำนวนนักเรียน.....	2.59	1.19	มาก
3	หมวดมีงบประมาณ ไม่พอเพียง.....	2.57	1.19	มาก
4	ขาดตำราและเอกสารวิชาโครงการงานเกษตร สำหรับให้นักเรียนและครูค้นคว้า.....	2.53	1.32	มาก
5	เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรร ไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญหายบ่อยๆ.....	2.50	1.19	มาก
6	เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตรที่ มืออยู่ชำรุด.....	2.49	1.09	ปานกลาง
7	เรือนเพาะชำไม่พอเพียง.....	2.42	1.41	ปานกลาง
8	พื้นที่สำหรับให้นักเรียนทำโครงการงานเกษตรไม่ พอเพียง.....	2.33	1.51	ปานกลาง
9	ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทำโครงการงานเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรร ไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ.....	2.20	1.35	ปานกลาง
10	แหล่งน้ำใช้สำหรับทำโครงการงานเกษตร ไม่พอ เพียง.....	2.17	1.33	ปานกลาง
11	ห้องสำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำ โครงการงานเกษตร ไม่พอเพียง.....	2.15	1.38	ปานกลาง
	รวม	2.41	.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตรด้านสื่อการสอน
ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการ
เกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบว่า ประสบปัญหาหระดับมาก 5 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ 1) โรงเรือนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง 2) เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนน้อยไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน 3) หมวดมิงบประมาณไม่พอเพียง 4) ขาดตำราและเอกสารวิชาโครงการงานเกษตรสำหรับให้ครูและนักเรียนค้นคว้า และ 5) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตรเช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญหายบ่อยๆ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61, 2.59, 2.57, 2.53 และ 2.50 ตามลำดับ และประสบปัญหาหระดับปานกลาง 6 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ 1) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตร ที่มีอยู่ชำรุด 2) เรือนเพาะชำไม่พอเพียง 3) พื้นที่สำหรับให้นักเรียนทำโครงการงานเกษตรไม่พอเพียง 4) ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตรเช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ 5) แหล่งน้ำใช้สำหรับทำโครงการงานเกษตรไม่พอเพียงและ 6) ห้องสำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตรไม่พอเพียง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.49, 2.42, 2.33, 2.20, 2.17 และ 2.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตรด้านการประเมินผลตามความคิดเห็นในภาพรวมของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม และอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N=115)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
1	ประเมินผลด้วยแบบทดสอบ ไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชา.....	2.03	1.19	ปานกลาง
2	ไม่สามารถติดตามและประเมินผลตลอดเวลาการทำงาน.....	1.97	1.18	ปานกลาง
3	การสอบกลางภาคและปลายภาคไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา.....	1.94	1.46	ปานกลาง
4	ไม่สามารถประเมิน ได้ครบทุกจุดประสงค์ได้	1.91	1.14	ปานกลาง
5	ไม่ได้ประเมินผลจากการทำงานของนักเรียน แต่จะประเมินจากผลผลิตของนักเรียน.....	1.73	1.09	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าคะแนน เฉลี่ย (N = 115)	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับของ ปัญหา
6	ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของ นักเรียนได้เพราะนักเรียนมีจำนวนมาก.....	1.67	1.28	ปานกลาง
7	ไม่ให้นักเรียนสรุปผล เมื่อสิ้นสุดการทำโครง งาน.....	1.55	1.30	ปานกลาง
8	ไม่มีการประเมินจากการเขียนโครงงาน.....	1.54	1.29	ปานกลาง
9	ประเมินผลไม่สอดคล้องกับวิชา.....	1.50	1.13	ปานกลาง
10	การวัดและประเมินผลปฏิบัติได้ยาก	1.45	1.22	น้อย
	รวม	1.73	.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.19 แสดงปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรด้านการ
ประเมินผลในภาพรวมตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครง
งานเกษตรพบว่า ประสพปัญหาระดับปานกลาง 9 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดไปหา
น้อย ดังนี้ 1) ประเมินผลด้วยแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชา 2) ไม่สามารถคิด
ตามและประเมินผลตลอดเวลาการทำงาน 3) การสอบกลางภาคและปลายภาคไม่เหมาะสม
กับเนื้อหาวิชา 4) ไม่สามารถประเมินได้ครบทุกจุดประสงค์ได้ 5) ไม่ได้ประเมินผลจากกระบวนการ
ทำงานของนักเรียนแต่จะประเมินจากผลผลิตของนักเรียน 6) ไม่สามารถสังเกตพฤติ
กรรมในการทำงานของนักเรียนได้เพราะนักเรียนมีจำนวนมาก 7) ไม่ให้นักเรียนสรุปผล
เมื่อสิ้นสุดการทำโครงงาน 8) ไม่มีการประเมินจากการเขียนโครงงานและ 9) ประเมิน
ผลไม่สอดคล้องกับวิชา โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.03, 1.97, 1.94, 1.91, 1.73, 1.67, 1.55, 1.54 และ 1.50
ตามลำดับและประสพปัญหาระดับน้อย 1 รายการคือ การวัดและประเมินผลปฏิบัติได้ยาก
มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.45

ตารางที่ 4.20 สรุปปัญหาทั้ง 5 ด้านตามความคิดเห็นในภาพรวมของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม และอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร

ลำดับที่	รายการ	ค่าคะแนนเฉลี่ย (N=115)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับของปัญหา
1.	ด้านสื่อการสอน	2.41	.86	ปานกลาง
2.	ด้านผู้เรียน	2.17	.79	ปานกลาง
3.	ด้านหลักสูตร	1.93	1.14	ปานกลาง
4.	ด้านผู้สอน	1.86	.78	ปานกลาง
5.	ด้านการประเมินผล	1.73	.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 แสดงผลปัญหาทั้ง 5 ด้าน ตามความคิดเห็นในภาพรวมของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรพบว่า ประสพปัญหาระดับปานกลาง ทั้ง 5 ด้าน เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านสื่อการสอน 2) ด้านผู้เรียน 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านผู้สอน และ 5) ด้านการประเมินผล โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.41, 2.17, 1.93, 1.86 และ 1.73 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาอื่นๆ แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 4.21 แสดงปัญหาอื่นๆที่หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ได้พบในการเรียนการสอน
วิชาโครงการเกษตร

ลำดับที่	ประเภทของปัญหา	จำนวน (N=60)	ร้อยละ (%)
1	ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาเกษตร	41	68.33
2	หลักสูตรของวิชาโครงการเกษตรมีเนื้อหาไม่ละเอียดและ ไม่มีตำราให้นักเรียนค้นคว้า	38	63.33
3	นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายเพราะผู้ปกครองมีอาชีพทำการ เกษตร	32	53.33
4	เวลาที่กำหนดให้เรียนมีน้อยเพียง 2 คาบต่อสัปดาห์	22	36.67

ตารางที่ 4.21 แสดงปัญหาอื่นๆ ที่หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ได้รับในการเรียนการสอน
วิชาโครงการเกษตร พบว่า หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมประสบปัญหาผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ
ของวิชาเกษตรเป็นอันดับแรก ซึ่งมีผู้ตอบมา 41 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 60 คน คิด
เป็นร้อยละ 68.33 รองลงมาคือ หลักสูตรของวิชาโครงการเกษตรมีเนื้อหาไม่ละเอียดและ
ไม่มีตำราให้นักเรียนค้นคว้า ซึ่งมีผู้ตอบมา 38 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 60 คน คิด
เป็นร้อยละ 63.33 นักเรียนเบื่อหน่ายวิชาเกษตรเพราะผู้ปกครองมีอาชีพทำการเกษตร ซึ่ง
มีผู้ตอบมา 32 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 60 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 และปัญหา
ลำดับสุดท้ายคือ เวลาที่กำหนดให้เรียนมีน้อยเพียง 2 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งมีผู้ตอบมา 22 คน
จากจำนวนประชากรทั้งหมด 60 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 แสดงปัญหาอื่นๆที่อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตร ได้พบในการเรียนการสอน วิชาโครงการงานเกษตร

ลำดับที่	ประเภทของปัญหา	จำนวน (N=55)	ร้อยละ (%)
1	นักเรียนเมื่อหน้าวิชาเกษตรเพราะต้องช่วยผู้ปกครองทำการเกษตรที่บ้าน	32	58.18
2	ผู้สอนไม่สอนตามคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตร	10	18.18
3	คุณภาพของดินไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช	5	9.09

ตารางที่ 4.22 แสดงปัญหาอื่นๆที่อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตร ได้พบในการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตรพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตรประสบปัญหานักเรียนเมื่อหน้าวิชาเกษตรเพราะต้องช่วยผู้ปกครองทำการเกษตรที่บ้าน เป็นลำดับแรก ซึ่งมีผู้ตอบมา 32 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 55 คน คิดเป็นร้อยละ 58.18 รองลงมาคือ ผู้สอนไม่สอนตามคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตร ซึ่งมีผู้ตอบมา 10 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 55 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 และคุณภาพของดินไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช ซึ่งมีผู้ตอบมา 5 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 55 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 แสดงแนวทางแก้ไขปัญหที่หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมได้พบในการเรียนการสอน
วิชาโครงการเกษตร

ลำดับที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	จำนวน (N=60)	ร้อยละ (%)
1	ทำเอกสารตำราเรียนแจกให้นักเรียน	29	48.33
2	ให้นักเรียนทำโครงการเกี่ยวกับการแปรรูป โคนำผลผลิตจากบ้านของนักเรียนมาแปรรูป	18	30.00
3	นัดหมายเวลาอื่นๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากเวลาเรียน เช่น เช้าและเย็น	4	6.67

จากตารางที่ 4.23 แสดงแนวทางแก้ไขปัญหที่หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมได้พบในการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรพบว่า หัวหน้าหมวดได้แก้ปัญหโดยทำเอกสารตำราเรียนแจกให้นักเรียน ซึ่งมีผู้ตอบมา 29 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 60 คน คิดเป็นร้อยละ 48.33 ให้นักเรียนทำโครงการเกี่ยวกับการแปรรูป โคนำผลผลิตจากบ้านของนักเรียนมาแปรรูป ซึ่งมีผู้ตอบมา 18 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และนัดหมายเวลาอื่นๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากเวลาเรียน เช่น เช้าและเย็น ซึ่งมีผู้ตอบมา 4 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 60 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 แสดงแนวทางแก้ไขปัญหที่อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรได้พบในการเรียน การสอนวิชาโครงการเกษตร

ลำดับที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	จำนวน (N=55)	ร้อยละ (%)
1	ให้นักเรียนทำโครงการเกี่ยวกับการประดิษฐ์แทนที่จะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์	32	58.18
2	ทำจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่ม	21	38.2
3	ติดต่อขอความช่วยเหลือจากกรมพัฒนาที่ดิน	4	7.3

จากตารางที่ 4.24 แสดงแนวทางแก้ไขปัญหที่อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ได้รับในการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร แก้ไขโดยให้นักเรียนทำโครงการเกี่ยวกับการประดิษฐ์แทนที่จะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ซึ่งมีผู้ตอบมา 32 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 55 คน คิดเป็นร้อยละ 58.18 รองลงมาคือทำจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่ม ซึ่งมีผู้ตอบมา 21 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 55 คน คิดเป็นร้อยละ 38.19 และติดต่อขอความช่วยเหลือจากกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งมีผู้ตอบมา 4 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 55 คน คิดเป็นร้อยละ 7.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 แสดงข้อเสนอแนะของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน (N=60)	ร้อยละ (%)
1	เครื่องมือและอุปกรณ์ควรถนัสมัษและใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับปัจจุบัน.....	32	53.33
2	จัดทัศนศึกษาฐานเกษตรที่ประสบผลสำเร็จ.....	12	20.00
3	ครูต้องศึกษาหาความรู้ผู้เสมอและเข้าใจสภาพของนักเรียนแต่ละวัย โดยให้อิสระในความคิดอย่าให้อิสระในความประพฤติ.....	4	6.67

จากตารางที่ 4.25 แสดงข้อเสนอแนะของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมในการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร คือ 1) เครื่องมือและอุปกรณ์ควรถนัสมัษและใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับปัจจุบัน ซึ่งมีผู้ตอบมา 32 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 60 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 2) จัดทัศนศึกษาฐานเกษตรที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีผู้ตอบมา 12 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 60 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และ 3) ครูต้องศึกษาหาความรู้ผู้เสมอและเข้าใจสภาพของนักเรียนแต่ละวัย โดยให้อิสระในความคิดอย่าให้อิสระในความประพฤติ ซึ่งมีผู้ตอบมา 4 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 60 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 แสดงข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตร

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน (N=55)	ร้อยละ (%)
1	จัดทัศนศึกษาฐานงานเกษตรที่ประสบผลสำเร็จ.....	31	56.36
2	เครื่องมือและอุปกรณ์ควรทันสมัยและใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับปัจจุบัน.....	29	52.73
3	อาจารย์ผู้สอนต้องทุ่มเททั้งแรงกายและแรงใจอย่างจริงจังและต้องเปิดใจรับฟังข้อผิดพลาดเพื่อที่จะนำมาปรับปรุงต่อไป....	5	9.09
4	อาจารย์ผู้สอนควรศึกษาสภาพแวดล้อม สภาพเศรษฐกิจและสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการแนะนำโครงการให้กับนักเรียน.....	3	5.45

จากตารางที่ 4.26 แสดงข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตรในการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตร คือ 1) จัดทัศนศึกษาฐานงานเกษตรที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีผู้ตอบมา 31 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 55 คน คิดเป็นร้อยละ 56.36 2) เครื่องมือและอุปกรณ์ควรทันสมัยและใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับปัจจุบัน ซึ่งมีผู้ตอบมา 29 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 55 คน คิดเป็นร้อยละ 52.73 3) อาจารย์ผู้สอนต้องทุ่มเททั้งแรงกายและแรงใจอย่างจริงจังและต้องเปิดใจรับฟังข้อผิดพลาดเพื่อที่จะนำมาปรับปรุงต่อไป ซึ่งมีผู้ตอบมา 5 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 55 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 และ 4) อาจารย์ผู้สอนควรศึกษาสภาพแวดล้อม สภาพเศรษฐกิจและสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการแนะนำโครงการให้กับนักเรียน ซึ่งมีผู้ตอบมา 3 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 55 คน คิดเป็นร้อยละ 5.45 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิจัยเรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร

ประชากรที่ศึกษาคือ หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการสอนวิชาโครงงานเกษตรทุกโรงเรียน จำนวน 66 คน และอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร จำนวน 67 คน รวมประชากรทั้งหมด 133 คน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยคือ ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตรเช่น เพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร ซึ่งมี 5 ด้านคือ 1) ปัญหาด้านผู้สอน 2) ปัญหาด้านผู้เรียน 3) ปัญหาด้านหลักสูตร 4) ปัญหาด้านสื่อการสอน และ 5) ปัญหาด้านการประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอื่น ๆ และแนวทางแก้ไขปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในกรณีที่โรงเรียนอยู่ใกล้และบางส่วน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนและให้ส่งแบบสอบถามคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 115 ชุด แยกเป็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม จำนวน 60 ชุด และอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร จำนวน 55 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.47

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้นำไปวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for WINDOWS Release 6.7 ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงงานเกษตร นำมาหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ แล้วนำมาเสนอผลในรูปตารางและบรรยายประกอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร นำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนการแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ยกับระดับปัญหาที่กำหนดค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้

0.00-0.49	หมายความว่า ไม่ประสบปัญหา
0.50-1.49	หมายความว่า ประสบปัญหาน้อย
1.50-2.49	หมายความว่า ประสบปัญหาปานกลาง
2.50-3.49	หมายความว่า ประสบปัญหามาก
3.50-4.00	หมายความว่า ประสบปัญหามากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอื่นๆและแนวทางแก้ไขปัญหาลดลงทั้งข้อเสนอแนะ นำมาหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็นตอนได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม และอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษานี้

ตอนที่ 2 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษานี้

ตอนที่ 3 ปัญหาอื่นๆและแนวทางแก้ไข

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร

1.1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมพบว่า หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 70.00) มีอายุเฉลี่ย 41.5 ปี สมรสแล้ว เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.00) ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 71.67) สาขาเกษตรศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 61.66) โดยเฉลี่ยหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมสอน 4 รายวิชา ซึ่งมีคาบสอนโดยเฉลี่ย 19.5 คาบ ต่อสัปดาห์ และมีหน้าที่พิเศษอื่นๆนอกเหนือจากงานสอนโดยเฉลี่ยคนละ 3 หน้าที่ ได้แก่ เป็นหัวหน้าหมวด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นอาจารย์ปกครอง เป็นต้น

1.2 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 50.91) มีอายุเฉลี่ย 40.5 ปี สมรสแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.55) ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 80.00) สาขา
เกษตรศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 58.18) อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร โดยเฉลี่ยสอน 5 ราย
วิชา ซึ่งมีคาบสอนโดยเฉลี่ย 20 คาบ ต่อสัปดาห์ และมีหน้าที่พิเศษอื่นๆนอกเหนือจากงานสอน
โดยเฉลี่ยคนละ 4 หน้าที่ ได้แก่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นอาจารย์ปกครอง งานพัสดุและงาน
ธุรการ เป็นต้น

ตอนที่ 2 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร

ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม

ปัญหาด้านผู้สอน ซึ่งมีทั้งหมด 16 รายการพบว่า
ประสบปัญหาระดับปานกลาง 15 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหา
น้อยดังนี้

- 1) ครูมีภาระหน้าที่อื่นๆนอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป
- 2) ครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการเกษตร
- 3) จำนวนครูเกษตรมีน้อยไม่พอเพียง
- 4) ครูเป็นผู้กำหนด โครงการงาน นักเรียนเป็นผู้ทำตามคำสั่ง
- 5) ครู ไม่ให้นักเรียนเลือก โครงการงานด้วยตนเองอย่างเสรี
- 6) ขาดความเข้าใจในการจัดสอนวิชา โครงการงานที่ถูกต้อง
- 7) ขาดงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการสอน
- 8) ขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรเพื่อให้คำแนะนำปรึกษา
กับนักเรียน
- 9) ขาดทักษะในการสอนแบบโครงการงาน
- 10) ครู ไม่ให้นักเรียนเขียน โครงการงานด้วยตนเอง
- 11) ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
- 12) ไม่มีเวลาเตรียมการสอน
- 13) ครู ไม่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการทำโครงการงาน
- 14) ครูเลือกวิธีการสอน ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาโครงการงาน
- 15) ไม่เข้าใจในการทำแผนการสอนและบันทึกการสอน

ประสบปัญหาระดับน้อย 1 รายการ คือ ครู ไม่มีวุฒิทางการเกษตรแต่ต้องสอนวิชา
เกษตร

ปัญหาด้านผู้เรียน ซึ่งมีทั้งหมด 11 รายการ พบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสบปัญหาในระดับมาก 1 รายการคือ นักเรียนไม่มีเงินทุนทำโครงการเกษตร
ประสบปัญหาในระดับปานกลาง 10 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย
ดังนี้

- 1) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน
- 2) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงการเกษตร
- 3) นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน
- 4) นักเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง
- 5) นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป
- 6) นักเรียนขาดระเบียบวินัย(ชอบก่อความ)
- 7) นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานทางด้านการเกษตร
- 8) นักเรียนไม่มีอิสระในการเลือกเรียน
- 9) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูที่สอนวิชาโครงการเกษตร
- 10) นักเรียนมีอายุน้อยเกินไป

ปัญหาด้านหลักสูตร ซึ่งมีทั้งหมด 5 รายการ พบว่า

ประสบปัญหาในระดับปานกลาง ทั้ง 5 รายการเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหา
น้อยดังนี้

- 1) ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลา
จำกัด
- 2) เวลาของวิชาโครงการเกษตรที่กำหนดในหลักสูตรไม่มีความพอดีและ
เหมาะสม
- 3) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรไม่ชัดเจน
- 4) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรปฏิบัติยาก
- 5) จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชา

ปัญหาด้านสื่อการสอน ซึ่งมีทั้งหมด 11 รายการ พบว่า

ประสบปัญหาในระดับมาก 6 รายการเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) โรงเรือนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง
- 2) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีจำนวนน้อยไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน
- 3) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตรที่มีอยู่ชำรุด
- 4) ขาดตำราและเอกสารวิชาโครงการเกษตรสำหรับให้นักเรียนและครู
ค้นคว้า
- 5) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตรเช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ
กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญหายบ่อยๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6)หมวดมึงบประมาณ ไม่พอเพียง

ประสบปัญหาหาระดับปานกลาง 5 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมาก ไปหาน้อย
ดังนี้

- 1) เรือนเพาะชำไม่พอเพียง
- 2) พื้นที่สำหรับให้นักเรียนทำโครงการเกษตร ไม่พอเพียง
- 3) ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทำโครงการเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง
- 4) ห้องสำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตร ไม่พอเพียง
- 5) แหล่งน้ำใช้สำหรับทำโครงการเกษตร ไม่พอเพียง

ปัญหาด้านการประเมินผล ซึ่งมีทั้งหมด 10 รายการพบว่า

ประสบปัญหาหาระดับปานกลาง 7 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมาก ไปหาน้อย
ดังนี้

- 1) ประเมินผลด้วยแบบทดสอบ ไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชา
- 2) การสอบกลางภาคและปลายภาค ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
- 3) ไม่สามารถติดตามและประเมินผลตลอดเวลาการทำงาน
- 4) ไม่สามารถประเมิน ได้ครบทุกจุดประสงค์ได้
- 5) ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของนักเรียนได้เพราะนักเรียนมีจำนวนมาก
- 6) ไม่ได้ประเมินผลจากกระบวนการทำงานของนักเรียนแต่จะประเมินจากผลผลิตของนักเรียน
- 7) ไม่ให้นักเรียนสรุปผล เมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ

ประสบปัญหาหาระดับน้อย 3 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมาก ไปหาน้อยดังนี้

- 1) ไม่มีการประเมินจากการเขียนโครงการ
- 2) การวัดและประเมินผลปฏิบัติได้ยาก
- 3) ประเมินผล ไม่สอดคล้องกับวิชา

สรุปปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมพบว่า ประสบปัญหาหาระดับปานกลางทั้ง 5 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมาก ไปหาน้อยดังนี้

- 1) ด้านสื่อการสอน
- 2) ด้านผู้เรียน
- 3) ด้านหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4) ด้านผู้สอน
- 5) ด้านการประเมินผล

ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตร

ปัญหาด้านผู้สอน ซึ่งมีทั้งหมด 16 รายการพบว่า

ประสบปัญหาระดับมาก 1 รายการ คือ ครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการงานเกษตร
 ประสบปัญหาระดับปานกลาง 14 รายการเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) ขาดงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการสอน
- 2) มีภาระหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป
- 3) ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
- 4) ขาดความเข้าใจในการจัดสอนวิชาโครงการงานเกษตรที่ถูกต้อง
- 5) จำนวนครูเกษตรมีน้อยไม่พอเพียง
- 6) ขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาแก่นัก

เรียน

- 7) ขาดทักษะในการสอนแบบโครงการ
- 8) ครูเป็นผู้กำหนดโครงการงานนักเรียนเป็นผู้ทำตามคำสั่ง
- 9) ครูไม่มีเวลาดูแลเตรียมการสอน
- 10) ครูไม่ให้นักเรียนเลือกโครงการงานด้วยตนเองอย่างเสรี
- 11) เลือกวิธีการสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาโครงการงานเกษตร
- 12) ไม่เข้าใจในการทำแผนการสอนและบันทึกการสอน
- 13) ครูไม่ให้นักเรียนเขียนโครงการงานด้วยตนเอง
- 14) ครูไม่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการทำโครงการงาน

ประสบปัญหาระดับน้อย 1 รายการคือ ครูไม่มีวุฒิทางการเกษตรแต่ต้องสอนวิชาเกษตร

ปัญหาด้านผู้เรียน ซึ่งมีทั้งหมด 11 รายการพบว่า

ประสบปัญหาระดับมาก 4 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน
- 2) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงการงานเกษตร
- 3) นักเรียนไม่มีเงินทุนทำโครงการงานเกษตร
- 4) นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน

ประสบปัญหาระดับปานกลาง 7 รายการเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง
- 2) นักเรียนขาดระเบียบวินัย (ชอบก่อความ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3) นักเรียนไม่มีอิสระในการเลือกเรียน
- 4) นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป
- 5) นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานทางด้านการเกษตร
- 6) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูที่สอนวิชาโครงการเกษตร
- 7) นักเรียนมีอาชุน้อยเกินไป

ปัญหาด้านหลักสูตร ซึ่งมีทั้งหมด 5 รายการพบว่า

ประสบปัญหาในระดับปานกลางปานกลางทั้ง 5 รายการเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลาจำกัด
- 2) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรไม่ชัดเจน
- 3) เวลาของวิชาโครงการเกษตรที่กำหนดในหลักสูตร ไม่มีความพอดีและเหมาะสม
- 4) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรปฏิบัติยาก
- 5) จักกิจกรรม ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชา

ปัญหาด้านสื่อการสอน ซึ่งมีทั้งหมด 11 รายการพบว่า

ประสบปัญหาในระดับมาก 2 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) หมวดมีงบประมาณ ไม่พอเพียง
 - 2) ขาดคำรามและเอกสารวิชาโครงการเกษตรสำหรับให้ครูและนักเรียนค้นคว้า
- ประสบปัญหาในระดับปานกลาง 9 รายการเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้
- 1) โรงเรียนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง
 - 2) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรร ไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญหายบ่อย
 - 3) เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนน้อยไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน
 - 4) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตรที่มีอยู่ชำรุด
 - 5) เรือนเพาะชำไม่พอเพียง
 - 6) แหล่งน้ำใช้สำหรับทำโครงการเกษตร ไม่พอเพียง
 - 7) พื้นที่สำหรับให้นักเรียนทำโครงการเกษตร ไม่พอเพียง
 - 8) ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทำโครงการเกษตรเช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรร ไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ
 - 9) ห้องสำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตร ไม่พอเพียง

ปัญหาด้านการประเมินผล ซึ่งมีทั้งหมด 10 รายการ พบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสบปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 10 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) ประเมินผลด้วยแบบทดสอบ ไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชา
- 2) ไม่สามารถติดตามและประเมินผลตลอดเวลาการปฏิบัติงาน
- 3) การสอบกลางภาคและปลายภาค ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
- 4) ไม่สามารถประเมิน ได้ครบทุกจุดประสงค์ได้
- 5) ไม่ได้ประเมินผลจากกระบวนการทำงานของนักเรียนแต่จะประเมินจากผลผลิตของนักเรียน
- 6) ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของนักเรียนได้เพราะนักเรียนมีจำนวนมาก
- 7) ประเมินผล ไม่สอดคล้องกับวิชา
- 8) ไม่มีการประเมินจากการเขียนโครงการ
- 9) การวัดผลและประเมินผลปฏิบัติได้ยาก
- 10) ไม่ให้นักเรียนสรุปผลเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ

สรุปปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร พบว่า ประสบปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) ด้านสื่อการสอน
- 2) ด้านผู้เรียน
- 3) ด้านหลักสูตร
- 4) ด้านสื่อการสอนและ
- 5) ด้านการประเมินผล

ตามความคิดเห็นในภาพรวมของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ปัญหาด้านผู้สอน ซึ่งมีทั้งหมด 16 รายการพบว่า

ประสบปัญหาในระดับมาก 1 รายการ คือ ครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการเกษตร
ประสบปัญหาในระดับปานกลาง 14 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) มีภาระหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป
- 2) จำนวนครูเกษตรมีน้อยไม่พอเพียง
- 3) ขาดงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการสอน
- 4) ครูเป็นผู้กำหนดโครงการนักเรียนเป็นผู้ทำตามคำสั่ง
- 5) ขาดความเข้าใจในการจัดสอนวิชาโครงการเกษตรที่ถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 6) ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
- 7) ครู ไม่ให้นักเรียนเลือกโครงการด้วยตนเองอย่างเสรี
- 8) ขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน
- 9) ขาดทักษะในการสอนแบบโครงการ
- 10) ครู ไม่มีเวลาเตรียมการสอน
- 11) ครู ไม่ให้นักเรียนเขียนโครงการด้วยตนเอง
- 12) เนื้อหาวิธีการสอน ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตร
- 13) ไม่เข้าใจในการทำแผนการสอนและบันทึกการสอน
- 14) ครู ไม่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการทำโครงการ

ประสบปัญหาในระดับน้อย 1 รายการคือ ครู ไม่มีวุฒิทางการเกษตรแต่ต้องสอนวิชาเกษตร
ปัญหาด้านผู้เรียน ซึ่งมีทั้งหมด 11 รายการพบว่า

ประสบปัญหาในระดับมาก 2 รายการ เริ่มจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) นักเรียน ไม่มีเงินทุนทำโครงการเกษตร
- 2) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน

ประสบปัญหาในระดับปานกลาง 9 รายการเริ่มจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงการเกษตร
- 2) นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน
- 3) ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง
- 4) นักเรียนขาดระเบียบวินัย (ชอบก่อความ)
- 5) นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป
- 6) นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานทางการเกษตร
- 7) นักเรียน ไม่มีอิสระในการเลือกเรียน
- 8) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูที่สอนวิชาโครงการเกษตร
- 9) นักเรียนมีอายุน้อยเกินไป

ปัญหาด้านหลักสูตร ซึ่งมีทั้งหมด 5 รายการพบว่า

ประสบปัญหาในระดับปานกลางปานกลางทั้ง 5 รายการเริ่มจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้.

- 1) ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลาจำกัด
- 2) เวลาของวิชาโครงการเกษตรที่กำหนดในหลักสูตร ไม่มีความพอดีและเหมาะสม
- 3) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรปฏิบัติยาก
- 4) จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชา
- 5) วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตร ไม่ชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาด้านสื่อการสอน ซึ่งมีทั้งหมด 11 รายการพบว่า

ประสบปัญหาในระดับมาก 5 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) โรงเรียนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง
- 2) เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนน้อยไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน
- 3) หมาวมึงงบประมาณไม่พอเพียง
- 4) ขาดตำราและเอกสารวิชาโครงการเกษตรสำหรับให้ครูและนักเรียนค้นคว้า
- 5) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ ดูดูหายบ่อย

ประสบปัญหาในระดับปานกลาง 6 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตรที่มีอยู่ชำรุด
- 2) เรือนเพาะชำไม่พอเพียง
- 3) พื้นที่สำหรับให้นักเรียนทำโครงการเกษตร ไม่พอเพียง
- 4) ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทำโครงการเกษตรเช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ
- 5) แหล่งน้ำใช้สำหรับทำโครงการเกษตรไม่พอเพียง
- 6) ห้องสำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตร ไม่พอเพียง

ปัญหาด้านการประเมินผล ซึ่งมีทั้งหมด 10 รายการ พบว่า

ประสบปัญหาในระดับปานกลางถึง 9 รายการ เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) ประเมินผลด้วยแบบทดสอบ ไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชา
- 2) ไม่สามารถติดตามและประเมินผลตลอดเวลาการปฏิบัติงาน
- 3) การสอบกลางภาคและปลายภาค ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
- 4) ไม่สามารถประเมิน ได้ครบทุกจุดประสงค์ได้
- 5) ไม่ได้ประเมินผลจากกระบวนการทำงานของนักเรียนแต่จะประเมินจากผลผลิตของนักเรียน
- 6) ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของนักเรียนได้เพราะนักเรียนมีจำนวนมาก
- 7) ไม่ให้นักเรียนสรุปผลเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ
- 8) ไม่มีการประเมินจากการเขียนโครงการ
- 9) ประเมินผล ไม่สอดคล้องกับวิชา

ประสบปัญหาในระดับน้อย 1 รายการ คือ การวัดผลและประเมินผลปฏิบัติได้ยาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรในภาพรวมตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร พบว่า

ประสบปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน เรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมาก ไปหาน้อย ดังนี้

- 1) ด้านสื่อการสอน
- 2) ด้านผู้เรียน
- 3) ด้านหลักสูตร
- 4) ด้านสื่อการสอนและ
- 5) ด้านการประเมินผล

ตอนที่ 3 ปัญหาอื่นๆและแนวทางแก้ไขตลอดทั้งข้อเสนอแนะ

ปัญหาอื่นๆที่หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมได้รับในการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร มี 4 รายการ เรียงจากมาก ไปน้อยดังนี้

- 1) ผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญของวิชาเกษตร
- 2) หลักสูตรของวิชาโครงการเกษตรมีเนื้อหาไม่ละเอียดและไม่มีตำราให้นักเรียนค้นคว้า
- 3) นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายวิชาเกษตรเพราะผู้ปกครองมีอาชีพทำการเกษตร
- 4) เวลาที่กำหนดให้เรียนมีน้อยเพียง 2 คาบต่อสัปดาห์

แนวทางแก้ไขปัญหาของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมมีดังนี้

- 1) จัดทำเอกสารตำราเรียนแจกให้นักเรียน
- 2) ให้นักเรียนทำโครงการเกี่ยวกับการแปรรูปโดยนำผลผลิตมาจากบ้านของนักเรียน
- 3) นัดหมายเวลาพิเศษให้นักเรียนมาปฏิบัติงานวิชาโครงการเกษตร

ปัญหาอื่นๆที่อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรได้รับในการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรได้รับในการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร มี 3 รายการเรียงจากมาก ไปน้อยดังนี้

- 1) นักเรียนเบื่อหน่ายวิชาเกษตรเพราะต้องช่วยผู้ปกครองทำการเกษตร
- 2) ผู้สอน ไม่สอนตามคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตร
- 3) ความสะดวกสภาพของดิน ไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช

แนวทางแก้ไขปัญหาของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรคือ

- 1) ให้นักเรียนทำโครงการเกี่ยวกับการประดิษฐ์แทนที่จะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์
- 2) ทำจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3)ติดต่อขอความช่วยเหลือจากกรมพัฒนาที่ดิน

ข้อเสนอแนะของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม

- 1)เครื่องมือและอุปกรณ์ควรรักษาสมัยและใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับปัจจุบัน
- 2)จัดทัศนศึกษาดูงานเกษตรที่ประสบผลสำเร็จ
- 3)ครูต้องศึกษาหาความรู้อยู่เสมอและเข้าใจสภาพของนักเรียนแต่ละวัย โดยให้อิสระในความคิดอย่าให้อิสระในความประพฤติ

ข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร

- 1)จัดทัศนศึกษาดูงานเกษตรที่ประสบผลสำเร็จ
- 2)เครื่องมือและอุปกรณ์ควรรักษาสมัยและ ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับปัจจุบัน
- 3)อาจารย์ผู้สอนต้องทุ่มเททั้งแรงกายและแรงใจอย่างจริงจังและต้องเปิดใจรับฟังข้อผิดพลาด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการแนะนำโครงการให้กับนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 มีประเด็นที่ควรพิจารณา ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร

1.1 ข้อมูลทั่วไปของ หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมจะเห็นว่าระดับการศึกษาของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 71.67) สาขาวิชาเอกทางด้านเกษตรโดยตรง จึงมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรและรองลงมา คือจบปริญญาโท (ร้อยละ 25.00) ส่วนใหญ่จะจบสาขาวิชาเอกด้านครุศาสตร์เกษตรหรือศึกษาศาสตร์เกษตร จึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร ซึ่ง นพคุณ ศิริวรรณ (2537 : 74) กล่าวว่า ครู – อาจารย์เกษตรควรมีวุฒิทางการเกษตรโดยตรงหรือควรเรียนต่อเพิ่มเติมวุฒิด้านครุศาสตร์เกษตรให้มีคุณภาพเพียงพอ

หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม ต้องรับผิดชอบสอนวิชาเกษตร เฉลี่ยคนละ 4 รายวิชา จึงทำให้มีจำนวนคาบสอนโดยเฉลี่ย 19.5 คาบต่อสัปดาห์และนอกเหนือจากงานสอนแล้วจะต้องมีงานรับผิดชอบอื่นๆ อีก เช่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ปกครองและอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่ง สอดคล้องกับคำกล่าวของสุมาลี มุฮัมหมัด (2538 : 149) ว่า ครูเกษตรมีชั่วโมงสอนจำนวนมากกว่า 18 คาบต่อสัปดาห์ และมีงานอื่นๆ รับผิดชอบควบคู่กันไปคนละ 2 –3 อย่าง เช่น งานสหกรณ์ งานประจำชั้นงานปกครอง งานห้องสมุด ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ข้อมูลทั่วไปของ อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตร จะเห็นว่าสัดส่วนของเพศหญิงกับเพศชายจะใกล้เคียงกัน (50.91 , 49.09) ระดับการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตร ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 80.00) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ มากที่สุด (ร้อยละ 58.18) ย่อมจะส่งผลดีในการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตร เพราะครู – อาจารย์ เกษตร จบทางด้านเกษตรโดยตรงแต่อาจารย์เกษตรให้ความสนใจในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทน้อย จากผลวิจัย คิดเป็นร้อยละ 10.91

อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตรต้องรับผิดชอบสอนวิชาเกษตร โดยเฉลี่ย คนละ 5 รายวิชา จึงทำให้มีจำนวนคาบสอนโดยเฉลี่ย คนละ 20 คาบต่อสัปดาห์ และมีหน้าที่พิเศษอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอนอีก เช่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ปกครอง และอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ นงเยาว์ คลังวิจิตร (2525 : 34) ได้ศึกษาวิจัยลักษณะพื้นฐานทั่วไปของครู – อาจารย์ เกษตร พบว่า ครู – อาจารย์เกษตร นอกจากสอนวิชาเกษตรกรรม ประมาณ 3 วิชาแล้ว บางคนอาจต้องสอนทั้งวิชาเกษตรกรรมและวิชาอื่นๆ ด้วย นอกจากนั้นยังต้องทำหน้าที่อื่นๆ อีก จึงทำให้มีภาระมาก ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพในการจัดการสอนไม่ดีเท่าที่ควร

ตอนที่ 2 . ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตรตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

ปัญหาด้านผู้สอน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตรประสบปัญหาระดับมากเกี่ยวกับ ครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการงานเกษตรและ ครูมีภาระหน้าที่อื่นๆ นอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย ซึ่งสอดคล้องกับนงเยาว์ คลังวิจิตร (2525 : 51) และสุมาลี มุฮัมหมัด (2538 : 149) กล่าวว่าครู – อาจารย์เกษตร ร้อยละ 68.79 นอกจากมีหน้าที่สอนมากกว่า 18 คาบต่อสัปดาห์แล้วยังจะต้องมีงานอื่นๆ อีกมากมายเช่น อาจารย์ที่ปรึกษาหัวหน้าหมวดวิชา อาจารย์ฝ่ายปกครอง งานสหกรณ์ งานแนะแนว งานห้องสมุด ซึ่งครูเกษตรจะต้องมีงานเหล่านี้ คนละ 2 – 3 อย่างควบคู่กันกับงานสอน จึงทำให้ครูเกษตรมีภาระกิจมากไม่สามารถพัฒนาการเรียนการสอนที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน

หากมองปัญหาด้านนี้ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตรจะพบว่า ประสบปัญหาระดับมากเกี่ยวกับครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการงานเกษตร ซึ่งในเรื่องนี้ นพคุณ ศิริวรรณ (2532:90) กล่าวว่าการศึกษาทำให้คนเราได้มาซึ่งความรู้ นิสัย ทักษะ ความสามารถ เจตคติ วิธีการที่ได้ความรู้และสิ่งต่างๆ ดังกล่าวส่วนใหญ่ได้รับมาจากการสอน การฝึกอบรมหรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นหากครู – อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการงานเกษตร ได้รับการฝึกอบรมทางด้านการศึกษาโครงการงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรย่อมส่งผลดีทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และที่ประสบปัญหาในระดับน้อยคือ ครูไม่มีวุฒิทางด้านเกษตรแต่ต้องสอนวิชาเกษตร ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม และอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ซึ่ง นพคุณ ศิริวรรณ (2537:74) กล่าวว่า ครูไม่มีวุฒิทางด้านเกษตรแต่มีความสนใจ ตั้งใจที่จะทำการสอนวิชาเกษตรควรจะได้รับ การอบรม สัมมนา หรือเรียนต่อเพิ่มเติมวุฒิด้านครุศาสตร์เกษตรให้มีคุณภาพเพียงพอ

ปัญหาด้านผู้เรียน ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมจะประสบปัญหาในระดับมากในเรื่อง นักเรียนไม่มีเงินทุนทำโครงการเกษตร หากพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย จะเห็นว่ามียก 3 รายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำมาทางประสบปัญหาในระดับมากคือ 1) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน 2) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงการเกษตร และ 3) นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรที่ประสบปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับ 1) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน 2) นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงการเกษตร ซึ่งรมณีย์ อาภาภิรม (2538:38) กล่าวว่าเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาที่เรียนเป็นอิทธิพลที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ในเรื่องนี้ศรีสุวรรณ ปิยะศิริศิลป์ (2532:61) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหานักเรียนที่เรียนวิชาอาชีพกลุ่มเกษตรกรรมพบว่า นักเรียนไม่ได้เลือกเรียนเพราะใจรักเป็นปัญหามากถึงร้อยละ 60 3) นักเรียนไม่มีทุนทำโครงการเกษตรและ 4) นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน ซึ่งศิริรัตน์ ฉัตรศิรินทร์ (2530:29) กล่าวว่านักเรียนที่เรียนเกษตรส่วนมากยังขาดความเชื่อมั่นในตนเองในงานเกษตร เรียนเพียงให้ได้คะแนนทดสอบได้ก็พอ จึงขาดทักษะในการทำงาน ดังนั้นเมื่อมองในภาพรวมตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรจะพบว่า ประสบปัญหาในระดับมาก 2 รายการเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยดังนี้ 1) นักเรียนไม่มีทุนทำโครงการเกษตร ซึ่งกรองจิตร บัวทอง (2526:86) กล่าวว่าปัญหาที่เกี่ยวกับผู้เรียนที่เป็นปัญหามากคือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจในครอบครัว เนื่องจากส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรฐานะยากจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ สุทธิโส (2541 : 86) เรื่องการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า ปัญหาด้านงบประมาณเป็นปัญหาสำคัญอันดับแรกและนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน จึงทำให้ขาดงบประมาณในการซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียน 2) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน

ในเรื่องนี้ วสันต์ สุทธิโส (2541 : 66) พบว่าประสบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนขาดความสนใจเรียนถึงร้อยละ 50 ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี มุฮัมมัด (2538 :149) กล่าวว่านักเรียนที่มาเรียนวิชาเกษตรจะมี 2 ลักษณะ ลักษณะแรก คือ ผู้ที่ตั้งใจเรียนจริงๆ มักไม่ก่อปัญหาแต่มีน้อย และอีกลักษณะหนึ่งคือ ประเภทลาฝาก เป็นพวกที่มาเรียนด้วยวิชาอื่นเขาไม่ต้องการ แต่ถูกกำหนดให้มาเรียน พวกนี้จึงมักก่อปัญหามากมาย เช่น ไม่มีความรับผิดชอบ ทำตัวเหลว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไหลชอบแต่งตัว ขาดเรียนบ่อย ไม่สนใจเรียนและงานที่มอบหมายให้ปฏิบัติ ซึ่ง ครุยะ จันทร
ประจำ (2534 :88) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนในการจัดโครงการกิจกรรมหารายได้
ระหว่างเรียนของนักเรียน พบว่า ปัญหาที่นักเรียนขาดวุฒิภาวะและความรับผิดชอบในระดับปาน
กลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.71

ปัญหาด้านหลักสูตร หากพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยจะเห็นว่าหัวหน้าหมวด
เกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรจะประสบปัญหาเหมือนกันคือ ปัญหาไม่
สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์ เพราะเวลาจำกัด ซึ่งจะมีค่าคะแนน
เฉลี่ย ค่อนมาทางประสบปัญหาระดับมาก ในเรื่องนี้ สุมาลี มุฮัมหมัด (2538 : 149) กล่าวว่า
หลักสูตรควรกำหนดเวลาเรียนในวิชาที่มีการปฏิบัติมากกว่านี้ เพราะระยะเวลาที่หลักสูตร
กำหนดมานั้นน้อย จึงไม่สามารถฝึกปฏิบัติทำงานได้อย่างเพียงพอ

หากมองในภาพรวมตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม และอาจารย์ผู้สอน
วิชาโครงการเกษตร เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยปัญหาคือปัญหาไม่สามารถให้นักเรียน
ทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์ เพราะเวลาจำกัดจะมีค่าคะแนนเฉลี่ยค่อนมาทางประสบปัญหา
ระดับมากคือ 2.13

ปัญหาด้านสื่อการสอน หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชา
โครงการเกษตรประสบปัญหาระดับมากที่เหมือนกัน คือ 1) หมวดมีงบประมาณ ไม่พอเพียง
และ 2) ขาดตำราและเอกสารวิชาโครงการเกษตรสำหรับให้ครูและนักเรียนค้นคว้า ถ้าหาก
พิจารณาในภาพรวม ความความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครง
งานเกษตรประสบปัญหาระดับมาก 5 รายการเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมาก ไปหาน้อยดังนี้
1) โรงเรียนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง 2) เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนน้อยไม่พอเพียงกับ
จำนวนนักเรียน 3) หมวดมีงบประมาณไม่พอเพียง 4) ขาดตำราและเอกสาร
สำหรับให้ครูและนักเรียนค้นคว้าและ 5) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการเกษตรเช่น
จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญหายบ่อยๆ ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ
ศิริรัตน์ ฉัตรศิรินทร์ (2530:33) และวสันต์ สุทธิโส (2541:67) ได้
กล่าวว่าปัญหาในการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา จะประสบปัญหา
เรื่องงบประมาณในการดำเนินการเป็นปัญหาสำคัญอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 73.5 ซึ่งพิทยา
ขวัญทอง (2523:11-16) กล่าวว่าโรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนการสอนเกษตรน้อย ทำให้การ
จัดการเรียนการสอนดำเนินไปไม่ได้ตามต้องการ โรงเรียนส่วนใหญ่มักมองข้ามค่าใช้จ่ายการ
สอนวิชาเกษตร เงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณค่าวัสดุครุภัณฑ์ มักถูกนำไปใช้ด้านอื่นๆ

พรทิพย์ นิมิตรพรสุโข (2521 :40) ได้ศึกษาวิจัยอุปสรรคบางประการที่มีอิทธิพลต่อ
การจัดโครงการเกษตร ภายใต้การนิเทศ ในสถานศึกษาระดับมัธยมและระดับวิทยาลัยพบว่า

งบประมาณของกรมอาชีวศึกษา และกรมสามัญศึกษาสำหรับจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาศาสตร์นั้น มีปัญหาและอุปสรรคมาก (ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.74 , 2.46) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีสุวรรณ ปิยะศิริศิลป์ (2532 : 70) พบว่า งบประมาณที่ใช้ในการจัดการสอนการเรียนแผนการเรียนวิชาอาชีพ กลุ่มวิชาเกษตรกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า มีงบประมาณไม่เพียงพอถึงร้อยละ 64.10 กรองจิต บัวทอง (2526:29) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาอุปกรณ์การสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกพบปัญหา ขาดหนังสือและตำราทางวิชาการสำหรับให้นักเรียนและครู - อาจารย์ได้ค้นคว้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ นิมิตรพรสุโข (2521 :45) กล่าวว่าอุปกรณ์และตำราประกอบการเรียนการสอนที่ขอให้ผู้บริหารจัดหาให้จะเป็นอุปสรรคค่อนข้างมาก

ปัญหาด้านการประเมินผล หากพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยทั้งของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร จะเห็นว่าค่อนข้างมาทางประตบปัญหาในระดับมากในเรื่องประเมินผลด้วยแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชา เมื่อมองในภาพรวม ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรก็จะประตบปัญหาเกี่ยวกับ ประเมินผลด้วยแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชา ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างมาทางประตบปัญหาในระดับมาก ในเรื่องนี้ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (2529:74) กล่าวว่า

ควรมีการประเมินผลเป็นระยะๆ เก็บเก็บคะแนนระหว่างภาค เพื่อรวมกับคะแนนปลายภาค และควรให้ความสำคัญของการเก็บคะแนนระหว่างภาคมากขึ้น ในการประเมินผลภาคปฏิบัติครูเกษตรไม่ควรประเมินเฉพาะผลงาน แต่ควรประเมินจากขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานของนักเรียนมากกว่า

หากพิจารณาจากภาพรวมของผลการวิจัย ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร จะประตบปัญหาในระดับปานกลางทุกด้าน หากพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่า ปัญหาด้านสื่อการสอน จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างมาทางประตบปัญหา มาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.42 ของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรม , 2.40 ของอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรและ 2.41 ตามความคิดเห็นในภาพรวมของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร) ซึ่งในเรื่องนี้ พรทิพย์ นิมิตรพรสุโข (2521 : 45) พิทยา ขวัญทอง (2523 : 11-16) กรองจิต บัวทอง (2526 : 29) ศรีสุวรรณ ปิยะศิริศิลป์ (2532 : 70) และ สุวิทย์ ศิลปสุวรรณ (2533 : 35) ได้กล่าวถึงปัญหาการขาดสื่อการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่

1.ขาดคำบรรยาย คู่มือ และอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ อาจเนื่องมาจากการสอนวิชาการเกษตรยังไม่มีหลักสูตรที่ชัดเจน มีตำราผลิตออกมาเผยแพร่ไม่พอ เพราะการเรียนการสอนวิชาการเกษตรยังไม่ได้รับความสนใจ

2.ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะทำการเกษตรเช่น ขอบ เสียม มีด ฯลฯ เนื่องมาจากขาดงบประมาณในการจัดซื้อ

3.ขาดแคลนอาคารเรียนวิชาเกษตร เนื่องมาจากขาดงบประมาณในการจัดสร้าง

4.ขาดสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน เช่น โรงเรือนเพาะชำและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์

5.ขาดคนงานสำหรับดูแลงานเกษตรของโรงเรียน เนื่องมาจากขาดงบประมาณในการจัดจ้าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรมีดังนี้

1. เครื่องมือและอุปกรณ์ควรทันสมัยและใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับปัจจุบัน

2. มีการจัดทัศนศึกษาดูงานเกษตรที่ประสบผลสำเร็จ

3.ครูต้องศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ และควรเข้าใจในสภาพของนักเรียนแต่ละวัยที่สอน โดยให้อิสระในความคิด อย่าให้อิสระในความประหลาด

4.อาจารย์ผู้สอนต้องทุ่มเททั้งร่างกายและแรงใจอย่างจริงจัง และต้องเปิดใจรับฟังข้อผิดพลาดเพื่อที่จะนำมาปรับปรุงต่อไป

5.อาจารย์ผู้สอนควรศึกษาสภาพแวดล้อม สภาพเศรษฐกิจ และสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการแนะนำโครงการให้กับนักเรียน

ข้อเสนอแนะจากผู้วิจัยมีดังต่อไปนี้

1.ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาโครงการเกษตรให้กับอาจารย์ผู้สอน ซึ่งจากผลการวิจัยจะเห็นว่าหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรประสบปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการเกษตร

1.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อใช้ในการดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอน วิชาโครงการเกษตรให้เพียงพอ ซึ่งจากผลการวิจัยจะเห็นว่าหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร ประสบปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับหมวดมีงบประมาณไม่พอเพียง

1.3 โรงเรียนมัธยมศึกษาควรให้นโยบายกับกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับการทำจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่ม และการทำเอกสารประกอบการสอน ซึ่งจากผลการวิจัยจะเห็นว่าหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตรประสบปัญหาระดับมากเกี่ยวกับขาดตำราและเอกสารวิชาโครงการเกษตรสำหรับให้ครูและนักเรียนค้นคว้า

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

- 2.1 ควรศึกษาความต้องการของครู – อาจารย์เกษตรว่าต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรทางด้านใด
- 2.2 ควรศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อวิชาโครงการเกษตร
- 2.3 ควรศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาโครงการเกษตร
- 2.4 ควรศึกษาถึงแหล่งเงินทุนที่จะนำมาสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กำจัด เกลี้ยงจันทร์. 2522. "การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเกษตร". วารสารครุศาสตร์. 9(1) : 89-97.
- เกรียงไกร ก้อนแก้ว .2526. "ปัญหาการจัดโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศในสถานศึกษาเกษตร". หน้า 6-7ใน สัมมนาครุศาสตร์เกษตรนิสิตปริญญาโท. ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กรองจิตร์ บัวทอง .2526. "การศึกษาปัญหาในกระบวนการเรียนวิชาอาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด อุตรธานี." วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์).สาขาครุศาสตร์เกษตร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ , สำนักงาน.2529. รายงานการวิจัยโครงการเกษตรศึกษา โครงการย่อยที่ 2 การศึกษาเกษตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษา.
- _____. 2531. บทสรุปผลงานวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (เล่ม 4). กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา .
- จุลจักร โนพันธุ์และบำรุง นอบน้อม. 2535. โครงการงาน. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช จำกัด .
- จินตนา สุขมาก .2536. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.
- จำนง พรายแย้มแซ.2529. เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างประสบการณ์ชีวิตเสริมเพื่อให้เกิดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ . กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช จำกัด .
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2537. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิชและคณะ. 2536. ประมวลบทความหลักสูตร:สาระร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย ศรีไผ่เพชร.2535. ทักษะและเทคนิคการสอน . กรุงเทพฯ : พัทธอักษร .
- ดุริยะ จันทร์ประจำ.2534. "การจัดโครงการกิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนวิชางานอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษาที่ 11". วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์). สาขาครุศาสตร์เกษตร . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นางเยาว์ คลังวิจิตร. 2525. "การศึกษาการจัดการสอนวิชาเกษตรกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้นพุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษาที่ 12." วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์). สาขาครุศาสตร์เกษตร. กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นพคุณ ศิริวรรณและคณะ. 2537. "ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู- อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา และประถมศึกษา เขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล". กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุ ศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

นพคุณ ศิริวรรณ. 2532. งานฟาร์ม กลยุทธ์สำคัญของการศึกษาเกษตร. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์พลชัย.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2535. เทคนิคการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย . นครปฐม: ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล .

ปัญญา นีร์วัชรศรีและคณะ 2520. ความรู้พื้นฐานการศึกษาเกษตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ อักษรสัมพันธ์.

สันต์ ธรรมบำรุง. 2525. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ: คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.

ประเสริฐ ธรรมโฆหาร. 2540. หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา . กรุงเทพฯ : ภาควิชา หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม .

พิทยา ขวัญทอง. 2523. "ปัญหาการสอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม สามีญศึกษา" มิตรครู. 19(5) : 11-16.

พนิต เข้มทอง. 2523. สื่อการศึกษากับการสอนวิชาเกษตร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีพศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรพนทิพย์ อุ่นใจ. 2538. แผนการสอนรายวิชาโครงการเกษตร. นนทบุรี: โรงเรียนปากเกร็ด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

พรทิพย์ อุดมสิน. 2523. เอกสารประกอบการสอน หลักการศึกษาเกษตร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีพศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรทิพย์ นิมิตรพรสุโข. 2521. "อุปสรรคบางประการที่มีอิทธิพลต่อการจัดโครงการเกษตรภายใต้ การนิเทศในสถานศึกษาเกษตร ระดับมัธยมศึกษาและระดับวิทยาลัย สังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ". วิทยานิพนธ์นิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์). สาขาครุ ศาสตร์เกษตร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2527. เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาเกษตรและการ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งเสริม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชการพิมพ์.

วีรารณ ชินะตระกูล. 2538. วิธีวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วัฒน์ อภาภิรม. 2538. วิธีสอนวิชาเกษตร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วิชาการ, กรม 2535. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2535. คู่มือครูการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตร
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

วารากรณ์ ศุนาลัย. 2536. วิธีการสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วสันต์ สุทธิโส. 2541. "การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12". วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาครุศาสตร์เกษตร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ศิริรัตน์ ฉัตรศิรินทร์. 2530. "สภาพและปัญหาการใช้แผนการเรียนวิชาอาชีพ กลุ่มวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร". วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์). สาขาครุศาสตร์เกษตร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศรีสุวรรณ ปิยะศิริศิลป์. 2532. "ปัญหาในการจัดแผนการเรียนวิชาอาชีพ กลุ่มวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาที่ 1". วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์). สาขาครุศาสตร์เกษตร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุโชติ ดาวสุโขและสาโรจน์ แผงยัง. 2535. คู่มือสื่อการสอน. กรุงเทพฯ: ฝ่ายส่งเสริมการผลิตตำราและสื่อการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุมาลี กุลประดิษฐ์. 2525. "การศึกษาสภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษาที่ 7". วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์). สาขาครุศาสตร์เกษตร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุมาลี มุขมหมัด. 2538. "ปัญหาการศึกษาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในสายตาครูเกษตร" หน้า 149 ใน เทคนิคการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในเขตชุมชนหนาแน่น.

กรุงเทพฯ: ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุวิทย์ ศิลปสุวรรณ.2523. "สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน เพื่อประกอบอาชีพอิสระ เกษตรกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524". วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์). สาขาครุศาสตร์เกษตร กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สัจด์ อุทรานันท์ .2532. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ . พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมพงษ์ เขียมวิริยวัฒน์ .2528. โครงการฝึกอบรมครูผู้สอนงานเกษตร. ขอนแก่น ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ..

สงวนศักดิ์ ต้นไทย. 2541. "การพัฒนาการสอนวิชาเกษตร" หน้า24 ใน การฝึกปฏิบัติและสัมมนา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

Phipps, L.J. 1972. Handbook on Agricultural Education in Public Schools. Illinois:The Interstal Printer and Publishers.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 154 /2541

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นางอานิศรา บัวคงดี

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางอานิศรา บัวคงดี เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

- 1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปรียาพร	วงศ์อนุตรโรจน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ผศ.รมณีย์	อภาภิรม	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
อาจารย์สุจิตรา	สุคนธมัต	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

- 2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ดร.दनัย	ดิษยบุตร	ประธานกรรมการ
ผศ.รมณีย์	อภาภิรม	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์สุจิตรา	สุคนธมัต	กรรมการประจำสาขาวิชา
รศ.ดร.ปรียาพร	วงศ์อนุตรโรจน์	กรรมการ
อาจารย์วันที	โชติสกุล	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2541

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
คนปติ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2541

1. นางอนิสรา บัวคงดี ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการงาน
เกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1” โดยมี รศ.ดร.ปรีชาพร
วงศ์อนุตรโรจน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.รมณีย์ อากาศิรม และ อาจารย์สุจิตรา
สุคนธมัต เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ.2541

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 2663,2642
ที่ ทม 1504/ 2685 วันที่ ๘ สิงหาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วิไลพร วรจิตตานนท์

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อนางอานิสรา บัวคงดี ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรระณี สীগิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 2663,2642

ที่ ทม 1504/ 2685

วันที่ ๘ สิงหาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.दनัย ดิษยบุตร

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อนางอานิสรา บัวคงดี ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504/ 2685

คณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

6. สิงหาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ชัชวาลย์ พลแก้ว

ด้วยคณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจ
แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ
นางอานิสรา บัวคงดี ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1”

คณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2685

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

6 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ปรียานาด เกษสมบุรณ์

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อนางอานิศรา บัวคงดี ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศษ ๐๕๐๑/ ๒๕๕๒

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครปฐม
โรงเรียนวัดห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย
อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครปฐม 73000

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความร่วมมือใช้บัณฑิตวิทยาลัย เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ/อาจารย์ผู้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม

ด้วย คณะครูทำศรัทธาธรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
แจ้งว่า นางอาทิศรา บัวคงดี ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์เกษตร กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการเรียน
การสอนวิชาโครงงานเกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1" ซึ่งได้รับ
อนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม ๒๕๕๑ และในการทำวิจัยดังกล่าวบัณฑิต
วิทยาลัยเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม นั้น

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครปฐม พิจารณาแล้ว เห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวจะเป็น
ประโยชน์ต่อไปในภายหน้า จึงขอความร่วมมือโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม
พิจารณาให้ความเมตตาและให้นักศึกษาในการเก็บข้อมูลดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายถนอม ตะกรุดแก้ว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย วิทยาการใหม่ตำบล

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดนครปฐม

ท. (4) ๒๑ , ๒๑๒๘๘

สาร (๐๓๔) ๒๑ ๒๕๖.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเอกสารไปใช้

ที่ รธ 0832/๒๕3291

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครบุรี
ศาลากลางจังหวัดนครบุรี
ถนนรัตนธานีเบศรี หมายเลข 11000

5 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
- 2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยคณะครูคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
แจ้งว่า นางอานิสรา บัวคงดี นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์ เกษตร ใ้ทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาการเรียน
การสอนวิชาโครงงานเกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขตการึกษา 1" ซึ่งได้
รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2541 และในการทำวิจัยเรื่องนี้จำเป็นต้อง
ขอเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในโรงเรียนของท่าน

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครบุรี ขอความร่วมมือโรงเรียนอนุบาลบ้านฉางศึกษา
บัวคงดี ทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในโรงเรียนดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อไว้ทราบและดำเนินการต่อไป ขอแสดงความ
โศกนาถณ์

ขอแสดงความนับถือ

(นางศุภมาสพร พันธ์ศรี
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านฉางศึกษา
๑๖ หมู่ ๑๐ ตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดชลบุรี

นาย... ผู้อำนวยการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศษ 0841/3754

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดปทุมธานี
โรงเรียนปทุมวิไล ถนนปทุมสัมพันธ์
ปท 12000

27 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่ โรงเรียน

ด้วยคณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ขอความร่วมมือในการทำการวิจัย ของนางอานิสรา บัวคงดี ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครูศาสตร์ อุตสาหกรรม หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์ เกษตร เพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการงานเกษตร รัชมังคลาวิทยาลัยตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 " โดยขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด ปทุมธานี จำนวน 16 โรงเรียน ตามบัญชีรายชื่อแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลของนางอานิสรา บัวคงดี ตามความเหมาะสมจะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพลต โทธิสวัสดิ์)

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดปทุมธานี

ฝ่ายพัฒนาวิชาการ

โทร. 5811885

โทรสาร 5814802

ที่ ศษ ๑87๑/25๐6

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย ถนนพระราม 2

อำเภอเมืองฯ สค. 74๑๑๑

๒7 ตุลาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยคณะกรรมการอุทสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีอุทสาหกรรม แจ้งว่า นางอานิสรา บัวคงดี ซึ่งเป็นนักศึกษาริญาโท คณะครุศาสตร์อุทสาหกรรม หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์ เกษตรกำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1" ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว และในกรทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในโรงเรียนด้วย

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร จึงขอให้โรงเรียนให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรศักดิ์ พานิชพิบูลย์)

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

ฝ่ายอำนวยการ

งานบริหารทั่วไป

โทร. 426๑94

โทรสาร. 42713๑

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร
แต่ละโรงเรียนในจังหวัดนครปฐม

ชื่อโรงเรียน	จำนวนหัวหน้าหมวด เกษตรกรรม(คน)	จำนวนอาจารย์ผู้สอน วิชาโครงการเกษตร(คน)
1. โรงเรียนราชินีบูรณะ	1	2
2. โรงเรียนพอลเงินวิทาศม	1	1
3. โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	1	-
4. โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย	1	2
5. โรงเรียนวัดห้วยจรเข้มวิทาศม	1	2
6. โรงเรียนโพรงมะเดื่อวิทาศม	1	-
7. โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา	1	2
8. โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพง แสน	1	1
9. โรงเรียนศาลาดีกวิทยา	1	-
10. โรงเรียนบ้านหลวงวิทยา	1	-
11. โรงเรียนจิวราษฎร์รังสฤษดิ์	1	1
12. โรงเรียนพลอยจตุรจินดา	1	1
13. โรงเรียนภัทรญาณวิทยา	1	1
14. โรงเรียนแหลมบัววิทยา	1	1
15. โรงเรียนเพิ่มวิทยา	1	1
16. โรงเรียนบางเลนวิทยา	1	1
17. โรงเรียนบางหลวงวิทยา	1	1
18. โรงเรียนบัวปากท่าวิทยา	1	1
19. โรงเรียนสถาพรวิทยา	1	-
20. โรงเรียนปรีดารามวิทาศม	1	1
21. โรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา	1	2
22. โรงเรียนสามพรานวิทยา	1	2
รวม	22	23

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนหัวหน้าหมวดกิจกรรมและอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร
แต่ละโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี

ชื่อโรงเรียน	จำนวนหัวหน้าหมวด กิจกรรม (คน)	จำนวนอาจารย์ผู้สอน วิชาโครงการเกษตร (คน)
1. โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง ปทุมธานี	1	1
2. โรงเรียนปทุมวิไล	1	2
3 โรงเรียนสิงห์ปทุมราษฎร์วิทยา	1	-
4. โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม	1	2
5. โรงเรียนหัตถสารเกษตรวิทยาการ	1	1
6. โรงเรียนธัญบุรี	1	1
7. โรงเรียนธัญรัตน์	1	1
8. โรงเรียนสายปัญญารังสิต	1	1
9. โรงเรียนบัวแก้วเกษร	1	-
10. โรงเรียนนวมราชานิตคามาตุรักษา	1	1
11. โรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสาม ปทุมธานี	1	-
12. โรงเรียนตำลูกกา	1	1
13. โรงเรียนชัยสิทธิ์वास “พัฒนสายบำรุง”	1	-
14. โรงเรียนสามโคก	1	1
15. โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม	1	1
รวม	15	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

แบบสอบถามวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

.....

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ของหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมและ
อาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการเกษตร เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร โรงเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 โดยแบบสอบถามแบ่งออก
เป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตร

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาอื่นๆและแนวทางแก้ไขปัญหาตลอดทั้งข้อเสนอแนะ

2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง
ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่าน ผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าขงและสงวนไว้เป็นความ
ลับ โดยใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดความเสียหายใดๆ ต่อท่าน

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางอานิสรา บัวคงดี

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง และโปรดเติมคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนด

1.ชื่อโรงเรียน.....

2.เพศ

- ชาย หญิง

3.อายุ..... ปี

4.สถานภาพการสมรส

- โสด สมรส หม้าย

5.วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาวิชาเอก.....
- ปริญญาตรี สาขาวิชาเอก.....
- ปริญญาโท สาขาวิชาเอก.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6.ท่านรับผิดชอบการสอนวิชา

- 1.....ชั้น
- 2.....ชั้น
- 3.....ชั้น
- 4.....ชั้น
- 5.....ชั้น

7.ท่านสอนสัปดาห์ละ.....คาบ

8.หน้าที่พิเศษอื่นๆนอกเหนือจากงานสอน (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม
- อาจารย์ที่ปรึกษา
- อาจารย์ปกครอง
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-

ตอนที่ 2 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงงานเกษตร

คำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ตัวเลข โดยแทนระดับของปัญหา ซึ่งแสดงความหมายของตัวเลขไว้ดังนี้

0	หมายถึง	ไม่ประสบปัญหา
1	หมายถึง	ประสบปัญหาน้อย
2	หมายถึง	ประสบปัญหาปานกลาง
3	หมายถึง	ประสบปัญหามาก
4	หมายถึง	ประสบปัญหามากที่สุด

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	4	3	2	1	0
ด้านผู้สอน					
1. ขาดความเข้าใจในการจัดสอนวิชาโครงงานเกษตรที่ถูกต้อง.....
2. ขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรเพื่อให้คำแนะนำปรึกษากับนักเรียน.....
3. ครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงงานเกษตร.....
4. ครูไม่ให้นักเรียนเลือกโครงงานด้วยตนเองอย่างเสรี.....
5. ครูไม่ให้นักเรียนเขียนโครงงานด้วยตนเอง.....
6. ครูไม่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการทำโครงงาน.....
7. ครูเป็นผู้กำหนดโครงงาน นักเรียนเป็นผู้ทำตามคำสั่ง.....
8. จำนวนครูเกษตรมีน้อยไม่พอเพียง.....
9. มีภาระหน้าที่อื่นๆนอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป.....
10. ไม่มีวุฒิทางการเกษตรแต่ต้องสอนวิชาเกษตร.....
11. ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน.....
12. ไม่มีเวลาเตรียมการสอน.....
13. ไม่เข้าใจในการทำแผนการสอนและบันทึกการสอน.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	4	3	2	1	0
14 ขาดงบประมาณจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ประกอบการสอน.....
15 ขาดทักษะในการสอนแบบโครงการ.....
16 เลือกวิธีการสอนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาโครงการ.....
ด้านผู้เรียน					
1.ขาดความรู้พื้นฐานทางด้านการเกษตร.....
2.นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน.....
3.นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงการเกษตร.....
4. นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูที่สอนวิชาโครงการเกษตร.....
5.นักเรียนมีอายุน้อยเกินไป.....
6.นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป.....
7.นักเรียนขาดระเบียบวินัย (ชอบก่อความ).....
8.นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจเรียน.....
9.นักเรียน ไม่มีเงินทุนทำโครงการเกษตร.....
10. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง.....
11.นักเรียนไม่มีอิสระในการเลือกเรียน.....
ด้านหลักสูตร					
1.วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตร ไม่ชัดเจน.....
2. วัตถุประสงค์ของวิชาโครงการเกษตรปฏิบัติยาก.....
3. ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลาจำกัด.....
4.จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชา.....
5.เวลาของวิชาโครงการเกษตรที่กำหนดในหลักสูตร ไม่มีความพอดีและเหมาะสม.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	4	3	2	1	0
ด้านสื่อการสอน					
1.ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทำโครงการงานเกษตรเช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ.....
2.ขาดตำราและเอกสารวิชาโครงการงานเกษตร สำหรับให้ครูและนักเรียน ค้นคว้า.....
3.พื้นที่สำหรับให้นักเรียนทำโครงการงานเกษตรไม่พอเพียง.....
4.โรงเรือนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง.....
5.เรือนเพาะชำไม่พอเพียง.....
6.แหล่งน้ำใช้สำหรับทำโครงการงานเกษตร ไม่พอเพียง.....
7.ห้องสำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตร ไม่พอ เพียง.....
8.หมวดมีงบประมาณไม่พอเพียง.....
9.เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตรเช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญหายบ่อย.....
10.เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทำโครงการงานเกษตรที่มีอยู่ชำรุด.....
11. เครื่องมือและอุปกรณ์มีจำนวนน้อย ไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	4	3	2	1	0
ด้านการประเมินผล					
1. ไม่สามารถติดตามและประเมินผลตลอดเวลาการทำงาน.....
2. ไม่สามารถประเมิน ได้ครบทุกจุดประสงค์ได้.....
3. ประเมินผลด้วยแบบทดสอบ ไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชา.....
4. การสอบกลางภาคและปลายภาค ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา.....
5. ไม่ได้ประเมินผลจากกระบวนการทำงานของนักเรียนแต่จะประเมินผล จากผลผลิตของนักเรียน.....
6. ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของนักเรียนได้เพราะนัก เรียนมีจำนวนมาก.....
7. ประเมินผล ไม่สอดคล้องกับวิชา.....
8. การวัดและประเมินผลปฏิบัติได้ยาก.....
9. ไม่มี การประเมินจากการเขียน โครงการ.....
10. ไม่ให้นักเรียนสรุปผล เมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ตอนที่ 3 ปัญหาอื่นๆ แนวทางแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียนการสอนวิชาโครงการ
เกษตร**

1. ท่านเคยประสบปัญหาอะไรบ้างในการสอนวิชาโครงการเกษตร

.....
.....
.....
.....
.....

2. ท่านมีแนวทางแก้ไขปัญหานั้นๆอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

3. ท่านมีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาโครงการเกษตรประสบผลสำเร็จ

.....
.....
.....
.....
.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาที่ตอบแบบสอบถามทุกข้ออย่างสมบูรณ์

แสดงโครงสร้างของหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

กลุ่มวิชา	จำนวนคาบต่อสัปดาห์ต่อภาค								
	ม.1			ม.2			ม.3		
	บังคับ		เลือก	บังคับ		เลือก	บังคับ		เลือก
	แกน	เลือก	เสรี	แกน	เลือก	เสรี	แกน	เลือก	เสรี
1. ภาษา									
-ภาษาไทย	4	-		4	-		4	-	
-ภาษาต่างประเทศ	-	-		-	-		-	-	
2.วิทยาศาสตร์-									
คณิตศาสตร์									
-วิทยาศาสตร์	3	-		3	-		3	-	
-คณิตศาสตร์	3	-		3	-		3	-	
3.สังคมศึกษา	2	2		2	2		2	2	
4.พัฒนาบุคลิกภาพ			10			10			13
-พลานามัย	1	2		1	2		1	2	
-ศิลปศึกษา	1	-		1	-		1	-	
5.การทำงานและอาชีพ									
-การทำงาน	-	2		-	2		-	2	
-อาชีพ	-	-		-	-		-	-	
รวม	14	6	10	14	6	10	11	6	13
	30			30			30		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง (ต่อ)

กลุ่มวิชา	จำนวนคาบ/สัปดาห์/ภาค		
	ม.1	ม.2	ม.3
กิจกรรม			
1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่า ด้วย การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ			
1.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีหรือยุวกษัตริย์ หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์	1	1	1
1.2 กิจกรรมอื่นๆ	1	1	1
2. กิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือ กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้	1	1	1
3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน	2	2	2
รวมทั้งหมด	35	35	35

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ใช้เวลาเรียน 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียน ในปีหนึ่งแบ่งออกเป็น ภาคเรียนปกติ 2 ภาคเรียน ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และ โรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนอีกตามเห็นสมควร ซึ่งจะใช้เวลาเรียน 4 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อ สัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอนจะต้องเป็น 5 เท่าของภาคปกติในสัปดาห์หนึ่ง โรงเรียนต้องเปิดเรียน ไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละ ไม่น้อยกว่า 7 คาบ คาบละ 50 นาที รวมอย่างน้อย 35 คาบ

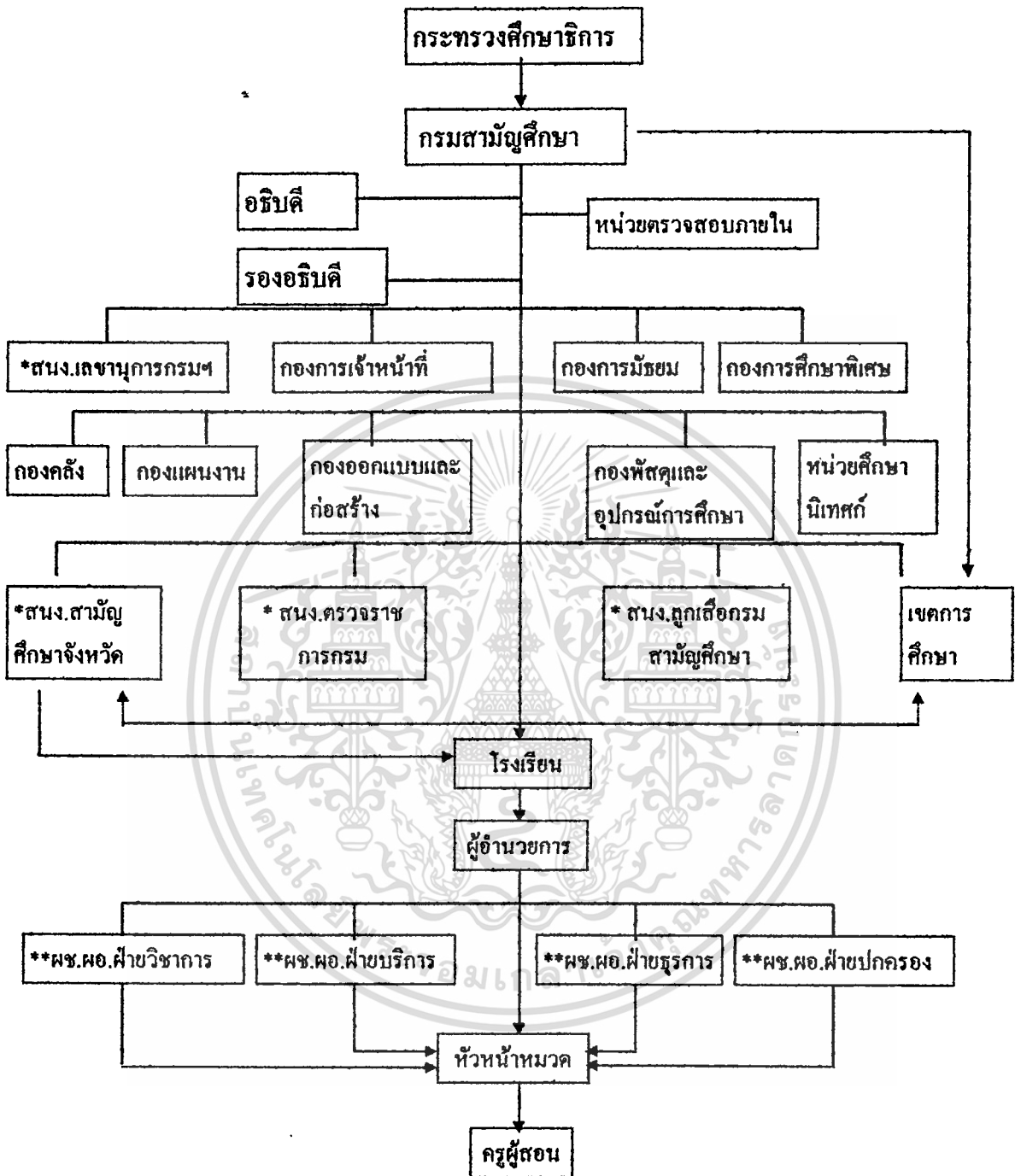
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก จ
แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารและการปฏิบัติงานของกรมสามัญศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารและการปฏิบัติงานของกรมสามัญศึกษา

หมายเหตุ *สำนักงาน

**ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงคำร้องละปัญหาด้านผู้สอน

ปัญหาด้านผู้สอน	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
1.ขาดความเข้าใจในการจัดสอนวิชาโครงการงานที่ถูกต้อง	หัวหน้าหมวด	60	3.33	31.67	26.67	25.00	13.33	100.00
	เกษตรกรรม							
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร							
2.ขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน	หัวหน้าหมวด	60	6.67	23.33	30.00	20.00	20.00	100.00
	เกษตรกรรม							
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร							
3.ครูไม่เคยได้รับการอบรมวิชาโครงการเกษตร	หัวหน้าหมวด	60	36.67	16.67	13.33	18.33	15.00	100.00
	เกษตรกรรม							
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร							
4.ครูไม่ให้นักเรียนเลือกโครงการงานด้วยตนเองอย่างเสรี	หัวหน้าหมวด	60	11.67	30.00	20.00	13.33	25.00	100.00
	เกษตรกรรม							
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร							
5.ครูไม่ให้นักเรียนเขียนโครงการงานด้วยตนเอง	หัวหน้าหมวด	60	6.67	28.33	21.67	20.00	23.33	100.00
	เกษตรกรรม							
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร							
6.ครูไม่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการทำโครงการงาน	หัวหน้าหมวด	60	6.67	20.00	20.00	31.67	21.67	100.00
	เกษตรกรรม							
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร							
	โดยภาพรวม	115	5.22	22.61	20.00	29.57	22.61	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัญหาด้านผู้สอน	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
7.ครูเป็นผู้กำหนด โครงการนักเรียน เป็นผู้ทำตามคำสั่ง	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	13.33	30.00	26.67	11.67	18.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	7.27	27.27	29.09	12.73	23.64	100.00
	โดยภาพรวม	115	10.43	28.70	27.83	12.17	20.87	100.00
8.จำนวนครูเกษตร มีน้อยไม่พอเพียง	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	20.00	31.67	18.33	10.00	20.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	20.00	21.82	16.36	18.18	23.64	100.00
	โดยภาพรวม	115	20.00	26.96	17.39	13.91	21.74	100.00
	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	26.67	30.00	16.67	13.33	13.33	100.00
9.มีภาระหน้าที่ อื่นๆนอกเหนือจาก งานสอนมากเกินไป	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	26.67	30.00	16.67	13.33	13.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	32.73	18.18	14.55	14.55	20.00	100.00
	โดยภาพรวม	115	29.57	24.35	15.65	13.91	16.52	100.00
	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	10.00	11.67	10.00	18.33	50.00	100.00
10.ไม่มีวุฒิทางการ เกษตรแต่ต้องสอน วิชาเกษตร	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	9.09	5.45	5.45	16.36	63.64	100.00
	โดยภาพรวม	115	9.57	8.70	7.83	17.39	56.52	100.00
	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	10.00	21.67	23.33	21.67	23.33	100.00
11.ขาดขวัญและ กำลังใจในการ ปฏิบัติงาน	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	12.73	25.45	27.27	21.82	12.73	100.00
	โดยภาพรวม	115	11.30	23.48	25.22	21.74	18.26	100.00
	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	8.33	21.67	23.33	21.67	25.00	100.00
12.ไม่มีเวลาเตรียม การสอน	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	10.91	23.64	21.82	21.82	21.82	100.00
	โดยภาพรวม	115	9.57	22.61	22.61	21.74	23.48	100.00
	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	8.33	21.67	23.33	21.67	25.00	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัญหาด้านผู้สอน	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
13.ไม่เข้าในการทำ แผนการสอนและ บันทึกการสอน	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	5.00	16.67	28.33	28.33	21.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	12.73	10.91	34.55	20.00	21.82	100.00
	โดยภาพรวม	115	8.70	13.91	31.30	24.35	21.74	100.00
14.ขาดงบประมาณ ในการจัดซื้อเครื่อง มือและอุปกรณ์ ประกอบการสอน	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	8.33	28.33	20.00	25.00	18.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	25.45	20.00	27.27	18.18	9.09	100.00
	โดยภาพรวม	115	16.52	24.35	23.48	21.74	13.91	100.00
15.ขาดทักษะใน การสอนแบบโครง งาน	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	6.67	26.67	23.33	23.33	20.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	12.73	23.64	23.64	20.00	20.00	100.00
	โดยภาพรวม	115	9.57	25.22	23.48	21.74	20.00	100.00
16.เลือกวิธีการ สอนไม่สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ ของวิชาโครงการ	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	3.33	21.67	23.33	31.67	20.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	5.45	21.82	36.36	20.00	16.36	100.00
	โดยภาพรวม	115	18.26	21.74	29.57	26.09	18.26	100.00

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละปัญหาด้านผู้เรียน

ปัญหาด้านผู้เรียน	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
1.ขาดความรู้พื้นฐานทางด้านการเกษตร	หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม	60	11.67	26.67	31.67	18.33	11.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา	55	9.09	32.73	23.64	16.36	18.18	100.00
	โครงการเกษตร โดยภาพรวม	115	10.43	29.57	27.83	17.39	14.78	100.00
2.นักเรียนขาดทักษะในการทำงาน	หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม	60	13.33	36.67	28.33	15.00	6.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา	55	20.06	34.55	25.45	16.36	3.64	100.00
	โครงการเกษตร โดยภาพรวม	115	16.52	35.65	26.96	15.65	5.22	100.00
3.นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาโครงการเกษตร	หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม	60	18.33	38.33	16.67	16.67	10.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา	55	21.82	38.18	21.82	9.09	9.09	100.00
	โครงการเกษตร โดยภาพรวม	115	20.00	38.26	19.13	13.04	9.57	100.00
4.นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูที่สอนวิชาโครงการเกษตร	หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม	60	6.67	26.67	18.33	31.67	16.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา	55	3.64	20.00	21.09	25.45	21.82	100.00
	โครงการเกษตร โดยภาพรวม	115	5.22	23.48	23.48	28.70	19.13	100.00
5.นักเรียนมีอายุน้อยเกินไป	หัวหน้าหมวดเกษตรกรรม	60	1.67	23.33	28.33	21.67	25.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา	55	1.82	30.91	16.36	23.64	27.27	100.00
	โครงการเกษตร โดยภาพรวม	115	1.74	26.96	22.61	22.61	26.09	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

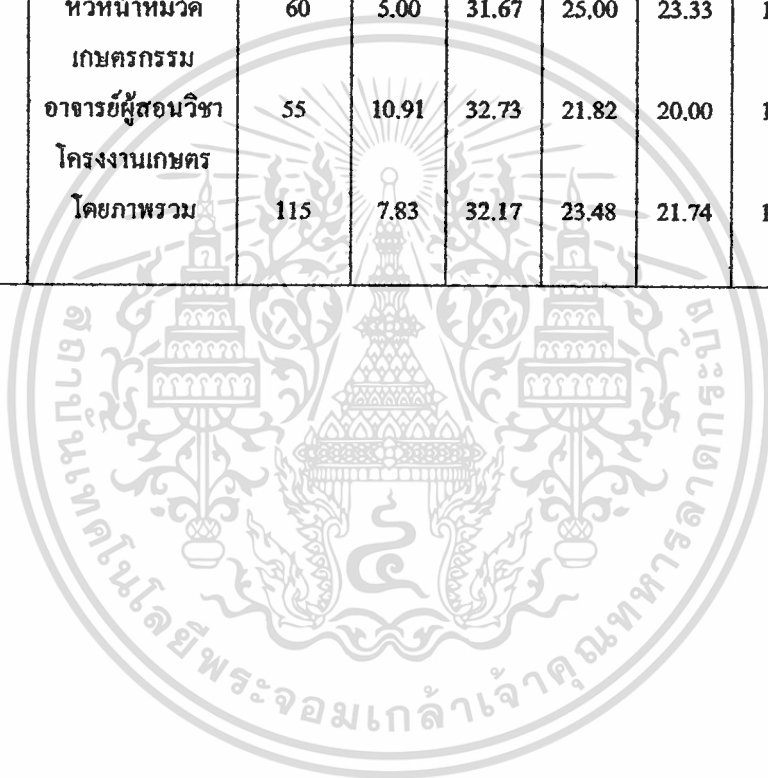
ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัญหาด้านผู้เรียน	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
6.นักเรียนมีจำนวน มากเกินไป	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	15.00	35.00	23.33	13.33	13.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	10.91	36.36	14.55	21.82	16.36	100.00
	โดยภาพรวม	115	13.04	35.65	19.13	17.39	14.78	100.00
7.นักเรียนขาด ระเบียบวินัย (ชอบ ก่อกวน)	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	16.67	26.67	23.33	26.67	6.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	16.36	27.27	23.64	21.82	10.91	100.00
	โดยภาพรวม	115	16.52	26.96	23.48	24.35	8.70	100.00
8.นักเรียนขาด ความรับผิดชอบ และไม่สนใจเรียน	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	21.67	28.33	26.67	21.67	1.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	30.91	25.45	18.18	23.64	1.82	100.00
	โดยภาพรวม	115	26.09	26.96	22.61	22.61	1.74	100.00
9.นักเรียน ไม่มีเงิน ทุนทำโครงการ เกษตร	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	20.00	36.67	16.67	18.33	8.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	23.64	34.55	20.00	14.55	7.27	100.00
	โดยภาพรวม	115	21.74	35.65	18.26	16.52	7.83	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัญหาด้านผู้เรียน	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
10.ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	20.00	26.67	23.33	18.33	11.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	20.00	30.91	20.00	18.18	10.91	100.00
	โดยภาพรวม	115	20.00	28.70	21.74	18.26	11.30	100.00
11.นักเรียนไม่มีอิสระในการเลือกเรียน	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	5.00	31.67	25.00	23.33	15.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	10.91	32.73	21.82	20.00	14.55	100.00
	โดยภาพรวม	115	7.83	32.17	23.48	21.74	11.78	100.00

ตารางที่ 3 แสดงค่าร้อยละปัญหาด้านหลักสูตร

ปัญหาด้านหลักสูตร	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
1. วัตถุประสงค์ของวิชา/โครงการ/เกณฑ์ไม่ชัดเจน	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	5.00	21.67	33.33	31.67	8.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
2. วัตถุประสงค์ของวิชา/โครงการ/เกณฑ์ปฏิบัติยาก	โครงการเกษตร	55	3.64	27.27	4.55	20.00	14.55	100.00
	โดยภาพรวม	115	4.35	24.35	33.91	26.09	11.30	100.00
	หัวหน้าหมวด							
3. ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะเวลาจำกัด	เกษตรกรรม	60	11.67	31.67	25.00	20.00	11.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร	55	9.09	32.73	29.09	21.82	7.27	100.00
4. จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชา	โดยภาพรวม	115	10.43	32.17	26.96	20.87	9.57	100.00
	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	5.00	18.33	33.33	30.00	13.33	100.00
5. เวลาของวิชา/โครงการ/เกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตรไม่มีความพอดีและเหมาะสม	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร	55	5.45	30.91	34.55	18.18	10.91	100.00
	โดยภาพรวม	115	5.22	24.35	33.91	24.35	12.17	100.00
5. เวลาของวิชา/โครงการ/เกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตรไม่มีความพอดีและเหมาะสม	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	5.00	23.33	36.67	13.33	13.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
5. เวลาของวิชา/โครงการ/เกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตรไม่มีความพอดีและเหมาะสม	โครงการเกษตร	55	10.91	25.45	30.91	20.00	12.73	100.00
	โดยภาพรวม	115	7.83	24.35	33.91	20.87	13.04	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 แสดงค่าร้อยละปัญหาด้านสื่อการสอน

ปัญหาด้าน สื่อการสอน	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
1.ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์การทำโครงงานเกษตรเช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	21.67	23.33	21.67	18.33	15.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
2.ขาดตำราและเอกสารวิชาโครงงานเกษตรสำหรับให้ครูและนักเรียนค้นคว้า	โครงการเกษตร	55	23.64	14.55	38.18	7.27	16.36	100.00
	โดยภาพรวม	115	22.61	19.13	29.57	13.04	15.65	100.00
	หัวหน้าหมวด							
3.พื้นที่สำหรับให้นักเรียนทำโครงงานเกษตรไม่พอเพียง	เกษตรกรรม	60	31.67	25.00	11.67	15.00	16.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร	55	25.45	30.91	14.55	1.82	27.27	100.00
4.โรงเรียนสำหรับเลี้ยงสัตว์ไม่พอเพียง	โดยภาพรวม	115	28.70	27.83	13.04	8.70	21.74	100.00
	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	38.33	30.00	8.33	11.67	11.67	100.00
5.เรือนเพาะชำไม่พอเพียง	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร	55	34.55	23.64	12.73	14.55	14.53	100.00
	โดยภาพรวม	115	36.52	26.96	10.43	13.04	13.04	100.00
5.เรือนเพาะชำไม่พอเพียง	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	31.67	23.33	13.33	20.00	11.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
5.เรือนเพาะชำไม่พอเพียง	โครงการเกษตร	55	27.27	29.09	14.55	14.55	14.55	100.00
	โดยภาพรวม	115	29.57	26.09	13.91	17.39	13.04	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัญหาด้าน สื่อการสอน	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
6.แหล่งน้ำใช้สำหรับ ทำโครงการเกษตรไม่ พอเพียง	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	15.00	21.67	28.33	20.00	15.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร	55	23.64	29.09	20.00	12.73	14.55	100.00
7.ห้องสำหรับเก็บ เครื่องมือและอุปกรณ์ ที่ใช้ทำโครงการ เกษตรไม่พอเพียง	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	23.33	20.00	21.67	20.00	15.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร	55	20.00	21.82	27.27	12.73	18.18	100.00
8.หมวดมีงบประมาณ ไม่พอเพียง	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	21.67	40.00	11.67	20.00	6.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร	55	27.27	30.91	27.27	9.09	5.45	100.00
9.เครื่องมือและ อุปกรณ์ที่ใช้ทำโครง งานเกษตร เช่น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ฯลฯ สูญหายบ่อยๆ	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	25.00	31.67	18.33	18.33	6.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร	55	18.18	38.18	25.45	10.91	7.27	100.00
	โดยภาพรวม	115	21.74	34.78	21.74	14.78	6.96	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัญหาด้าน สื่อการสอน	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
10.เครื่องมือและ อุปกรณ์ที่ใช้ทำโครง งานเกษตรที่มีอยู่ ชำรุด	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	23.33	31.67	26.67	11.67	6.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	14.55	34.55	32.73	16.36	1.82	100.00
	โดยภาพรวม	115	19.13	33.04	29.57	13.91	4.35	100.00
11.เครื่องมือและ อุปกรณ์มีจำนวนน้อย ไม่พอเพียงกับจำนวน นักเรียน	หัวหน้าหมวด เกษตรกรรม	60	28.33	38.33	16.67	8.33	8.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	16.36	45.45	14.55	16.36	7.27	100.00
	โดยภาพรวม	115	22.61	41.74	15.65	12.17	7.83	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงค่าร้อยละปัญหาด้านการประเมินผล

ปัญหาด้านการประเมินผล	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
1. ไม่สามารถติดตามและประเมินผลตลอดเวลาการทำงาน	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	10.00	25.00	26.67	23.33	15.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
2. ไม่สามารถประเมินได้ครบทุกจุดประสงค์ได้	โครงการเกษตร	55	5.45	34.55	29.09	18.18	12.73	100.00
	โดยภาพรวม	115	7.83	29.57	27.83	20.87	13.91	100.00
	หัวหน้าหมวด							
3. ประเมินผลด้วยแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิชา	เกษตรกรรม	60	6.67	28.33	30.00	20.00	15.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร	55	3.64	32.73	29.09	20.00	14.55	100.00
4. การสอบกลางภาคและปลายภาคไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	โดยภาพรวม	115	5.22	30.43	29.57	20.00	14.78	100.00
	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	10.00	25.00	36.67	13.33	15.00	100.00
5. ไม่ได้ประเมินผลจากกระบวนการทำงานของนักเรียนแต่ละประเมินจากผลผลิตของนักเรียน	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร	55	9.09	32.73	27.27	16.36	14.55	100.00
	โดยภาพรวม	115	9.57	28.70	32.17	14.78	14.78	100.00
6. การสอบกลางภาคและปลายภาคไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	8.33	21.67	28.33	26.67	15.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
7. ไม่ได้ประเมินผลจากกระบวนการทำงานของนักเรียนแต่ละประเมินจากผลผลิตของนักเรียน	โครงการเกษตร	55	9.09	30.91	18.18	29.09	12.73	100.00
	โดยภาพรวม	115	8.70	26.09	23.48	27.83	13.91	100.00
	หัวหน้าหมวด							
8. การสอบกลางภาคและปลายภาคไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	เกษตรกรรม	60	1.67	25.00	31.67	23.33	18.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา							
	โครงการเกษตร	55	1.82	27.27	36.36	16.36	18.18	100.00
9. ไม่ได้ประเมินผลจากกระบวนการทำงานของนักเรียนแต่ละประเมินจากผลผลิตของนักเรียน	โดยภาพรวม	115	1.74	26.09	33.91	20.00	18.26	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัญหาด้านการ ประเมินผล	กลุ่ม	จำนวน (คน)	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)					รวม
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
6.ไม่สามารถสังเกต พฤติกรรมในการ ทำงานของนักเรียน ได้เพราะนักเรียนมี จำนวนมาก	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	8.33	28.33	16.67	18.33	28.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	3.64	27.27	18.18	30.91	20.00	100.00
7.ประเมินผลไม่สอดคล้องกับวิชา	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	3.33	8.33	38.33	23.33	26.67	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	1.82	30.91	18.18	27.27	21.82	100.00
8.การวัดและประเมิน ผลปฏิบัติได้ยาก	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	6.67	13.33	21.67	30.00	28.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	1.82	29.09	14.55	27.27	27.27	100.00
9.ไม่มีการประเมิน จากการเขียนโครง งาน	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	6.67	21.67	13.33	30.00	28.33	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	7.27	21.82	20.00	25.45	25.45	100.00
10.ไม่ให้นักเรียน สรุปผลเมื่อสิ้นสุด การทำโครงการ	หัวหน้าหมวด							
	เกษตรกรรม	60	8.33	21.67	15.00	30.00	25.00	100.00
	อาจารย์ผู้สอนวิชา โครงการเกษตร	55	5.45	25.45	12.73	27.27	29.09	100.00
	โดยภาพรวม	115	6.96	23.48	13.91	28.70	26.96	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข
ลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของประชากรในเขตการศึกษา 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมของประชากรในเขตการศึกษา 1

เขตการศึกษาที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่ 5 จังหวัด คือ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และนครปฐม ซึ่งประชากรในเขตนี้ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรเนื่องจากเป็นเขตที่มีสภาพพื้นที่ และสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวยในการประกอบอาชีพเกษตรซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละจังหวัดไว้ดังนี้

จังหวัดนนทบุรี

ลักษณะสภาพความเป็นอยู่

1. ประชากร จากสถิติปี 2530 มีจำนวนประชากรทั้งหมด 525,475 คน
2. การประกอบอาชีพของเกษตรกร ทำนาอย่างเดียว จำนวน 6,986 ครัวเรือน ปลูกพืชไร่อย่างเดียว จำนวน 32 ครัวเรือน ทำนาร่วมกับทำไร่ จำนวน 14 ครัวเรือน
3. รายได้ของประชากร จากสถิติของสภาพพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ปี 2528 พบว่า ประชากรของจังหวัดนนทบุรีมีรายได้เฉลี่ย 17,857 บาท ต่อ คน ต่อปี

ลักษณะการทำเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัด นนทบุรี (2535 : 12) กล่าวถึงลักษณะการทำเกษตรไว้ว่า “72 % ของพื้นที่การเกษตรใช้ทำนา 20 % ของพื้นที่การเกษตร ใช้ในการปลูกไม้ผล และไม้ยืนต้น และอีก 8 % ของพื้นที่เกษตรใช้ในการปลูกผัก ไม้ดอกและ ไม้ประดับ”

ตารางข้อมูลชนิดพืชและพื้นที่ปลูกพืชที่สำคัญ

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	แหล่งปลูก
ข้าวนาปรัง	194,578	ไทรน้อย บางบัวทอง บางใหญ่ ปากเกร็ด บางกรวย และอำเภอเมือง
ข้าวนาปี	194,376	เช่นเดียวกับข้าวนาปรัง
ทุเรียน	10,537	บางกรวย เมือง บางใหญ่ บางบัวทอง ปากเกร็ด
มะพร้าว	12,637	ทุกอำเภอ
มะม่วง	7,532	ทุกอำเภอ
กล้วยน้ำว้า	2,550	ทุกอำเภอ
กล้วยหอม	2,500	ทุกอำเภอ
กระท้อน	2,256	ทุกอำเภอยกเว้นไทรน้อย
พืชผัก	14,503	ทุกอำเภอยกเว้นปากเกร็ด เมือง
ไม้ดอกประดับ	4,921	บางกรวย บางใหญ่

การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมทั้งหมด 318,306 ไร่ แยกเป็นชนิดต่างๆ ได้ดังนี้
 ทำนา 73,594 ไร่ ไม้ผล 101,339 ไร่ พืชผัก 18,654 ไร่ ไม้ดอก 5,751 ไร่
 นาทุ่ง 78,099 ไร่ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 29,976 ไร่ นาเกลือ 8,268 ไร่ อื่นๆ
 2,625 ไร่

จังหวัดปทุมธานี

การประกอบอาชีพของเกษตรกร

สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (2535 : 11) ได้กล่าวถึงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรไว้ว่า

จากสถิติปี 2533 จังหวัดปทุมธานีมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 432,266 คน เป็น
 ประชากรในภาคเกษตร 196,524 คน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
 แห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539) ประชากรในภาคเกษตรเพิ่มขึ้นในอัตรา
 ที่น้อยมากคือไม่ถึงร้อยละ 1 ต่อปี เนื่องจากการขยายตัวในภาคอุตสาหกรรม
 ประมาณว่า ในปี 2539 จะมีประชากรในภาคเกษตร จำนวน 202,823 คน

ลักษณะการทำการเกษตร

พืชที่สำคัญและเป็นแหล่งรายได้ของเกษตรกร ในจังหวัดปทุมธานี มี 3 ชนิด คือ ข้าว ไม้ผล และ
 พืชผัก พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทาน จึงมีการทำนา 2 ครั้ง วิธีการทำนาของเกษตรกร ร้อยละ
 95 เป็นการทำนาแบบหว่านน้ำตม และใช้พันธุ์ข้าวที่ราชการส่งเสริมให้ปลูก เช่น สุพรรณ 60 กข
 23 และสุพรรณ 90 เป็นต้น

จังหวัดนครปฐม

การประกอบอาชีพของประชากร

อาชีพของชาวจังหวัดนครปฐม มีอยู่ด้วยกันหลายอาชีพ มีอาชีพการเกษตรเป็นหลัก เช่น การ
 กสิกรรม การเลี้ยงสัตว์และการประมง นอกจากนั้นยังมีอาชีพรับจ้างและค้าขาย

ลักษณะการทำการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม (2535 : 14 - 16) ได้กล่าวถึงลักษณะการทำการเกษตรของ
 จังหวัดนครปฐมไว้ว่า “พื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัดนครปฐม ประมาณ 900,000 ไร่ คิดเป็น
 ร้อยละ 66 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยสามารถแบ่งเป็น พื้นที่นา 520,000 ไร่ พืชไร่ 200,000 ไร่ ไม้ผล
 110,000 ไร่ พืชผัก 61,000 ไร่ “

สำหรับพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครปฐมคือ

- 1.ข้าว เป็นนาปี 480,000 ไร่ และนาปรัง 320,000 ไร่
- 2.อ้อย 320,000 ไร่

3. ไม้ผลที่สำคัญ ได้แก่ ส้มโอ ชมพู มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม ฯลฯ

4. พืชผัก ได้แก่ หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพดฝักอ่อน มันเทศ ฯลฯ

5. ไม้ดอกไม้ประดับ ได้แก่ กุหลาบ กว๊วยไม้ มะลิ ฯลฯ

ตัวสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม คือ

1. ปศุสัตว์ เช่น โคเนื้อ โคนม หมู เป็ด ไก่

2. การประมง เช่น เลี้ยงปลาต่างๆ และเลี้ยงกบเป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- เกษตรจังหวัดนครปฐม , สำนักงาน. 2535. แผนพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร พ.ศ.
2535 - 2539 จังหวัดนครปฐม. นครปฐม : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- เกษตรจังหวัดนนทบุรี , สำนักงาน. 2535. แผนพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร พ.ศ.
2535 - 2539 จังหวัดนนทบุรี. นนทบุรี : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- เกษตรจังหวัดปทุมธานี , สำนักงาน. 2535. แผนพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร พ.ศ.
2535 - 2539 จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- เกษตรจังหวัดสมุทรปราการ , สำนักงาน. 2535. แผนพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร พ.ศ.
2535 - 2539 จังหวัดสมุทรปราการ. สมุทรปราการ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- เกษตรจังหวัดสมุทรสาคร , สำนักงาน. 2535. แผนพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร พ.ศ.
2535 - 2539 จังหวัดสมุทรสาคร. สมุทรสาคร : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- เศรษฐกิจการเกษตร , สำนักงาน. 2529. แนวทางพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด
นครปฐม. กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ .
- _____ 2529. แนวทางพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนนทบุรี. กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ .
- _____ 2529. แนวทางพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี. กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์.
- _____ 2529. แนวทางพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ . กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ .
- _____ 2529. แนวทางพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร . กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นางอานิสรา บัวคงดี เกิดเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2510 ที่จังหวัดกาญจนบุรี
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ครุศาสตร์เกษตร) จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542 ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (เทคโนโลยี
การผลิตพืช) จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ปีการศึกษา 2533
และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (พืชสวน) จากวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
ปีการศึกษา 2530

ปี พ.ศ. 2533 บรรจุเป็นลูกจ้างประจำในตำแหน่ง นักวิทยาศาสตร์ 3 สังกัดสำนักงานอ้อย
และน้ำตาล กระทรวงอุตสาหกรรม และปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ บางใหญ่ สังกัดกองการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้